

Archeologisch inventariserend veld-
onderzoek, verkennende fase
(IVO-O) Voetbalclubs Egmond
aan Zee, Egmond aan den Hoef en
Egmond-Binnen

HOLLANDIA reeks 578

COLOFON

Hollandia reeks nr.	578
Titel:	Archeologisch inventariserend veldonderzoek, verkennende fase (IVO-O) Voetbalclubs Egmond aan Zee, Egmond aan den Hoef en Egmond-Binnen
Toponiem:	deelgebied 1: Egmond aan de Hoef, Zandpad deelgebied 2: Egmond aan Zee, V.V. Egmondia deelgebied 3: Egmond aan den Hoef, Egmonderstraatweg deelgebied 4: Egmond aan den Hoef, V.V. Zeevogels deelgebied 5: Egmond-Binnen, V.V. Sint Adelbert
Gemeente:	Bergen (NH)
Onderzoeksmeldingsnummer Archis:	
Centrumcoördinaten:	- 105.905 / 516.008 - 104.119 / 515.187 - 104.594 / 514.724 - 105.953 / 513.881 - 105.388 / 512.862
Auteurs:	I.S.J. Beckers
Uitvoering:	I.S.J. Beckers
In opdracht van:	Gemeente Bergen (NH) Jan Ligthartstraat 4 1817 MR Alkmaar
Contactpersoon opdrachtgever:	Dhr. P. Korstanje, adviseur namens deze: mevr. C. Nyst
Wetenschappelijke leiding:	P. Floore
Illustraties:	I.S.J. Beckers
Definitieve versie:	september 2016
Oplage:	6
ISSN:	1572-3151

	Handtekening	Datum	Firmastempel
Auteur (archeoloog)			
Wetenschappelijke leiding (senior archeoloog)			

© **HOLLANDIA** archeologen, Zaandijk 2016

HOLLANDIA archeologen
Tuinstraat 27a
1544 RS Zaandijk
☎ 075 - 622 49 57
✉ info@archeologen.com

Inhoudsopgave

Samenvatting	7
1. Inleiding	10
2. Inventarisatie deelgebieden	11
2.1 Deelgebied 1 Zandpad	11
2.2 Deelgebied 2 V.V. Egmondia	12
2.3 Deelgebied 3 Egmonderstraatweg	13
2.4 Deelgebied 4 V.V. Zeevogels	14
2.5 Deelgebied 5 V.V. Sint Adelbert	15
3. Inventariserend veldonderzoek	16
3.1 Inleiding	16
3.2 Vraagstelling	17
3.3 Strategie	17
3.4 Resultaten (per deelgebied)	18
3.5 Conclusies	27
4. Advies	29
Literatuur	30
Bijlage 1: Archeologische perioden	32
Bijlage 2: Archeologische stappenplan	34
Bijlage 3: Boorstaten	37

Samenvatting

In mei 2016 is in opdracht van de gemeente Bergen (NH) een inventariserend veldonderzoek in de vorm van grondboringen uitgevoerd binnen vijf deelgebieden te Egmond aan Zee, Egmond aan den Hoef en Egmond Binnen in de gemeente Bergen (NH, afbeelding 1). De aanleiding voor het onderzoek is een toekomstige geplande fusie van drie voetbalclubs en de daarmee samenhangende wijziging in bestemming van vier van de vijf deelgebieden.

De deelgebieden bevinden zich in het Noord-Hollandse duingebied. In de deelgebieden 1 (Zandpad) en 4 (VV Zeevogels) heeft oorspronkelijk een laag lagunaire klei aan het oppervlakte gelegen op Oude Duinafzettingen. Uit het booronderzoek blijkt echter dat op deze locaties het bodemprofiel is omgezet, waarbij duin- en strandzand naar het oppervlak is gehaald en de klei omgewerkt. In de deelgebieden 2 en 3 (VV Egmondia en Egmonderstraatweg) werden binnen de bovenste 1,5 m van het bodemprofiel alleen Jonge Duinafzettingen verwacht en deze zijn ook tijdens het veldonderzoek aangetroffen. In het deelgebied 5 VV Sint Adelbert werden in de ondergrond Jonge op Oude Duinafzettingen verwacht met daartussen een veenlaag.

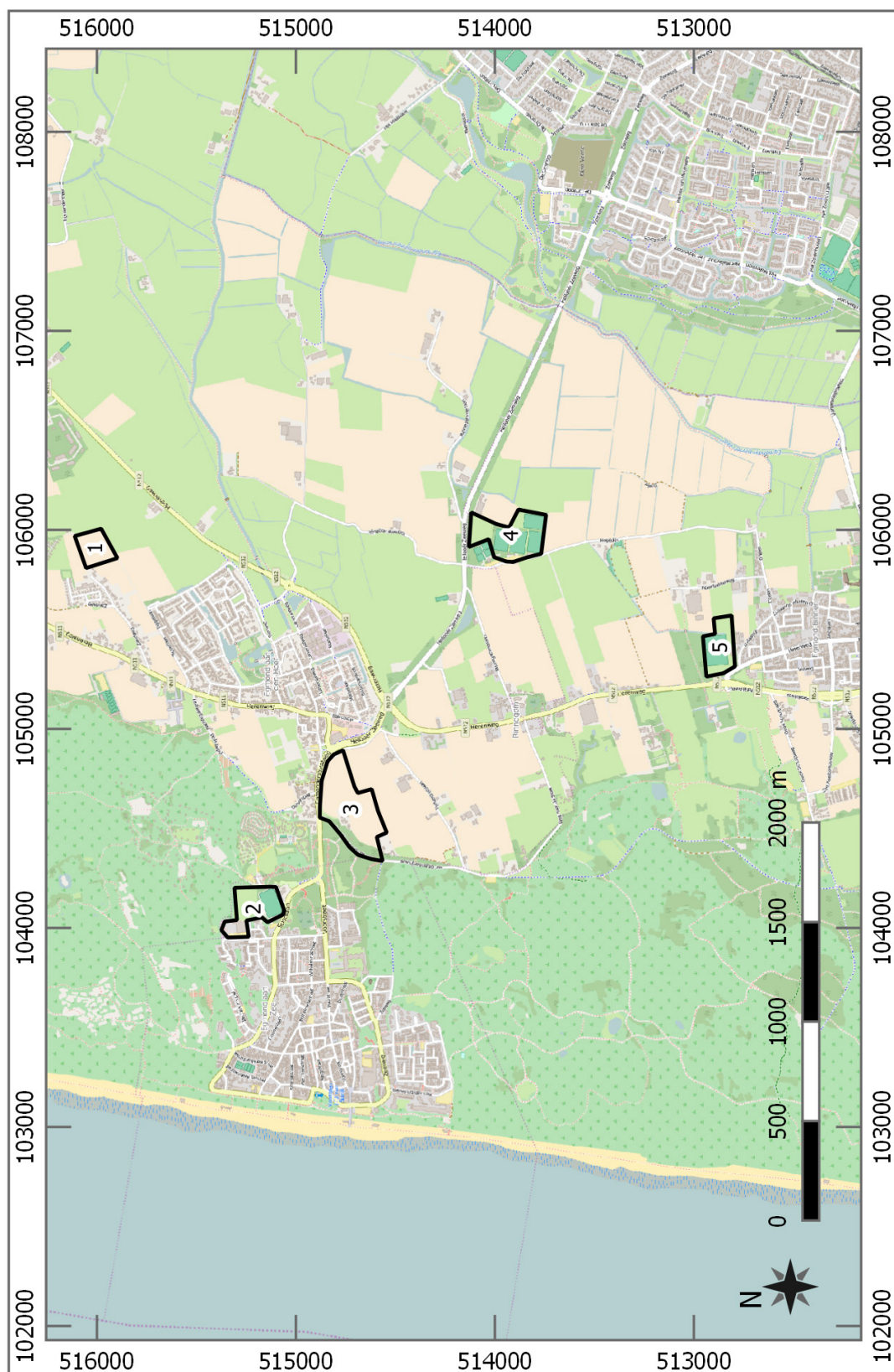
In deelgebieden 1 en 4 (Zandpad en VV Zeevogels) is de natuurlijke bodemopbouw geheel verstoord geraakt om de ondergrond van de gebieden voor o.a. agrarisch gebruik en de inrichting van een sportpark, beter bruikbaar te maken. In het deelgebied 2 VV Egmondia is er sprake van een relatief diepe afgraving van de Jonge Duinafzettingen, waarna de resterende bovengrond is omgewerkt. Op de sportvelden en de omringende gebieden is de omwerkingsdiepte relatief beperkt (5-60 cm -mv), in het gebied rondom de sporthal is de omwerkingsdiepte relatief diep (70-145 cm -mv). In het deelgebied 3 Egmonderstraatweg is het akkergebied ca. 3 m afgegraven ten opzichte van het bosgebied. In het akkergebied is de bovengrond ten behoeve van akkerbouw omgewerkt en is een 60 tot 90 cm dikke eerdlaag ontstaan. In het bosgebied is een tot 90-150 cm -mv verstoorde bovengrond geconstateerd. In het deelgebied 5 Sint Adelbert is sprake van een relatief diepe verstoring van de bovengrond, deze verstoring bestaat voor het grootste deel uit een opgebracht laag zand en een oude bouwvoor met fragmenten plastic. De verstoringdiepte bedraagt in dit deelgebied 70-150 cm -mv.

In het duingebied manifesteren archeologische (akker)lagen zich als humeuze banden in de duinafzettingen. In de deelgebieden 2, 3 en 5 zijn in de Jonge Duinafzettingen dergelijke humeuze lagen aangetroffen. Waarschijnlijk dateren deze lagen uit de late middeleeuwen of nieuwe tijd. Tijdens het booronderzoek zijn ook archeologische indicatoren aangetroffen; één fragment roodbakkend aardewerk uit een humeuze laag in boring 22 in deelgebied 2 VV Egmondia (waarschijnlijk daterend uit de nieuwe tijd), een stuk dierlijk botmateriaal en één stuk van een pijpensteel uit de late middeleeuwen en nieuwe tijd in deelgebied 3 Egmonderstraatweg. Tijdens een eerder onderzoek is in het akkergebied van deelgebied 3 Egmonderstraatweg een laatmiddeleeuwse cultuurlaag (10e - 13e eeuw) aangetroffen met fragmenten kogelpot-, Paf-

frath- en Pingsdorf-aardewerk.

Hollandia Archeologen adviseert om binnen de deelgebieden 1 en 4 (Zandpad en V.V. Zeevogels) geen verder archeologisch onderzoek uit te voeren, omdat deze gebieden zijn omgezet. In deelgebied 2 V.V. Egmondia en 3 Egmonderstraatweg zijn respectievelijk rondom de sporthal en het bosgebied relatief diepe bodemverstoringen geconstateerd. Als hier een maximale verstoringsdiepte van 90 cm -mv gehanteerd wordt, adviseert Hollandia Archeologen om geen vervolgonderzoek uit te voeren. Als echter dieper gegraven wordt adviseert Hollandia Archeologen door middel van en karterend booronderzoek te onderzoeken of er nog potentiële archeologische lagen aanwezig zijn. In de overige delen van deelgebieden 2 en 3 zijn al potentiële archeologische lagen uit de late middeleeuwen of nieuwe tijd aangetroffen. Het advies luidt dan ook om in deze gebieden bodemverstoringende activiteiten zoveel mogelijk te beperken en anders een aanvullend karterend booronderzoek uit te voeren om de potentiële vindplaatsen beter te kunnen begrenzen. Dit karterende booronderzoek is een aanvulling op het verkennend booronderzoek en daarom kunnen ook de boringen van het verkennende booronderzoek bij het vervolgonderzoek worden betrokken. Hollandia archeologen adviseert in het deelgebied 5, V.V. Sint Adelbert, een maximale graafdiepte van 70 of 90 cm -mv te hanteren en anders een karterend booronderzoek uit te voeren in dit gebied.

Ondanks dat dit onderzoek met de grootste zorgvuldigheid is uitgevoerd kunnen in de gebieden met een lage archeologische verwachtingswaarde nog steeds archeologische resten aanwezig zijn. Hollandia Archeologen wijst daarom op de verplichting archeologische vondsten te melden mochten deze met toekomstige werkzaamheden aan het licht worden gebracht, zoals vermeld in de Monumentenwet. In dit geval is de gemeente Bergen de bevoegde overheid en hier kunnen dus ook meldingen aan worden doorgegeven.

Afbeelding 1. Locatie van de deelgebieden (in zwart) 1. Zandpad, 2. V.V. Egmondia, 3. Egmonderstraatweg, 4. V.V. Zeevogels, 5. V.V. St. Adelbert.

IVO-O VOETBALCLUBS IN DE EGMONDEN, GEMEENTE BERGEN

1 Inleiding

In mei 2016 is in opdracht van de gemeente Bergen (NH) een inventariserend veldonderzoek in de vorm van grondboringen uitgevoerd binnen vijf deelgebieden te Egmond aan Zee, Egmond aan den Hoef en Egmond Binnen in de gemeente Bergen (NH, afbeelding 1). De aanleiding voor het onderzoek is een geplande fusie van drie voetbalclubs en de daarmee samenhangende wijziging in bestemming van vier van de vijf deelgebieden. In deelgebied 1 zal de bestemming wijzigen van weiland naar bollengrond en dit is de aanleiding om dit deelgebied te onderzoeken. In deelgebieden 2, 4 en 5 zal de bestemming wijzigen van sportlocatie naar natuurgebied (deelgebied 2). In deelgebied 3 is de nieuwe fusielocatie van de drie voetbalclubs gepland en hier zal de bestemming wijzigen van bos- en bollengrond naar sportlocatie. Door het wijzigen van de bestemmingen bestaat er een grote kans op het verstoren van archeologische sporen.

Door de Cultuurcompagnie Noord-Holland is in maart 2016 een quickscan uitgevoerd voor de deelgebieden. Hierbij werd geconcludeerd dat in twee andere gebieden geen archeologisch onderzoek noodzakelijk is omdat in deze gebieden de bestemming als bollengrond ongewijzigd blijft (Hogedijk en Egmond-Binnen-Zuid). In een derde locatie (Delfersduin) is wel archeologisch onderzoek geadviseerd, maar omdat de wijziging in het bestemmingsplan vooralsnog niet wordt doorgevoerd is er voorlopig geen archeologisch onderzoek nodig. Omdat in de omgeving van het plangebied al eerder archeologisch bureauonderzoek is uitgevoerd is geen archeologisch bureauonderzoek noodzakelijk (Nyst 2016). Om het inventariserende veldonderzoek een kader te geven is voor elk deelgebied een korte samenvatting opgesteld van de tijdens de voorbereiding aangetroffen gegevens en is een gespecificeerde verwachting per deelgebied opgesteld.

Het onderzoek is uitgevoerd conform de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA 3.3). De onderzoeksdocumentatie wordt bewaard in het depot van de provincie Noord-Holland.

IVO-O VOETBALCLUBS IN DE EGMONDEN, GEMEENTE BERGEN

2 Inventarisatie deelgebieden

2.1 Deelgebied 1: Zandpad

Bestemmingswijziging	Van weiland naar bollengrond
Oppervlakte	2,5 Ha
Atlas van Holoceen Nederland (Vos en Weerts 2011)	9000 v. Chr.: lage dekzandvlakte 5500 v. Chr.-1500 v. Chr.: zee 500 v. Chr.-800 n. Chr.: overgang strandwal/duin naar veengebied 1500 n. Chr.: duingebied
Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN)	Ca. 50 cm afgegraven, maaiveldhoogte 0,13 m +NAP
Bodemkaart (Eilander <i>et al</i> 1994)	Beekeerdgronden, leemarm en zwak lemig fijn zand (humeus dek 15-40 cm dik, pZg21 II)
Dinoloket	Overgang Laagpakket van Zandvoort naar het Laagpakket van Schoorl op 1-1,75 m –mv met een veenlaag ertussen
Geologische kaart van Nederland (Mulder <i>et al</i> 2003)	Formatie van Naaldwijk, Laagpakket van Schoorl op Laagpakket van Zandvoort
Geomorfologische kaart van Nederland (Alterra 2009)	Vlakte van getij-afzettingen (2M35)
Archeologische beleidskaart gemeente Bergen	500 m ² /40 cm -mv en 2500 m ² /40 cm -mv
Archis	Geen onderzoeken, ligt direct ten westen van waarneming 120023 (twee fragmenten roodbakend aardewerk uit de late middeleeuwen tot nieuwe tijd)
Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG)	Geen bebouwing
Bonnekaarten (Bureau Militaire Verkenningen 1879-1923)	Weiland
Topografische kaarten (Topografische Dienst 1950-1994)	Weiland

In de deellocatie Zandpad kunnen archeologische waarden vanaf het neolithicum aanwezig zijn, een mogelijke vindplaats manifesteert zich waarschijnlijk als archeologische laag, een humeuze, ontkalkte laag met fragmenten houtskool, aardewerk en voor de late middeleeuwen en met de nieuwe tijd fragmenten bouw materiaal. In het duingebied kunnen door verstuiwing meerdere archeologische lagen boven elkaar terecht zijn gekomen. In deze deellocatie wordt de overgang van de Oude Duinafzettingen naar de Jonge Duinafzettingen op ca. 1-1,75 m –mv verwacht met mogelijk tussen de beide zandpakketten een veenlaag. Vanwege een vondst van roodbakend aardewerk op de akker ten oosten van de deellocatie worden in het gebied voornamelijk resten uit de late middeleeuwen en nieuwe tijd verwacht. De bodemverstoring van het gebied is voor het duingebied relatief gering, verwacht wordt dat de bovengrond ca. 50 cm is afgegraven en dat de humeuze bovengrond ongeveer 15-40 cm dik is.

IVO-O VOETBALCLUBS IN DE EGMONDEN, GEMEENTE BERGEN

2.2 Deelgebied 2: V.V. Egmondia

Bestemmingswijziging	Van voetbalcomplex met hal en velden naar nieuwe sporthal en duinlandschap
Oppervlakte	4,4 Ha
Atlas van Holoceen Nederland	9000 v. Chr.: lage dekzandvlakte 5500 v. Chr.-1500 v. Chr.: zee 500 v. Chr.-800 n. Chr.: strandwal/duin 1500 n. Chr.: jonge duingebied
Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN)	Sportvelden en de sporthalen respectievelijk ca. 8 m en 6 m afgegraven, maaiveldhoogte sporthal 8,68 m +NAP en sportvelden 6,63 m + NAP
Bodemkaart	Gekarteerd als bebouwd, maar oorspronkelijk kalkhoudende duinvaaggronden, fijn zand (Zd20A VII)
Dinoloket	Overgang van het Laagpakket van Zandvoort naar het Laagpakket van Schoorl op 6-9 m -mv
Geologische kaart van Nederland	Formatie van Naaldwijk, Laagpakket van Schoorl op Laagpakket van Zandvoort
Geomorfologische kaart van Nederland	Deels bebouwd, deels hoge kustduinen met bijbehorende vlaktes en laagtes (13C1)
Archeologische beleidskaart gemeente Bergen	2500 m2 en tot 6 m + NAP
Archis	Westelijke deel ligt in onderzoeksmelding 15995 (bureauonderzoek bestemmingsplan Egmond aan Zee)
Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG)	Clubhuis gebouwd in 1960, sporthal in 1979
Bonnekaarten (1879-1923)	Duinen met een kleine akker in het zuiden van het gebied
Topografische kaarten (1950-1994)	1950 en 1961 zuidelijke deel sportveld, noordelijke deel akkers, 1971 twee sportvelden, 1983 en 1994 twee sportvelden en sporthal

In de deellocatie VV Egmondia kunnen archeologische waarden vanaf het Neolithicum aanwezig zijn, alhoewel binnen de verstoringsdiepte alleen archeologische waarden uit de late middeleeuwen en nieuwe tijd worden verwacht. Een mogelijke vindplaats manifesteert zich waarschijnlijk als archeologische laag, een humeuze, ontkalkte laag met fragmenten houtskool, aardewerk en fragmenten bouw materiaal. In het duingebied kunnen door verstuiwing meerdere archeologische lagen boven elkaar terecht zijn gekomen. In deze deellocatie wordt de overgang van de Oude Duinafzettingen naar de Jonge Duinafzettingen op ca. 6-9 m –mv verwacht. Waarschijnlijk is het plangebied 6 tot 8 m afgegraven vanaf de oorspronkelijke maaiveldhoogte en er is dus sprake van een diepe verstoring. Toch kunnen in het plangebied nog archeologische lagen aanwezig zijn in het zandpakket.

IVO-O VOETBALCLUBS IN DE EGMONDEN, GEMEENTE BERGEN

2.3 Deelgebied 3: Egmonderstraatweg

Bestemmingswijziging	Van bos, bollenvelden en weilanden naar nieuwe voetbalclub
Oppervlakte	10 Ha
Atlas van Holoceen Nederland	9000 v. Chr.: lage dekzandvlakte 5500 v. Chr.-1500 v. Chr.: zee 500 v. Chr.-800 n. Chr.: strandwal/ duin 1500 n. Chr.: overgang Oude naar Jonge duinen
Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN)	De landbouwgebieden zijn vergeleken met het bos 3 m afgegraven, maaiveldhoogte bos 7,74 m +NAP en maaiveldhoogte landbouwgebieden 4,99 m +NAP
Bodemkaart	Bos kalkhoudende duinvaaggronden, fijn zand (humeuze bovengrond 5 tot 10 cm dik, Zd20A VII) en landbouwgebieden enkeerdgronden, matig fijn zand (humeuze bovengrond 50-80 cm dik, Ez50A II)
Dinoloket	Overgang van het Laagpakket van Zandvoort naar het Laagpakket van Schoorl op 4,5-7 m -mv
Geologische kaart van Nederland	Formatie van Naaldwijk, Laagpakket van Schoorl op Laagpakket van Zandvoort
Geomorfologische kaart van Nederland	Bos lage kustduinen met bijbehorende vlaktes en laagten (4L7), landbouwgebied afgegraven/geëgaliseerde duinen/strandwallen (2M49)
Archeologische beleidskaart gemeente Bergen	50 m ² /35 cm -mv en 500 m ² / 40 cm -mv
Archis	In het zuiden onderzoeksmelding 26598 (archeologische begeleiding Tijdsverdrijfiaan), waarnemingen 120064 (enkele fragmenten Laatmiddeleeuws aardewerk) en 120065 (cultuurlaag met kogelpotfragmenten) liggen in deze deellocatie.
Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG)	Van den Oldenborghweg 5 gebouwd in 1980, boerderij van den Oldenborghweg 3 gebouwd in 1946-1985
Bonnekaarten (1879-1923)	Bouwland/weiland
Topografische kaarten (1950-1994)	Westelijke deel bos, oostelijke deel bouwland/weiland

In de deellocatie Egmonderstraatweg kunnen archeologische waarden vanaf het neolithicum aanwezig zijn, alhoewel binnen de verstoringsdiepte alleen archeologische waarden uit de late middeleeuwen en nieuwe tijd worden verwacht. Een mogelijke vindplaats manifesteert zich waarschijnlijk als archeologische laag, een humeuze, ontkalkte laag met fragmenten houtskool, aardewerk en fragmenten bouw materiaal. In het duingebied kunnen door verstuiwing meerdere archeologische lagen boven elkaar terecht zijn gekomen. In deze deellocatie wordt de overgang van de Oude Duinafzettingen naar de Jonge Duinafzettingen op ca. 4,5-7 m –mv verwacht. In het oostelijke deel van deze deellocatie is een cultuurlaag uit de late middeleeuwen aangetroffen en daarom wordt in deze deellocatie een vindplaats uit de late middeleeuwen verwacht. De bodemverstoring van het gebied is voor het deel wat nu bosgebied is relatief gering, in het landbouwgebied is waarschijnlijk een 3 m dik pakket zand afgegraven en is daarna waarschijnlijk een humeuze bovengrond van 50 tot 70 cm dik ontstaan.

2.4 Deelgebied 4: V.V. Zeevogels

Bestemmingswijziging	Van voetbalclub naar bollengrond
Oppervlakte	6,3 Ha
Atlas van Holoceen Nederland	9000 v. Chr.: rivierdal 5500 v. Chr.-2750 v. Chr.: zee 1500 v. Chr.: kweldergebied achter strandwal/duin 500 v. Chr.-800 n. Chr.: overgang strandwal/duin naar veengebied 1500 n. Chr.: ingepolderde kwelder
Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN)	Het noordelijke gedeelte is ca. 30 cm afgegraven, maaiveldhoogte noordelijke gedeelte 0,41 m –NAP en maaiveldhoogte zuidelijke gedeelte 0,10 m -NAP
Bodemkaart	Noordelijke gedeelte kalkhoudende vlakvaaggronden, matig fijn zand (humeuze bovengrond 30-40 cm dik, Zn50A II) zuidelijke gedeelte knippige poldervaaggronden, zavel, profielverloop 2 (15-35 cm dikke zavelige humeuze bovengrond op zand, gMn52C III)
Dinoloket	Laagpakket van Zandvoort aan het oppervlakte, in het zuiden met een dun dek van het Laagpakket van Walcheren
Geologische kaart van Nederland	Formatie van Naaldwijk, Laagpakket van Zandvoort, met ingeschakeld veen en een dun dek van het Laagpakket van Walcheren
Geomorfologische kaart van Nederland	Centrale gedeelte binnendelta, met zand/klei, zwak golvend (3L17), oostelijke gedeelte binnendelta-vlakte +/- klei of zand(2M31)
Archeologische beleidskaart gemeente Bergen	2500 m ² /40 cm -mv
Archis	Geen onderzoeksmeldingen of waarnemingen
Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG)	Bouwjaar clubhuis 1970
Bonnekaarten (1879-1923)	Weiland
Topografische kaarten (1950-1994)	1950-1961 weiland, 1971 zuidelijke deel sportvelden, 1983 en 1994 sportvelden

In de deellocatie VV Zeevogels kunnen archeologische waarden vanaf het Neolithicum aanwezig zijn, een mogelijke vindplaats manifesteert zich waarschijnlijk als archeologische laag, een humeuze, ontcalciteerde laag met fragmenten houtskool, aardewerk en voor de late middeleeuwen en met de nieuwe tijd fragmenten bouw materiaal. In het duingebied kunnen door verstuving meerdere archeologische lagen boven elkaar terecht zijn gekomen. In deze deellocatie ligt waarschijnlijk een dun kleidek van het Laagpakket van Walcheren aan de

oppervlakte met daaronder Oude Duinafzettingen. Omdat het kleidek van het Laagpakket van Walcheren waarschijnlijk in de late middeleeuwen is afgezet worden in de top daarvan archeologische waarden uit de late middeleeuwen en nieuwe tijd verwacht. Waarschijnlijk is het noordelijke deel van het sportpark ca. 30 cm afgegraven. In deze deellocatie wordt een humeuze bovengrond van 15 tot 40 cm dik verwacht.

2.5 Deelgebied 5: V.V. Sint Adelbert

Bestemmingswijziging	Van voetbalclub naar onbekend
Oppervlakte	3,9 Ha
Atlas van Holoceen Nederland	9000 v. Chr.: rivierdal 5500 v. Chr.: zee 3850 v. Chr.: zee 2750 v. Chr.: zee 1500 v. Chr.: strandwal/duin 500 v. Chr.: strandwal/duin 100 n. Chr.: strandwal/duin 800 n. Chr.: strandwal/duin 1500 n. Chr.: duingebied
Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN)	Maaiveldhoogte 1,04 m +NAP
Bodemkaart	kalkhoudende vlakvaaggronden, matig fijn zand (humeuze bovengrond 30-40 cm dik, Zn50A II)
Dinoloket	Overgang Laagpakket van Zandvoort naar het Laagpakket van Schoorl op 1-2,5 m –mv, met een veenlaag ertussen
Geologische kaart van Nederland	Formatie van Naaldwijk, Laagpakket van Schoorl op Laagpakket van Zandvoort
Geomorfologische kaart van Nederland	Afgegraven/geëgaliseerde duinen/strandwallen (2M49)
Archeologische beleidskaart gemeente Bergen	500 m2/40 cm -mv
Archis	Gehele terrein onderzoeksmelding 16307 (bureauonderzoek bestemmingsplan Egmond-Binnen), oostelijke deel onderzoeksmelding 41223 (bureauonderzoek Egmond-Binnen).
Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG)	Bouwjaar clubhuis 1990
Bonnekaarten (1879-1923)	Weiland
Topografische kaarten (1950-1994)	1950-1961 bollenveld, 1971 circuit, 1983 en 1994 sportveld

In de deellocatie VV Sint Adelbert kunnen archeologische waarden vanaf het neolithicum aanwezig zijn, een mogelijke vindplaats manifesteert zich waarschijnlijk als archeologische laag, een humeuze, ontkalkte laag met fragmenten houtskool, aardewerk en voor de late middeleeuwen en met de nieuwe tijd fragmenten bouw materiaal. In het duingebied kunnen door verstuing meerdere archeologische lagen boven elkaar terecht zijn gekomen. In deze deellocatie wordt de overgang van de Oude Duinafzettingen naar de Jonge Duinafzettingen op ca. 1-2,5 m –mv verwacht met mogelijk tussen de beide zandpakketten een veenlaag. In deze deellocatie zijn behalve een humeuze bovengrond van 30 tot 40 cm dik geen aanwijzingen gevonden voor mogelijke verstoringen.

IVO-O VOETBALCLUBS IN DE EGMONDEN, GEMEENTE BERGEN

3 Inventariserend veldonderzoek

3.1 Inleiding

Het primaire doel van een inventariserend veldonderzoek is het aanvullen en toetsen van de gespecificeerde verwachtingsmodellen die zijn opgesteld tijdens de voorbereiding van het onderzoek (zie hoofdstuk 2). Daarnaast dienden de mate van verstoring van het terrein en de diepteligging van eventueel aanwezige archeologische waarden te worden vastgesteld.

Bij een inventariserend veldonderzoek door middel van grondboringen worden met behulp van een edelmanboor, een gutsboor en een zuigerbuis bodemprofielen bestudeerd waarbij vooral gelet wordt op aard, dikte en uitgestrektheid van (mogelijk) archeologisch interessante lagen. Behalve de stratigrafische informatie kan het opgeboorde materiaal ook een indicatie geven over de aanwezigheid van een archeologische vindplaats. Dergelijke aanwijzingen kunnen bijvoorbeeld bestaan uit fragmenten aardewerk, stukjes houtskool of fosfaatvlekken. Daarnaast is ook de mate van antropogene verstoring en/of natuurlijke erosie van de bodem van belang. Door beide factoren kunnen archeologische resten geheel of gedeeltelijk verdwenen zijn. Dergelijke verstoringen zijn met behulp van grondboringen aan te tonen. De meest kansrijke afzettingen in de ondergrond, waarin archeologische sporen kunnen worden aangetroffen, zijn vaak de wat hogere en drogere delen van het landschap zoals dekzandkoppen, verlandde stroomruggen, rivierduinen of oeverwallen. De onderzoeksmethode geeft derhalve een redelijke tot goede indicatie maar zeker geen volledig uitsluitel over waar en hoeveel vindplaatsen op een bepaald terrein aanwezig zijn.

3.2 Vraagstelling

De volgende onderzoeksvragen zijn opgesteld:

-Wat is de opbouw van het plangebied in landschappelijk opzicht?

-Is in de deellocaties sprake van verstoringen van de natuurlijke opbouw? Zo ja, in hoeverre is de natuurlijke opbouw verstoord geraakt?

-Zijn er tijdens het onderzoek aanwijzingen gevonden voor de aanwezigheid van archeologische waarden?

-Bevinden zich potentiële archeologische lagen zich binnen de verstoringsdiepte?

-Is er in de deellocaties nader (karterend) onderzoek nodig om te onderzoeken of in de deellocaties archeologische waarden aanwezig zijn?

IVO-O VOETBALCLUBS IN DE EGMONDEN, GEMEENTE BERGEN

3.3 Strategie

Op basis van een strategie van vijf boringen per hectare worden in het plangebied in totaal 142 boringen voorzien, te weten:

- 14 boringen in deelgebied 1 Zandpad,
- 24 boringen in deelgebied 2 VV Egmondia,
- 53 boringen in deelgebied 3 Egmonderstraatweg,
- 32 boringen in deelgebied 4 VV Zeevogels
- 14 boringen in deelgebied 5 VV Sint Adelbert.

De boringen worden zoveel mogelijk in een 50x40 m boorgrid gezet. De boringen worden doorgezet tot 2 m in de deellocaties 1 Zandpad en 5 Sint Adelbert zodat de overgang van het Laagpakket van Zandvoort naar het Laagpakket van Schoorl (Oude naar Jonge Duinen) bestudeerd kan worden. Omdat deze overgang zich onder de verwachte verstoringsdiepte bevindt (deellocatie 2 VV Egmondia en 3 Egmonderstraatweg) of het Laagpakket van Schoorl afwezig is (deellocatie 4 VV Zeevogels) worden op deze deellocaties de boringen doorgezet tot 1,5 m –mv. De boringen worden gezet met een Edelmanboor met een diameter van 7 cm en een zuigerbuis met een diameter van 5 cm (eventueel met een guts met een diameter van 2 cm).

De bodemtextuur en archeologische indicatoren worden beschreven volgens ASB 1.1 waarin onder meer de standaard classificatie van bodemmonsters volgens NEN 5104 wordt gehanteerd. De X en Y coördinaten van de boringen worden ingemeten met een gps met een nauwkeurigheid van 3 m. De Z coördinaat wordt bepaald aan de hand het AHN.

In principe worden tijdens het verkennende booronderzoek geen monsters genomen. De opgeboorde grond wordt gecontroleerd op de aanwezigheid van archeologische resten door de grond te verbrokkelen of te versnijden.

3.4 Resultaten (per deelgebied)

Deelgebied 1: Zandpad (ca. +0,1m NAP)

In het deelgebied Zandpad zijn in totaal 15 boringen gezet. Ten tijde van het onderzoek was het land braakliggend. De ondergrond van dit deelgebied bestaat uit zwak siltig, matig fijn zand met een grijze kleur. Deze laag is kalkarm en het betreft hier waarschijnlijk Oude Duinafzettingen (Formatie van Naaldwijk, Laagpakket van Zandvoort). De top van de Oude Duinafzettingen bevindt zich op ca. 100-180 cm -mv. In de Oude Duinafzettingen zijn op twee locaties, in de boringen 2 en 6 op respectievelijk 175 en 195 cm -mv een bruingrijze, zwak humeuze laag aangetroffen. Deze bruingrijze laag is ca. 5 cm dik en wordt geïnterpreteerd als een vegetatiehorizont of akkerlaag.

In de boringen 9 en 10 is op 170 en 200 cm -mv een mineraalarme, bruine veenlaag aangetroffen. Deze veenlaag is waarschijnlijk ontstaan in de periode na de sedimentatie van de Oude Duinafzettingen en voor de sedimentatie van de Jonge Duinafzettingen en wordt tot de Formatie van Nieuwkoop gerekend. De veenlaag is ontstaan in een relatief nat en rustig milieu tussen twee duinenrijen.

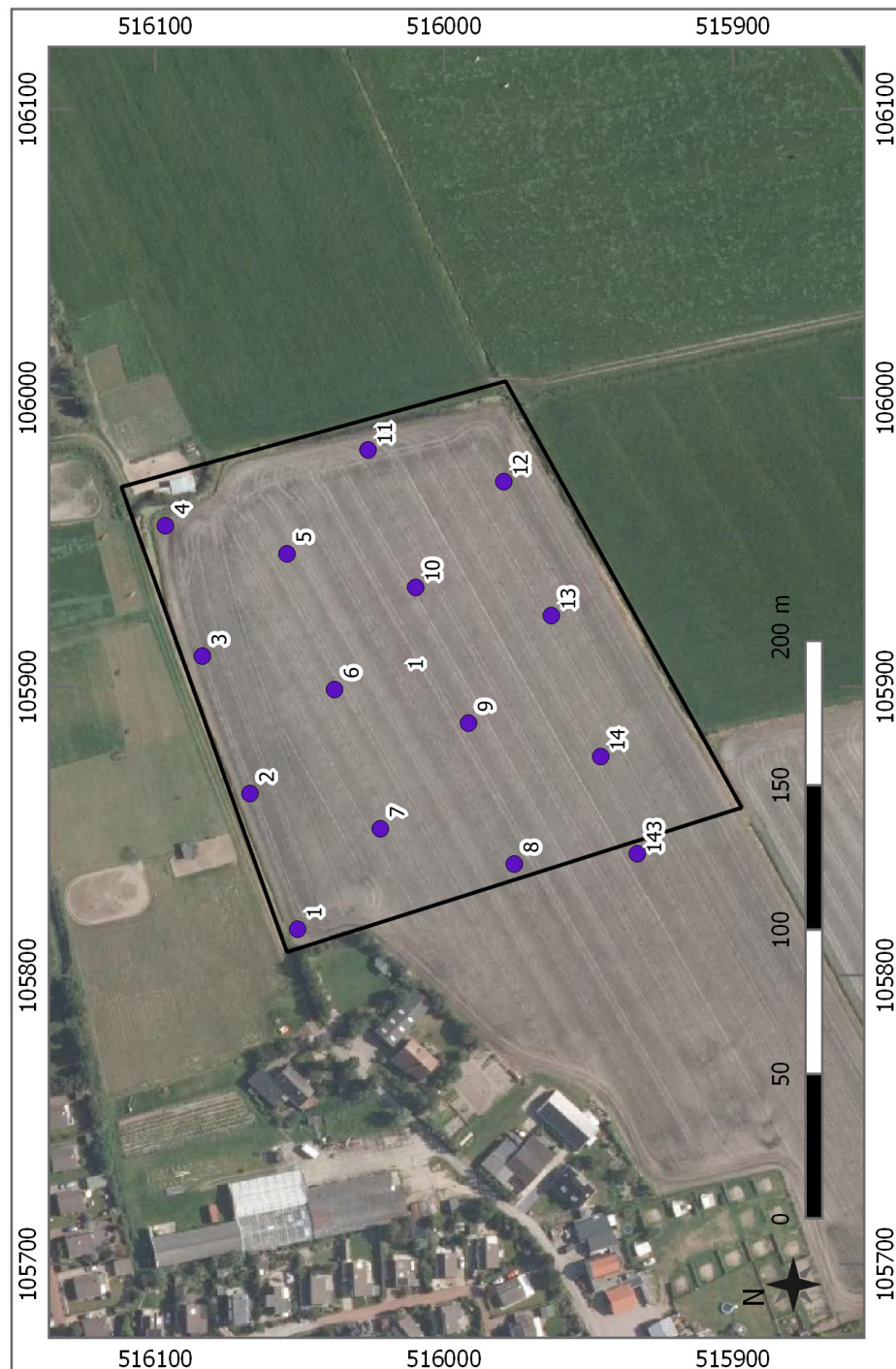
Boven de Oude Duinafzettingen en de veenlaag is een ander pakket zwak siltig, grijskleurig, matig fijn zand aangetroffen. Op de overgang tussen de Oude Duinafzettingen en dit pakket is een heterogene, 5 tot 15 cm dikke laag aanwezig wat uit een mengeling van matig zandige klei, matig zandig veen en zwak siltig, matig fijn zand bestaat. Deze laag heeft een bruingrijze kleur en is zwak humeus. De overgangslaag is aangetroffen op 80-180 cm -mv.

In eerste instantie werd tijdens het veldonderzoek verwacht dat de top van dit pakket de Jonge Duinafzettingen zouden betreffen en dat de heterogene laag de overgangslaag tussen de Oude Duinafzettingen en Jonge Duinafzettingen zou zijn. Uit informatie van de perceeleigenaar blijkt echter dat de oorspronkelijke kleilaag die de bovengrond van het perceel heeft gevormd is omgezet en dat er duinzand van beneden naar boven is gehaald om het land beter bewerkbaar te maken. Er zou tot 2 m -mv zijn diepgevoeld. Het bovenste grijze zandpakket wordt daarom geïnterpreteerd als opgebracht pakket en de heterogene laag in de basis vormt waarschijnlijk de ondergrens van de verstoring.

Om de hypothese dat het perceel is omgezet te controleren is een controleboring in het naastgelegen perceel gezet (boring 143). In deze boring is van 100 tot 200 cm -mv een kleipakket aangetroffen dat is opgebouwd uit blauwgrijze, matig zandige klei, ook wel katteklei genoemd (Formatie van Naaldwijk, Laagpakket van Walcheren). Omdat in het perceel Zandpad deze kleilaag niet is aangetroffen binnen 200 cm -mv, wordt door middel van de controleboring bevestigd dat het perceel Zandpad is omgezet om het land beter bewerkbaar te maken.

In de bovengrond van het perceel Zandpad is een 30 tot 65 cm dikke matig humeuze

bouwvoor aangetroffen, voornamelijk opgebouwd uit zwak siltig, matig fijn zand. Deze bouwvoor zal zijn ontstaan door het gebruik van het perceel als akkerland. Samenvattend kan gesteld worden dat het perceel Zandpad tot een diepte van 100-180 cm -mv verstoord is geraakt. In de diepere ondergrond kan nog wel een archeologische laag aanwezig zijn, op een diepte van ca. 175-195 cm -mv.

Afbeelding 2. Boorpuntenkaart van deelgebied 1, Zandpad

Deelgebied 2: V.V. Egmondia (sportvelden: ca. +6,5m NAP, sporthal: +9,5m NAP)

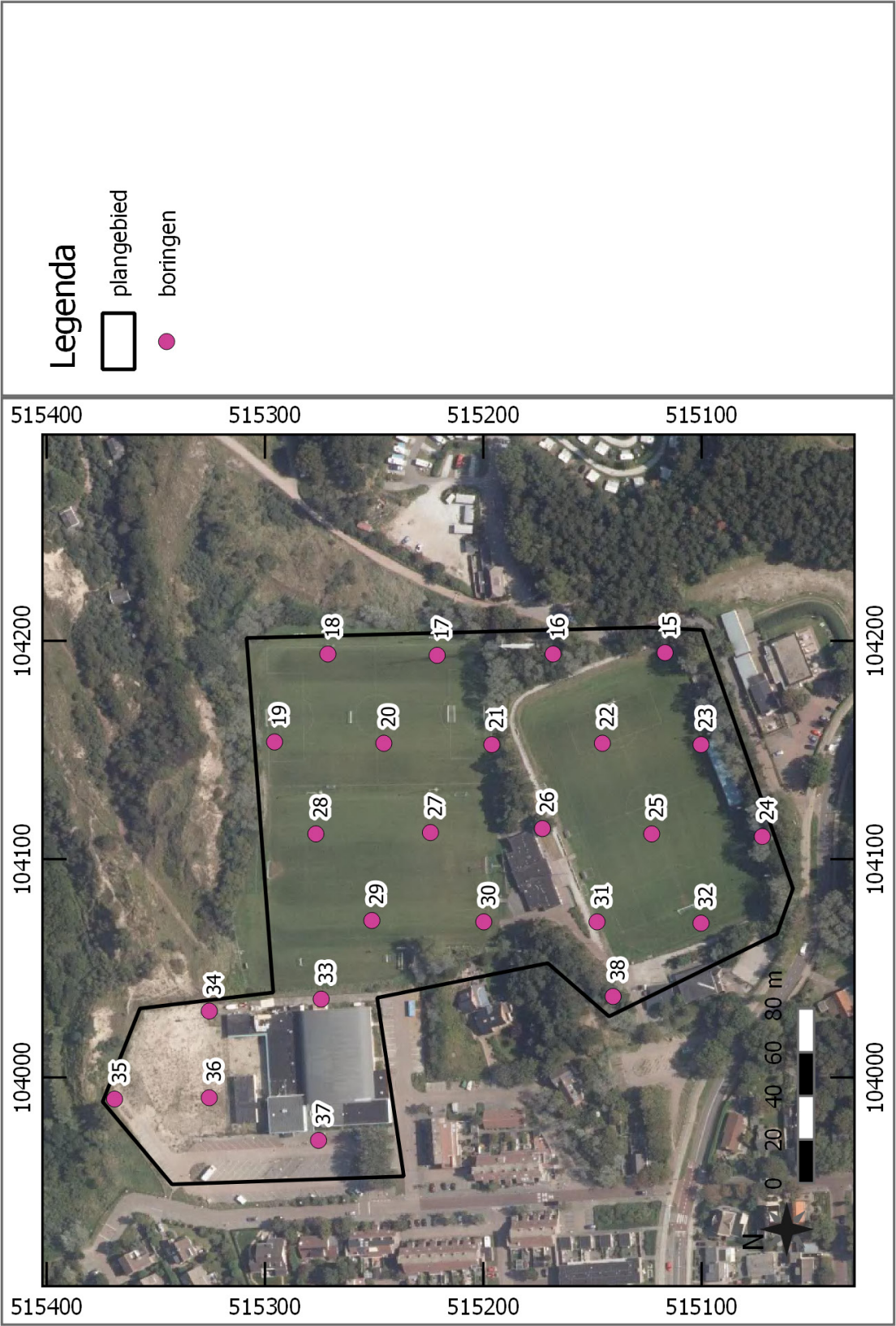
Het deelgebied V.V. Egmondia wordt gekenmerkt door relatief grote hoogteverschillen, ontstaan door afgraving van de Jonge Duinen. Het deel van het gebied met de sporthal ligt ca. 2 m hoger dan de voetbalvelden. Het deel van het gebied rondom de voetbalvelden heeft een 2 tot 4 m hogere ligging ten opzichte van de voetbalvelden. Omdat het booronderzoek in het hele gebied tot 150 cm -mv is uitgevoerd is er inzicht verkregen in de oorspronkelijke bodemopbouw van het gebied.

In het hele gebied bestaat de ondergrond uit zwak siltig, matig fijn, kalkrijk grijs zand. Naar beneden toe komen in dit pakket steeds meer schelpfragmenten voor. De aangetroffen zandlaag is waarschijnlijk gesedimenteerd als duinafzettingen en het betreft hier waarschijnlijk Jonge Duinafzettingen (Formatie van Naaldwijk, Laagpakket van Schoorl). In het deelgebied zijn ca. 5 tot 10 cm dikke, matig humeuze, bruinigrijze lagen aangetroffen in de volgende boringen; boring 18 op 70 cm -mv, boring 19 op 120 cm -mv, boring 20 op 140 cm -mv, boring 22 op 80 cm -mv, boring 24 op 125 cm -mv, boring 28 op 90 en 145 cm -mv en boring 29 op 95 en 105 cm -mv. Deze lagen zijn mogelijk natuurlijk ontstane vegetatiehorizont tussen verschillende fases van duinverstuiving of zijn ontstaan als akkerlagen. Het betreft hier dus mogelijke archeologische lagen. In boring 22 is in de humeuze laag op 80 cm -mv een fragment roodbakkerd aardewerk aangetroffen dat waarschijnlijk uit de nieuwe tijd dateert. In boring 124 zijn op 125 cm -mv enkele oranjekeurige leembrokkjes in de humeuze laag aangetroffen. Vanwege de ligging in de Jonge Duinafzettingen dateren deze lagen uit de late middeleeuwen of de nieuwe tijd.

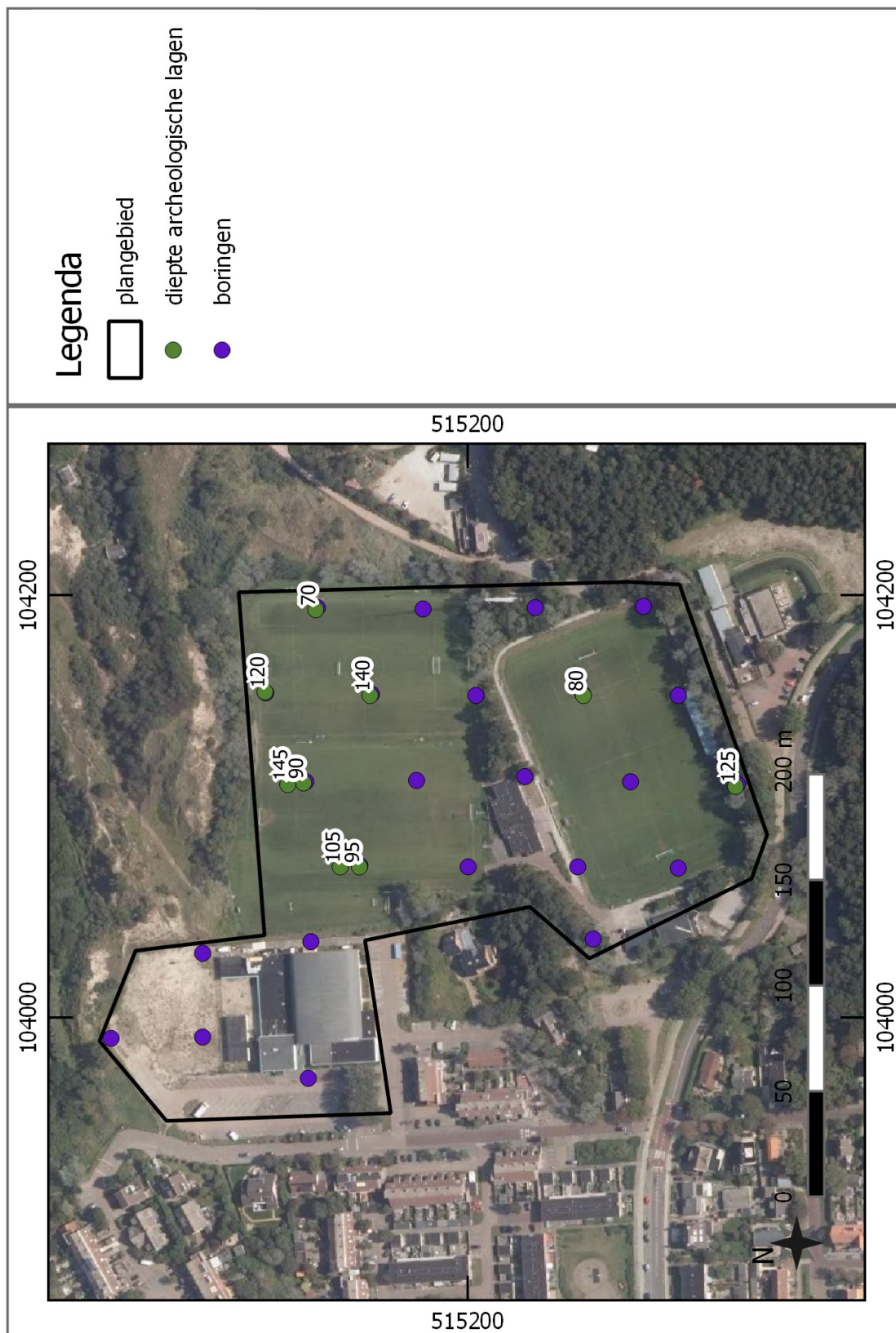
In de bovengrond van het deelgebied zijn enkele opvallende verschillen geconstateerd tussen de voetbalvelden en de omringende gebieden. In de voetbalvelden is een 15 tot 60 cm dikke humeuze bovengrond aanwezig, die voor het grootste deel uit een matig humeuze bouwvoor en daaronder een zwak humeuze omgewerkte laag bestaat. In boring 18 zijn hierin gele vlekken en in boring 31 relatief veel puinresten waargenomen. De terreinbeheerder heeft verklaard dat rondom het zuidelijke voetbalveld een sintelbaan lag en dat deze baan in de ondergrond verhard is geweest met een puinverharding. Dit verklaart de puinresten in boring 31.

In het gebied rondom het voetbalveld is een 5 tot 20 cm dikke humeuze bovengrond geconstateerd. In boring 16 is op 75 en 125 cm -mv een humeuze laag met sintels aangetroffen en deze lagen worden beschouwd als recent omgewerkte lagen. In het gebied rondom de sporthal is een relatief diepe verstoring geconstateerd; hier reiken de humeuze, omgewerkte lagen zand met baksteenfragmenten en sintels tot 70-145 cm -mv. Waarschijnlijk heeft de aanleg van de sporthal dit gebied relatief diep verstoord.

In het hele gebied kunnen archeologische lagen aanwezig zijn uit de late middeleeuwen en nieuwe tijd in de Jonge Duinafzettingen. Rondom de sporthal is de bovengrond relatief diep vergraven, tot ca. 70-145 cm -mv. In de overige delen van het plangebied kunnen archeologische waarden aanwezig zijn onder de relatief dunne bouwvoor (15-60 cm -mv).

Afbeelding 3. Boorpuntenkaart van deelgebied 2, V.V. Egmondia

Afbeelding 4. Locatie en diepte van de potentiële archeologische lagen in deelgebied 2

IVO-O VOETBALCLUBS IN DE EGMONDEN, GEMEENTE BERGEN

Deelgebied 3: Egmonderstraatweg (ca. +4,5m NAP (agr. perc.) ca. + 9,0m NAP (bosrand))

In een deel van het deelgebied Egmonderstraatweg werd geen betredingstoestemming gegeven voor het uitvoeren van het booronderzoek omdat in deze percelen ten tijde van het booronderzoek gewassen stonden (de rood gearceerde gebieden in afbeelding 5&6). De in deze gebieden geplande boorpunten zijn vooralsnog grotendeels vervallen. Enkele boorpunten zijn ten opzichte van het boorgrid van 50x40 m verplaatst zodat er wel een indruk van de bodemopbouw en de mate van verstoring van deze percelen verkregen kon worden. Dit zijn de boringen 40, 56, 57, 70, 90 en 91. Boorpunt 77 was gepland in een zone met een asfaltverharding en deze boring kon daarom niet gezet worden.

In de ondergrond van het gebied is zwak siltig, matig fijn, kalkrijk en grijskleurig zand aangetroffen. Dit zijn waarschijnlijk duinafzettingen en deze duinafzettingen worden op basis van de inventarisatie (hoofdstuk 2) gerekend tot de Jonge Duinafzettingen (Formatie van Naaldwijk, Laagpakket van Schoorl). In deelgebied 3 zijn net zoals in deelgebied 2, V.V. Egmondia, in de duinafzettingen 5-25 cm dikke humeuze lagen aangetroffen, waarschijnlijk vegetatiehorizonten of voormalige akkerlagen. De boringen waarin deze humeuze lagen zijn aangetroffen zijn boring 40 op 125 cm -mv, boring 43 op 140 cm -mv, boring 60 op 90 cm -mv, boring 61 op 85 cm -mv, boring 63 op 75 cm -mv, boring 65 op 105 cm -mv, boring 67 op 135 cm -mv, boring 70 op 145 cm -mv, boring 80 op 125 cm -mv, boring 82 op 105 cm -mv, boring 83 op 115 cm -mv en boring 84 op 140 cm -mv (afbeelding 5).

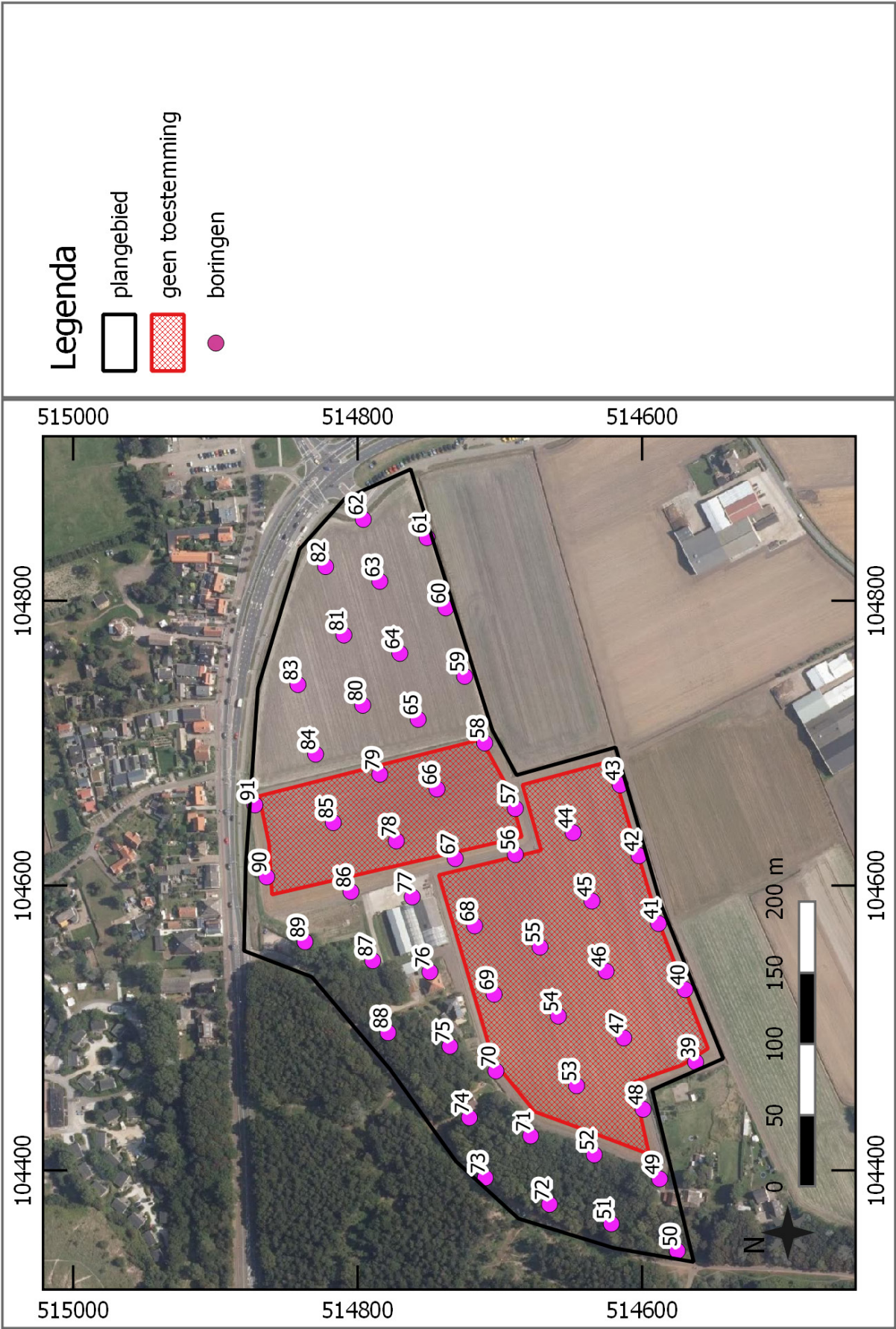
In boring 40 is op 140 cm -mv een fragment van een dierlijk schedelbot gevonden, de vegetatiehorizont of akkerlaag had in boring 43 op 140 cm -mv een venige aard, op ca 100 cm -mv is in boring 60 een fragment van een pijpensteel uit de late middeleeuwen of nieuwe tijd aangetroffen en in de humeuze laag van boring 84 is een takje waargenomen.

Vanwege de ligging in Jonge Duinafzettingen zullen deze humeuze lagen uit de late middeleeuwen of nieuwe tijd dateren. In het centrale deel van het akkergebied is tijdens een eerdere veldkartering al een cultuurlaag uit de late middeleeuwen met fragmenten kogelpot-, Pingsdorf- en Paffrath-aardewerk (10e -13e eeuw) aangetroffen op 110 cm -mv. In het akkergebied kunnen dus archeologische waarden uit de late middeleeuwen en nieuwe tijd verwacht worden.

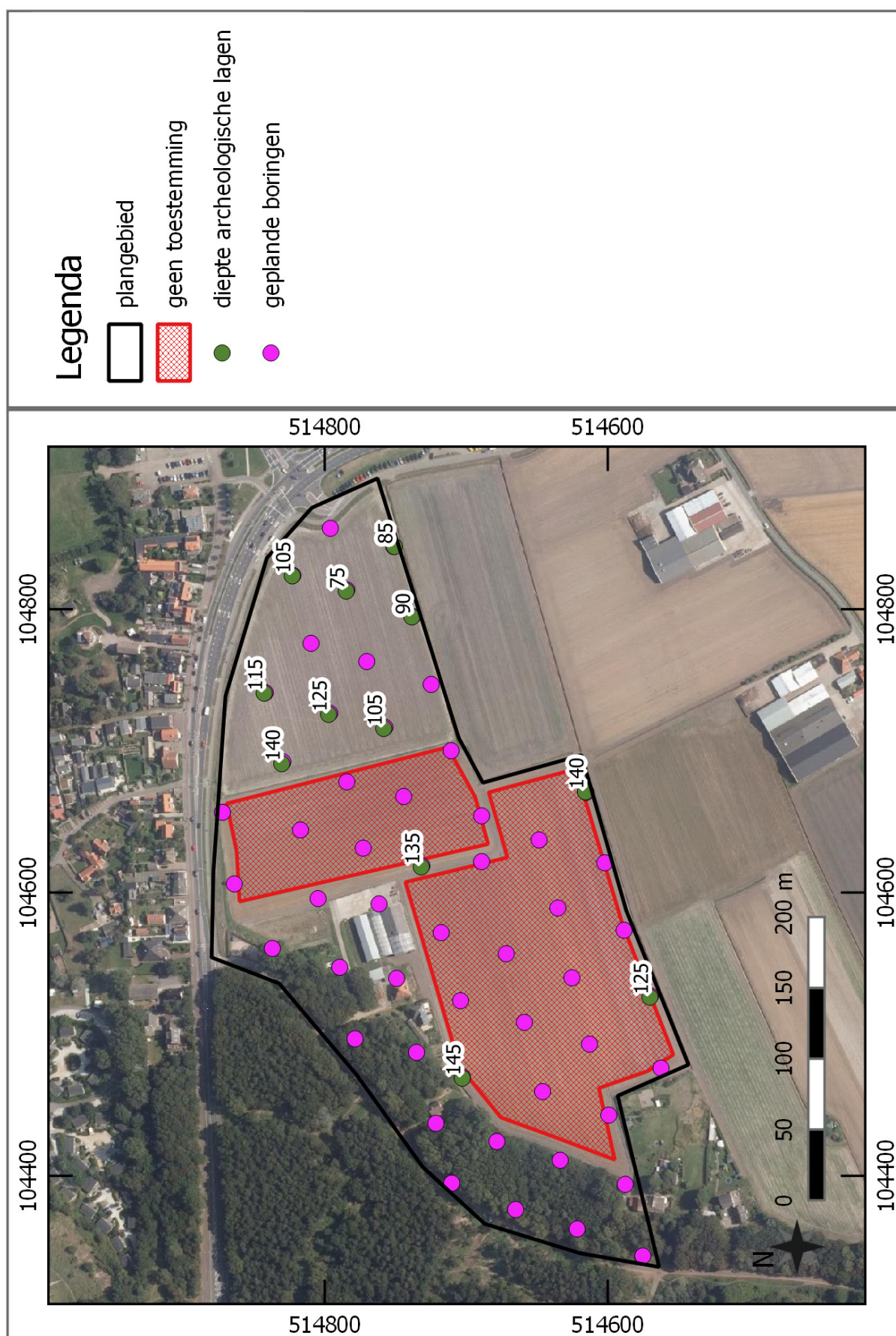
In het bosgebied zijn tijdens het booronderzoek geen potentiële archeologische lagen aangetroffen, waarschijnlijk omdat dit gebied relatief diep is omgewerkt. Tot een diepte van 90-150 cm is een zwak humeus, omgewerkt pakket aangetroffen. In de basis van het omgewerkte pakket bevinden zich bruine vlekken en roestvlekken. Waarschijnlijk is dit gebied tijdens de aanleg van het bos relatief diep verstoord geraakt.

De bovengrond bestaat in het akkergebied uit een 50 tot 90 cm dikke, donkerbruingrijze eerdlaag. Deze eerdlaag is ontstaan door de omwerking van de bovengrond ten behoeve van de akkerbouw.

In het bosgebied worden vanwege de relatief diep omgewerkte bovengrond (ca. 90-150 cm -mv) binnen 150 cm -mv geen archeologische waarden verwacht. In het akkergebied kunnen op verschillende dieptes en zones archeologische lagen uit de late middeleeuwen en nieuwe tijd aanwezig zijn. Deze archeologische lagen worden verwacht onder een recent ontstane eerdlaag van 50 tot 90 cm dik.

Afbeelding 5. Boorpuntenkaart van deelgebied 3; Egmonderstraatweg

Afbeelding 6. Locatie en diepte van de potentiële archeologische lagen in deelgebied 3

IVO-O VOETBALCLUBS IN DE EGMONDEN, GEMEENTE BERGEN

Deelgebied 4: V.V. Zeevogels (ca. +0,2 m NAP)

Tijdens het veldonderzoek bleek dat het noordelijke gedeelte van dit deelgebied geen deel uitmaakt van de voetbalclub V.V. Zeevogels, maar dat dit een losstaande weide is.

In het eerste advies van mevr. C.Nyst (archeologisch adviseur, gem. Bergen) was het weiland in het noorden van deelgebied 4 wel geselecteerd. De voetbalclubs waren op de kaart grof ingetekend en dit weiland was er ook bij getrokken omdat het op een voetbalveld lijkt op luchtfoto's. Omdat echter sprake is van een bestemmingswijziging van voetbalclubs naar bollengrond en dit gebied al in gebruik was als landbouwgrond (weet niet precies meer of dit ten tijde van het veldwerk in gebruik was als weiland of als bollengrond) en het gebied moeilijk toegankelijk was tijdens het veldwerk (het was niet bekend of de betredingstoestemming al geregeld was) is toen besloten om dit perceel niet te onderzoeken. Als men uitsluitend de bestemmingswijziging in overweging neemt en het advies opvolgt van mevr. Nyst om twee terreinen af te laten vallen die al agrarisch in gebruik waren, wordt voorgesteld om hier geen booronderzoek uit te voeren. Het is bovendien het meest laaggelegen gebied van deelgebied 4 en daarom ook het minst kansrijke.

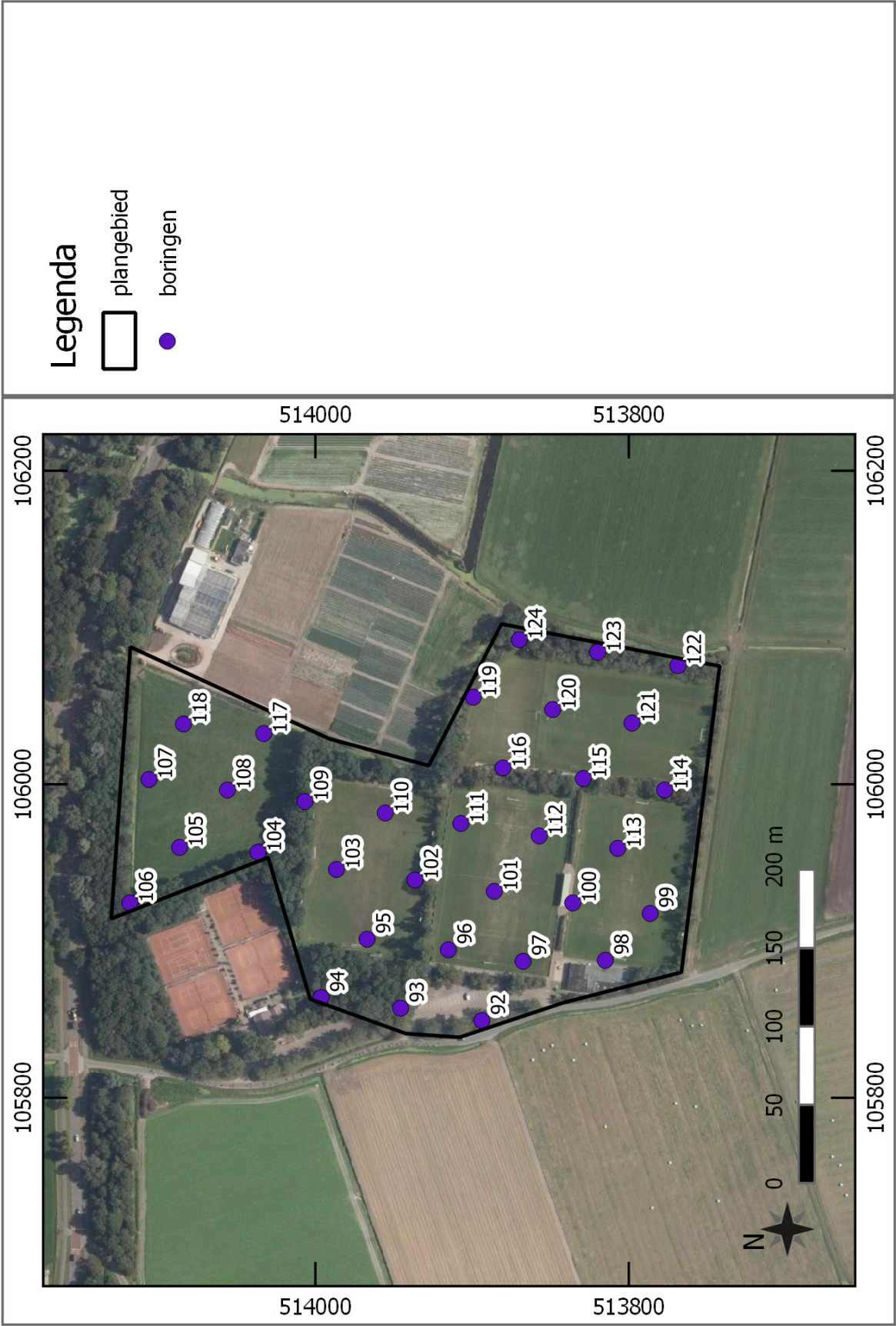
Daarom is besloten om de hier geplande boringen niet uit te voeren (boringen 104 t/m 108, 117 en 118).

Het bosgebied rondom boring 94 bleek in gebruik te zijn door een tennisclub en daarom is deze boring niet gezet.

Uit de inventarisatie bleek dat in de bovengrond van dit deelgebied een kleilaag verwacht kon worden. Deze kleilaag wordt gerekend tot het Laagpakket van Walcheren en is waarschijnlijk in een lagunair milieu afgezet, in een lagune tussen twee duinenrijen. In de bovengrond van de delen van de voetbalclub die niet in gebruik zijn als voetbalveld is inderdaad een laag matig zandige grijze klei aangetroffen. De ondergrens van dit kleipakket bevindt zich op ongeveer 50 tot 85 cm -mv. In de top van het kleipakket is een donkergrijze, humeuze bouwvoor of omgewerkte laag aanwezig, de dikte hiervan varieert van 20 tot 85 cm. Onder de kleilaag is een pakket matig fijn, zwak siltig grijs zand aangetroffen. Waarschijnlijk is dit een pakket Oude Duinafzettingen (Formatie van Naaldwijk, Laagpakket van Zandvoort).

Op de voetbalvelden is behalve de matig zandige bouwvoor geen kleilaag aangetroffen. De terreinbeheerder heeft vermeld dat deze gebieden zijn omgezet. Het duinzand is naar boven gehaald en de kleilaag aan de top omgewerkt om de waterhuishouding van de velden te verbeteren. De verstoring reikt tot dieper dan 150 cm -mv. Op de voetbalvelden zijn als bewijs van de omzetting van de bodem in de zandlaag kleibrokken en humeuze vlekken aangetroffen.

Uit het veldonderzoek blijkt dat de voetbalvelden diep verstoord zijn geraakt door de omzetting van de bodem. In de delen van de voetbalclub die niet in gebruik zijn als voetbalveld zijn wel onverstoorde duinafzettingen aangetroffen, maar in het hele gebied is hierin geen archeologische laag geconstateerd. In het deelgebied worden daarom geen archeologische waarden verwacht.

Afbeelding 7. Boorpuntenkaart van deelgebied 4 V.V. Zeevogels

Deelgebied 5: V.V. Sint Adelbert (ca. + 1,2m NAP)

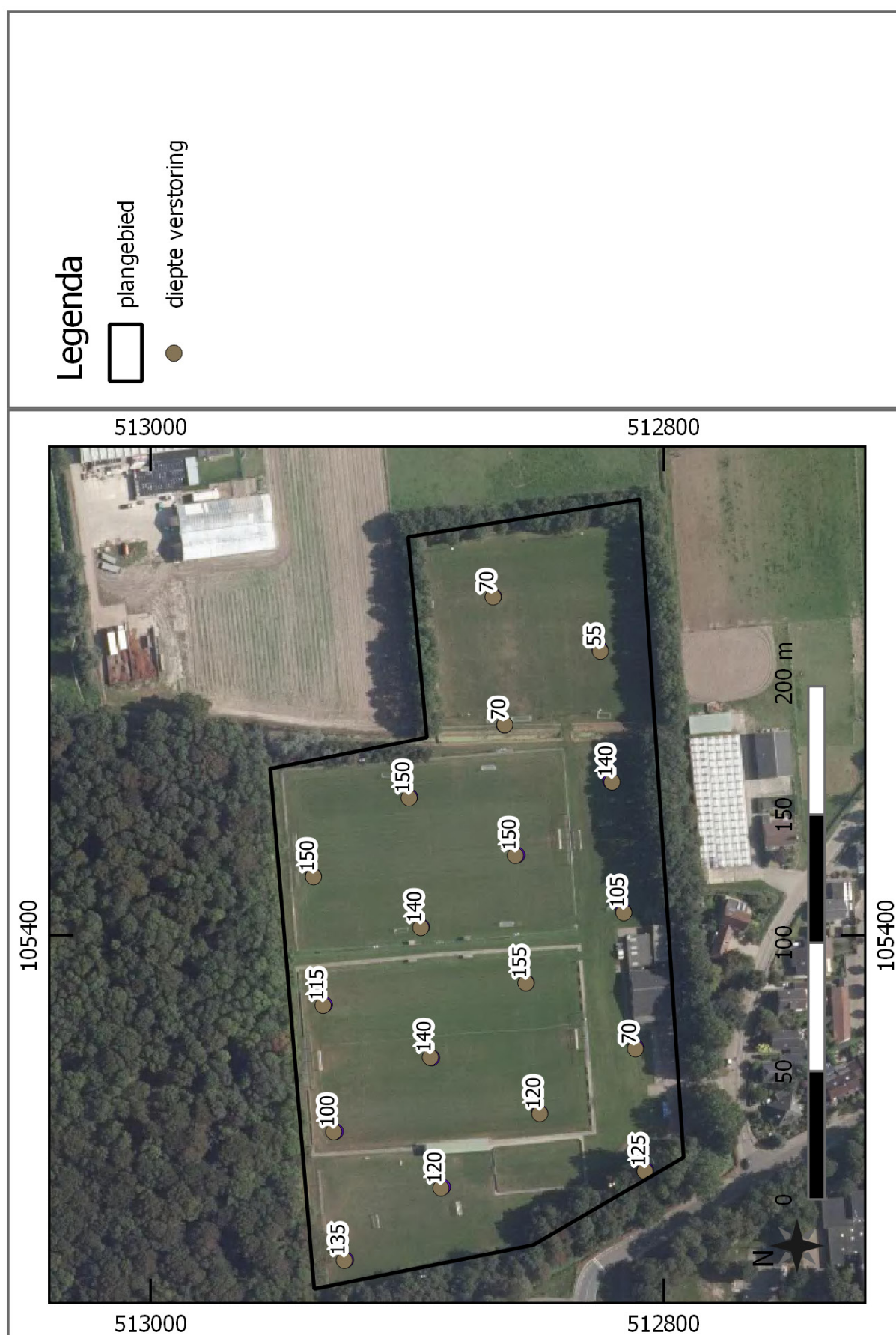
De ondergrond van dit deelgebied bestaat uit zwak siltig, matig fijn zand met een grijze kleur. Dit zijn waarschijnlijk Oude Duinafzettingen. Boven de Oude Duinafzettingen is in het noordwestelijke deel van het deelgebied een matig zandige, bruine veenlaag aangetroffen. Deze veenlaag is 20 to 45 cm dik en de top van de veenlaag bevindt zich op 130-190 cm -mv. In het oosten van het plangebied is deze veenlaag waarschijnlijk ook aanwezig, maar daar bevindt de laag zich dieper dan 200 cm -mv. De veenlaag is ontstaan in een relatief nat milieu tussen twee duinenrijen. De datering van de veenlaag is onbekend, maar de veenlaag bevindt zich tussen de Oude en Jonge Duinafzettingen. Boven de veenlaag is namelijk een andere grijze, zwak siltige zandlaag, opgebouwd uit matig fijn zand aangetroffen die wordt geïnterpreteerd als een Jonge Duinafzetting.

In de Jonge Duinafzettingen zijn in de boringen 136 en 137 humeuze lagen aangetroffen die waarschijnlijk als vegetatiehorizont of als akkerlaag zijn ontstaan. In boring 136 zijn op 160, 170 en 180 cm -mv humeuze lagen aangetroffen en in boring 137 op 190 en 200 cm -mv. Omdat de lagen zich in de Jonge Duinafzettingen bevinden, dateren ze waarschijnlijk uit de late middeleeuwen of nieuwe tijd. In de vegetatiehorizonten of akkerlagen zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen tijdens het booronderzoek.

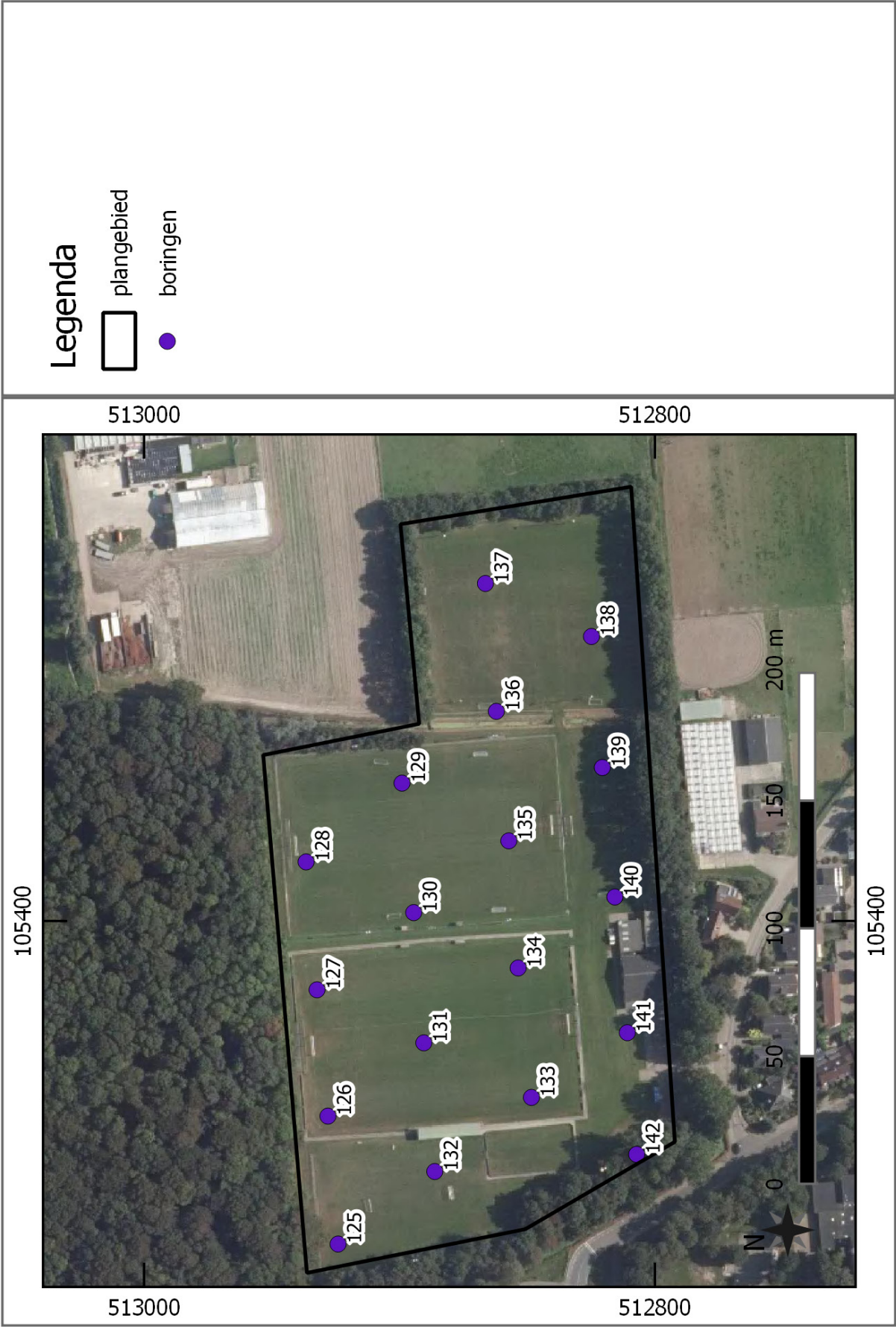
De bovengrond van het deelgebied bestaat uit een aantal lagen. De basis van dit pakket bestaat uit een oude bouwvoor, opgebouwd uit donkergrijs, matig fijn, matig humeus, zwak siltig zand met kleibrokken. De bouwvoor is bruin gevlekt en in de boringen 129 en 131 is in de bouwvoor een net van plastic aangetroffen. De ondergrens van de oude bouwvoor varieert qua diepte van 70 tot 155 cm -mv. In het grootste deel van het deelgebied bevindt de ondergrens van de oude bouwvoor dieper dan 100 cm -mv (afbeelding 8).

Boven de oude bouwvoor is een opgebracht laag licht-bruingrijs zand aanwezig dat waarschijnlijk ten tijde van de aanleg van de sportvelden is opgebracht. In dit opgebrachte pakket komen roestvlekken voor. In de top van het opgebrachte pakket is een maximaal 25 cm dikke recente bouwvoor ontstaan. In het oosten van het plangebied is de opgebrachte laag wel aanwezig maar ontbreekt de oude bouwvoor (boringen 136, 137 en 138) Het opgebrachte pakket reikt tot 40-80 cm diep.

De bovengrond van het deelgebied Sint Adelbert is tot een relatief grote diepte omgewerkt; 70-155 cm -mv (afbeelding 8). In de daaronder gelegen duinafzettingen kunnen nog wel archeologische lagen aanwezig zijn zoals bijvoorbeeld de humeuze lagen in de boringen 136 en 137.

Afbeelding 8. Boorpuntenkaart van deelgebied 5 V.V. Sint-Adelbert

Afbeelding 9. Diepte van de bodemverstoringen binnen deelgebied 5 V.V. Sint-Adelbert

Locatie	functiewijziging	bijzonderheden	Onderzoek Hollandia
1 Zandpad Egmond aan den	Van weiland naar bollengrond	1,00-1,80m-MV verstoord. Dieper op 1,75-1,95m-Mv mogelijke archeologische laag	(gebied 1) Omgezet, geen onderzoek meer nodig
2 Vv Egmondia Egmond aan Zee (locatie Watertoren)	Van voetbal- complex met hal en velden naar nieuwe sporthal en duinlandschap	-	(gebied 2) Aanvullend booronderzoek
3 Delversduin Egmond aan den Hoef	Van weilanden naar circa 150 woningen en natuur	Huis Roodenburg! AZC mogelijk al veel verstoord Alterra: niets	<i>Geen onderdeel van voetbalfusie, dus niet onderzocht</i>
4 Egmonder- straatweg Egmond aan den Hoef	Van weilanden naar nieuwe voetbalclub	Verstoord tot 1,5 m maar middeleeuwse akker op 1,1 m – mv Alterra: door kabel/leiding plaatselijk verstoord	(gebied 3) Aanvullend booronderzoek
5 Hogedijk Egmond aan den Hoef	Blijft bollengrond	Alterra: vergaven Geen functiewijziging dus geen onderzoek nodig	<i>Niet onderzocht</i>
6 Vv Zeevogels Egmond aan den Hoef	Van voetbalclub naar bollengrond	Bedreiging en Water onder de dijk door Alterra: noordelijk deel vergaven en geëgaliseerd	(gebied 4) Omgezet, geen onderzoek meer nodig
7 vv Sint Adelbert Egmond Binnen	Van voetbalclub naar herbestemming?	Bedreiging onbekend Alterra: noordelijk deel vergaven en geëgaliseerd	(gebied 5) Aanvullend booronderzoek bij diepere ingrepen dan 70/ 90 cm - mv
8 Egmond Binnen Zuid	Blijft bollengrond	Alterra: vergaven Geen functiewijzi- ging dus geen onderzoek nodig	<i>Niet onderzocht</i>

Afbeelding 10. Relevante gegevens voor archeologie per locatie (C. Nyst, Cultuurcompagnie Noord-Holland)

3.4 Conclusies

-Wat is de opbouw van het plangebied in landschappelijk opzicht?

De deelgebieden bevinden zich in het Noord-Hollandse duingebied. In deelgebied 1 (Zandpad) heeft oorspronkelijk een laag lagunaire klei aan het oppervlakte gelegen op Oude Duinafzettingen. Uit het booronderzoek blijkt echter dat op deze locatie het bodemprofiel is omgezet, waarbij duin en strandzand naar het oppervlak is gehaald en de klei omgewerkt. In de deelgebieden 2 en 3 (VV Egmondia en Egmonderstraatweg) werden binnen de bovenste 1,5 m van het bodemprofiel alleen Jonge Duinafzettingen verwacht en deze zijn ook tijdens het veldonderzoek aangetroffen. In het deelgebied 4 VV Zeevogels werden Oude Duinafzettingen verwacht met daarboven lagunaire klei (laagpakket van Walcheren). Tijdens het booronderzoek bleek dat op de voetbalvelden het bodemprofiel is omgezet, waarbij zand naar boven is gehaald en de klei is omgewerkt. In het deelgebied 5 VV Sint Adelbert werden in de ondergrond Jonge op Oude Duinafzettingen verwacht met daartussen een veenlaag. Op basis van het booronderzoek is deze verwachting bevestigd.

-Is in de deellocaties sprake van verstoringen van de natuurlijke opbouw? Zo ja, in hoeverre is de natuurlijke opbouw verstoord geraakt?

In deelgebieden 1 en 4 (Zandpad en VV Zeevogels) is de natuurlijke bodemopbouw in het recente verleden geheel verstoord geraakt om de gebieden beter bruikbaar te maken, respectievelijk als bouwland en als voetbalveld. In het deelgebied 2 VV Egmondia is er sprake van een relatief diepe afgraving van de Jonge Duinafzettingen, waarna de resterende bovengrond is omgewerkt. Op de sportvelden en de omringende gebieden is de omwerkingsdiepte relatief beperkt (5-60 cm -mv), in het gebied rondom de sporthal is de omwerkingsdiepte relatief diep (70-145 cm -mv). In het deelgebied 3 Egmonderstraatweg is het akkergebied ca. 3 m afgegraven ten opzichte van het bosgebied. In het akkergebied is de bovengrond tijdens de akkerbouw omgewerkt en is een 60 tot 90 cm dikke eerdlaag ontstaan. In het bosgebied is een tot 90-150 cm -mv verstoorde bovengrond geconstateerd. In het deelgebied 5 Sint Adelbert is sprake van een relatief diepe verstoring van de bovengrond, deze verstoring bestaat voor het grootste deel uit een opgebracht laag zand en een oude bouwvoor met fragmenten plastic. De verstoringdiepte bedraagt in dit deelgebied 70-150 cm -mv (afbeelding 8).

-Zijn er tijdens het onderzoek aanwijzingen gevonden voor de aanwezigheid van archeologische waarden?

In het duingebied manifesteren archeologische (akker)lagen zich als humeuze banden in de duinafzettingen. In de deelgebieden 2, 3 en 5 zijn in de Jonge Duinafzettingen dergelijke humeuze lagen aangetroffen. Waarschijnlijk dateren deze lagen uit de late middeleeuwen of nieuwe tijd. Tijdens het booronderzoek zijn ook archeologische indicatoren aangetroffen; één fragment roodbakkend aardewerk uit een humeuze laag in boring 22 in deelgebied 2 VV Egmondia (waarschijnlijk daterend uit de nieuwe tijd), een stuk dierlijk botmateriaal en één stuk van een pijpensteel uit de late middeleeuwen en nieuwe tijd in deelgebied 3 Egmonderstraatweg. Tijdens een eerder onderzoek is in het akkergebied van deelgebied 3 Egmonderstraatweg een laatmiddeleeuwse cultuurlaag aangetroffen met fragmenten kogelpot-, Paffrath- en Pingsdorf-aardewerk.

-Bevinden zich potentiële archeologische lagen zich binnen de verstoringsdiepte?

De geplande verstoringsdiepte is nog niet bekend, maar bedraagt waarschijnlijk voor het grootste deel van het plangebied minder dan 1,5 m -mv. In de deelgebieden 1 Zandpad en 4 VV Zeevogels zijn binnen deze verstoringsdiepte geen potentiële archeologische lagen aangetroffen en deze worden in deze deelgebied ook niet verwacht aangezien de deelgebieden diep zijn omgewerkt. In de deelgebieden 2 VV Egmondia en 3 Egmonderstraatweg zijn binnen de verstoringsdiepte wel potentiële archeologische lagen aangetroffen. Het gebied rondom de sporthal in deelgebied 2 en het bosgebied in deelgebied 3 zijn relatief diep omgewerkt en hier worden dus ook binnen de verstoringsdiepte geen potentiële archeologische lagen in intacte status verwacht. In het deelgebied 5 VV Sint Adelbert is binnen de verstoringsdiepte geen akkerlaag of vegetatiehorizont aangetroffen. Het uitgevoerde booronderzoek was echter een verkennend booronderzoek en het boorgrid was niet precies genoeg om de aanwezigheid van archeologische lagen uit te sluiten. Het is daarom mogelijk dat in de relatief diep verstoord gebieden in de deelgebieden 2, 3 en 5 nog potentiële archeologische lagen aanwezig zijn.

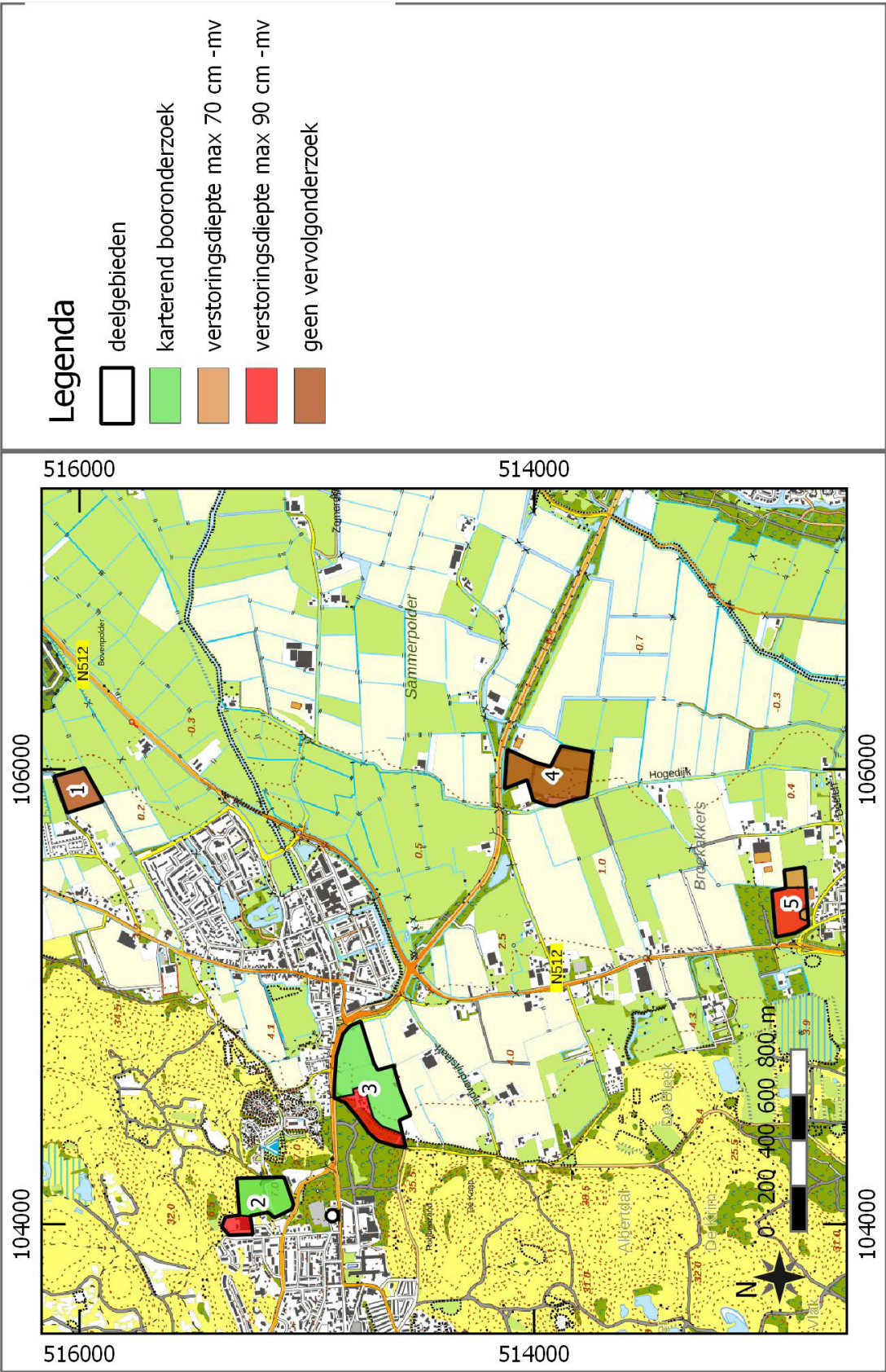
- Is er in de deellocaties nader (karterend) onderzoek nodig om te onderzoeken of in de deellocaties archeologische waarden aanwezig zijn?

De deelgebieden 1 Zandpad en 4 V.V. Zeevogels zijn geheel verstoord geraakt tot ten minste 150 cm -mv, hier is geen nader onderzoek noodzakelijk. In de deelgebieden 2, 3 en 5 zijn zones met relatief diepe bodemverstoringen geconstateerd, als hier een verstoringsdiepte van maximaal 70 of 90 cm -mv gehanteerd wordt is geen vervolgonderzoek noodzakelijk (afbeelding 9). Als wel dieper gegraven zal worden, kan door middel van een karterend booronderzoek onderzocht worden of in deze gebieden archeologische lagen verwacht kunnen worden. In de gebieden waar tijdens het booronderzoek vegetatiehorizonten of akkerlagen in de duinafzettingen zijn aangetroffen (de groene gebieden in afbeelding 9) kunnen door het uitvoeren van een karterend booronderzoek de aangetroffen lagen en potentiële archeologische vindplaatsen nauwkeuriger begrensd worden.

4 Advies

Hollandia Archeologen adviseert om de deelgebieden 1 en 4 (Zandpad en V.V. Zeevogels) vrij te geven voor de voorgenomen ontwikkeling, omdat deze gebieden zijn omgezet. In deelgebied 2 V.V. Egmondia en 3 Egmonderstraatweg zijn respectievelijk rondom de sporthal en het bosgebied relatief diepe bodemverstoringen geconstateerd. Als hier een maximale verstoringsdiepte van 90 cm -mv gehanteerd wordt, adviseert Hollandia Archeologen om geen vervolgonderzoek uit te voeren. Als echter dieper gegraven wordt adviseert Hollandia Archeologen door middel van een karterend booronderzoek te onderzoeken of er nog potentiële archeologische lagen aanwezig zijn. In de overige delen van deelgebieden 2 en 3 zijn al potentiële archeologische lagen uit de late middeleeuwen of nieuwe tijd aangetroffen. Hollandia Archeologen adviseert dan ook om in deze gebieden bodemverstoringende activiteiten zoveel mogelijk te beperken en anders een aanvullend karterend booronderzoek uit te voeren om de potentiële vindplaatsen beter te kunnen begrenzen. Dit karterende booronderzoek is een aanvulling op het verkennend booronderzoek en daarom kunnen ook de boringen van het verkennende booronderzoek bij het vervolgonderzoek worden betrokken. Hollandia archeologen adviseert in het deelgebied 5 V.V. Sint Adelbert een maximale verstoringsdiepte van 70 of 90 cm -mv te hanteren en anders een karterend booronderzoek uit te voeren in dit gebied (zie advieskaart p. 46).

Ondanks dat dit onderzoek met de grootste zorgvuldigheid is uitgevoerd kunnen in de gebieden met een lage archeologische verwachtingswaarde nog steeds archeologische resten aanwezig zijn. Hollandia Archeologen wijst daarom op de verplichting archeologische vondsten te melden, zoals vermeld in de Monumentenwet. In dit geval is de gemeente Bergen de bevoegde overheid en hier kunnen dus ook meldingen aan worden doorgegeven.

Afbeelding 11. Advieskaart aan de hand van het uitgevoerde booronderzoek

Literatuur

Alterra, 2009, *Digitale Geomorfologische Kaart van Nederland*.

Bosch, H.J.A. 2008, *Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode versie 1.1. Op basis van de Standaard Boorbeschrijvingsmethode 5.2*. Deltares-rapport 2008-U-R0881/A.

Bureau Militaire Verkenningen. 1879-1923, *Bonnekaart*, 261, Bergen.

Bureau Militaire Verkenningen. 1879-1923, *Bonnekaart*, 278, Heiloo.

Eilander, D.A., G.A. Vos, & K. Wagenaar, 1994: *Bodemkaart van Nederland, Schaal 1:50.000, Blad 19 West Alkmaar*, Wageningen.

Mulder, E.F.J. & M.C. Geluk, I.L. Ritsema, W.E. Westerhoff, T.E. Wong, 2003, *De ondergrond van Nederland*, Groningen.

Nyst, C., 2016, *Archeologisch advies voetbalfusie Egmond*, Cultuurcompagnie Noord-Holland.

Topografische Dienst Nederland, 1950-1994, *Topografische kaart van Nederland, blad 19 A, Schaal 1:25.000*.

Vos, P.H., & Weerts, H. 2011, *Atlas van Nederland in het Holoceen*, Amsterdam.

Bijlage 1: Archeologische perioden

Neuze (tj)	C	1.600-teden		NEUWETIJD
Neuze (tj)	B	1.600-1.800		
Neuze (tj)	A	1.800-1.900		
Late-Middeleeuwen	B	1.800-1.900		MIDDELEEUWEN
Late-Middeleeuwen	A	1.000-1.800		
Vroege-Middeleeuwen	D	900-1.000		
	C	700-900		
	B	600-700		
	A	400-600		
Late-Romeinse (tj)	B	300-400		
	A	170-300		
Midden-Romeinse (tj)	B	100-300		
	A	70-100		
Vroege-Romeinse (tj)	B	85-70		
	A	15-80		
Late-Lizer(tj)		70 tot Chr.-850 v. Chr.		LIZERTIJD
Midden-Lizer(tj)		800-800		
Vroege-Lizer(tj)		800-800		
Late-Bronze(tj)		1.100-800		BRONSTIJD
Midden-Bronze(tj)	B	1.600-1.100		
	A	1.800-1.600		
Vroege-Bronze(tj)		2.000-1.800		
Late-Neolithicum	B	2.400-2.000		NEOLITHICUM
	A	2.600-2.400		
Midden-Neolithicum	B	3.400-2.600		
	A	4.800-3.400		
Vroege-Neolithicum	B	4.800-4.800		
	A	5.200-4.800		
Late-Mesolithicum		6.400-4.800		MESOLITHICUM
Midden-Mesolithicum		7.100-6.400		
Vroege-Mesolithicum		8.600-7.100		
Late-Paleolithicum	B	19.000-6.800		PALEOLITHICUM
	A	35.000-19.000		
Midden-Paleolithicum		300.000-35.000		
Vroege-Paleolithicum		-300.000		

Bijlage 2: Archeologische stappenplan

In het “stappenplan archeologie” wordt aangegeven welk traject bij planvorming bewandeld moet worden als het gaat om het inpassen van archeologische waarden en verwachtingen. Het is van groot belang om in een zo vroeg mogelijk stadium van de planvorming rekening te houden met de archeologische waarden en verwachtingen en wel voordat men aanvangt met de globale invulling van een plangebied.

Het stappenplan gaat uit van een brede inventarisatie van wat er bekend is over de archeologische waarden. Op basis daarvan wordt zeer gericht ingezoomd op voor het plan(gebied) relevante archeologische informatie. Na iedere stap wordt beredeneerd gekozen voor meer diepgaand onderzoek op specifieke plekken, zodat uiteindelijk voldoende bekend is over aanwezige vindplaatsen om gemotiveerde afweging in het ruimtelijke-orderingsproces te kunnen maken.

I. Bureauonderzoek

Het doel van bureauonderzoek is het verwerven van informatie - aan de hand van bestaande bronnen - over bekende of verwachte archeologische waarden binnen of relevant voor het plangebied. Daarnaast moet het bureauonderzoek inzicht bieden in eventueel benodigd inventariserend onderzoek (stap II, zie onder). Een bureauonderzoek bestaat uit een archief- en literatuuronderzoek van archeologische en bodemkundige gegevens die bij RCE, provincie, gemeente en/of andere instanties (bv. universiteiten, musea) bekend zijn over het betreffende gebied. Het Bureauonderzoek dient de volgende aspecten te behandelen:

- * aangeven wat de aanleiding is voor het bureauonderzoek en om welk gebied het gaat. Dit in verband met het bepalen van het onderzoekskader;
- * beschrijven van het huidige gebruik van de locatie op basis van beschikbare relevante gegevens;
- * beschrijven van het historische grondgebruik of de historische ontwikkeling van het gebied op basis van geofysische, fysische en historisch geografische gegevens
 - o een korte impressie over de onstaansgeschiedenis van het landschap
 - o een impressie van de bewoningsgeschiedenis;
- * beschrijven bekende archeologische waarden
 - o archeologisch waardevolle terreinen zoals deze zijn opgenomen in het Centraal Monumenten Archief (CMA) van de RCE. Dezelfde terreinen zijn tevens opgenomen op de Archeologische Monumentenkaarten (AMK) van de provincies. Archeologisch waardevolle terreinen genieten wettelijke bescherming (ex artikel 3 en 6 van de Monumentenwet) of dienen een planologische bescherming te krijgen binnen het bestemmingsplan;
 - o archeologische vindplaatsen zoals deze in het Centraal Archeologisch Archief (CAA) van de RCE aanwezig zijn. Clustering van vindplaatsen kan wijzen op de aanwezigheid van bewoningssporen uit het verleden;
- * beschrijven van de archeologische verwachtingen en opstellen van een gespecificeerd en onderbouwd verwachtingsmodel van de verwachte archeologische waarden:
 - o aan de hand van de door de RCE ontwikkelde Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden. Gebieden met een hoge of middelhoge archeologische verwachtingswaarde of trefkans komen in ieder geval voor een nader archeolo-

- onderzoek in aanmerking;
- o aan de hand van een meer gedetailleerde provinciale c.q. gemeentelijke verwachtingskaart;
- * rapportage met daarin advisering ten behoeve van het vervolgtraject gerelateerd aan de verschillende stadia van het planvormingsproces.

II. Inventariserend veldonderzoek (IVO)

Het doel van het inventariserend veldonderzoek is het zeer gericht aanvullen en toetsen van de uitkomsten van het bureauonderzoek. Stapsgewijs wordt bekeken óf er archeologische waarden aanwezig zijn en zo ja, wat dan de aard, karakter, omvang, datering, gaafheid, conservering en relatieve kwaliteit is. Ten behoeve van een IVO dient een Programma van Eisen (PvE) opgesteld te worden. In principe wordt het IVO uitgevoerd op basis van een Plan van Aanpak (PvA).

Het onderzoek kan bestaan uit de volgende methoden:

- * non-destructieve methoden: geofysische methoden ;
- * weinig destructieve methoden: oppervlaktekartering, booronderzoek, sondering (putjes van maximaal een vierkante meter);
- * destructieve methoden: proefsleuven.

Welke methoden (kunnen) worden ingezet hangt af van de locatie en vraagstelling. De onderbouwing voor de in te zetten methoden is in het bureauonderzoek gegeven. Een inventariserend veldonderzoek moet leiden tot een waardering en een archeologisch inhoudelijk selectieadvies.

Nadere toelichting onderzoeksmethoden: 1 en 2: Bij non-destructieve methoden moet men denken aan elektrische, magnetische en elektromagnetische methoden, eventueel in combinatie met remote sensing technieken.

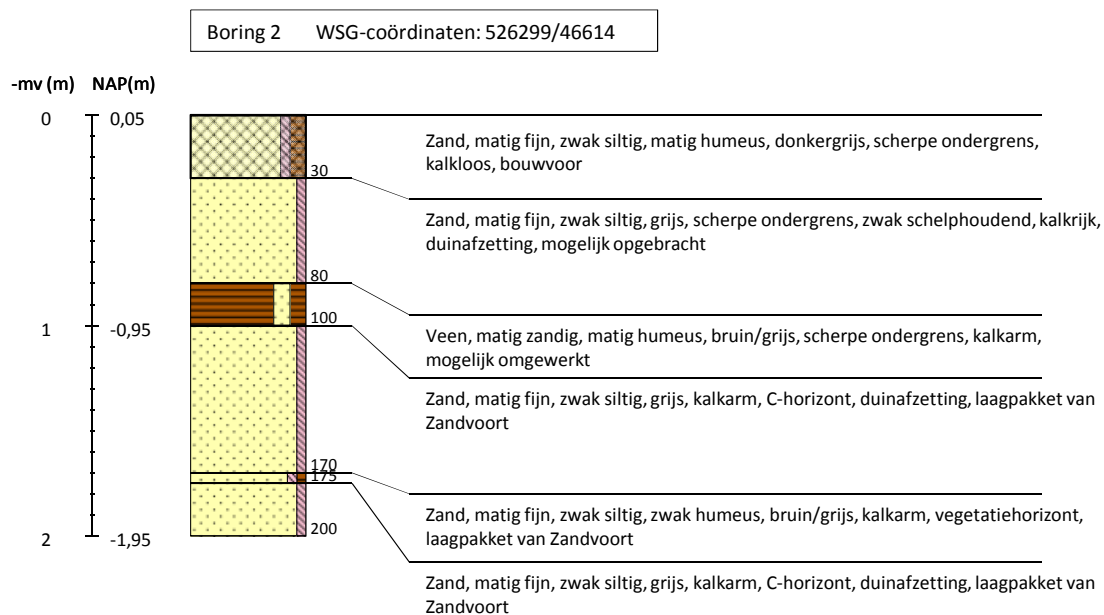
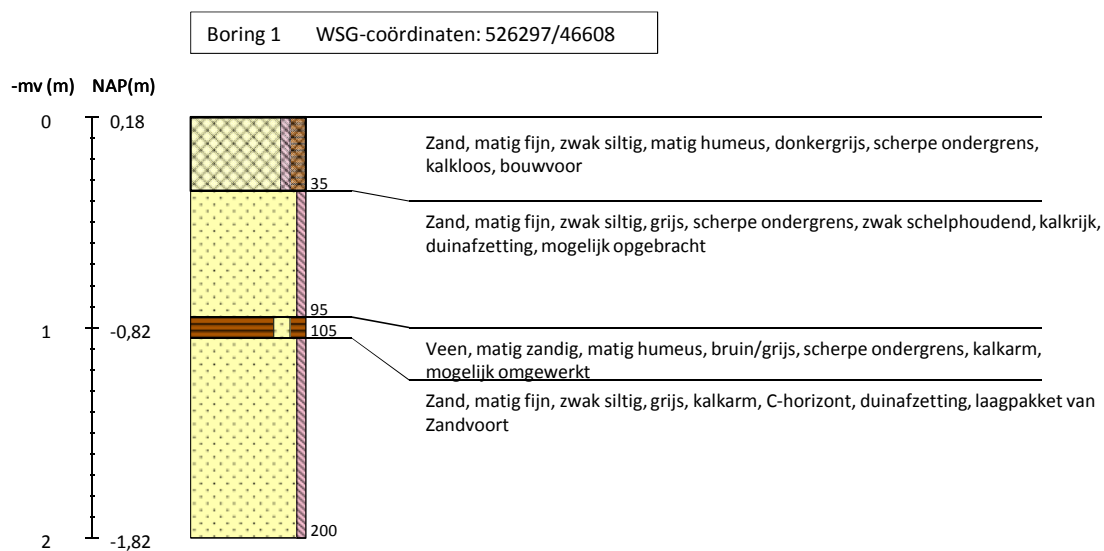
Bij weinig destructieve methoden gaat het om oppervlaktekartering en booronderzoek. Dit houdt in dat het plangebied wordt gekarteerd door middel van het “belopen” van akkers en weilanden, waarbij gezocht wordt naar aanwijzingen voor de aanwezigheid van archeologische waarden. Daarnaast wordt door middel van boringen onderzocht hoe het staat met de bodemopbouw, en of er archeologische lagen of indicatoren te onderscheiden zijn. De aangetroffen vindplaatsen kunnen vervolgens nader bekeken worden met een meer diepgaand booronderzoek . Dit levert nadere informatie over de omvang en waardering op. Soms is het nodig om in dit stadium proefputjes te graven. Een proefsleuvenonderzoek wordt uitgevoerd indien uit de minder destructieve onderzoeksmethoden is gebleken dat er in een plangebied waardevolle archeologische vindplaatsen aanwezig zijn. Door middel van het graven van een aantal proefsleuven kunnen de exacte begrenzing, de datering en de graad van conservering van een vindplaats worden onderzocht. Uit het proefsleuvenonderzoek moet blijken of een vindplaats behoudenswaardig of zelfs beschermenswaardig is. Is dit het geval, dan zal bekeken moeten worden of de vindplaats ingepast kan worden in het plan. Het rijks- en ook het provinciaal archeologiebeleid gaat in eerste instantie uit van behoud van het bodemarchief in situ (ter plekke in de bodem).

Eventueel: III. Opgraven ofwel archeologisch vervolgonderzoek

Indien het niet mogelijk is een 'behoudenswaardige of beschermenswaardige' vindplaats in situ te bewaren, zal het hier aanwezige bodemarchief voor het nageslacht bewaard dienen te worden door middel van een vlakdekkend onderzoek. Alleen dan is deze stap (stap III) noodzakelijk.

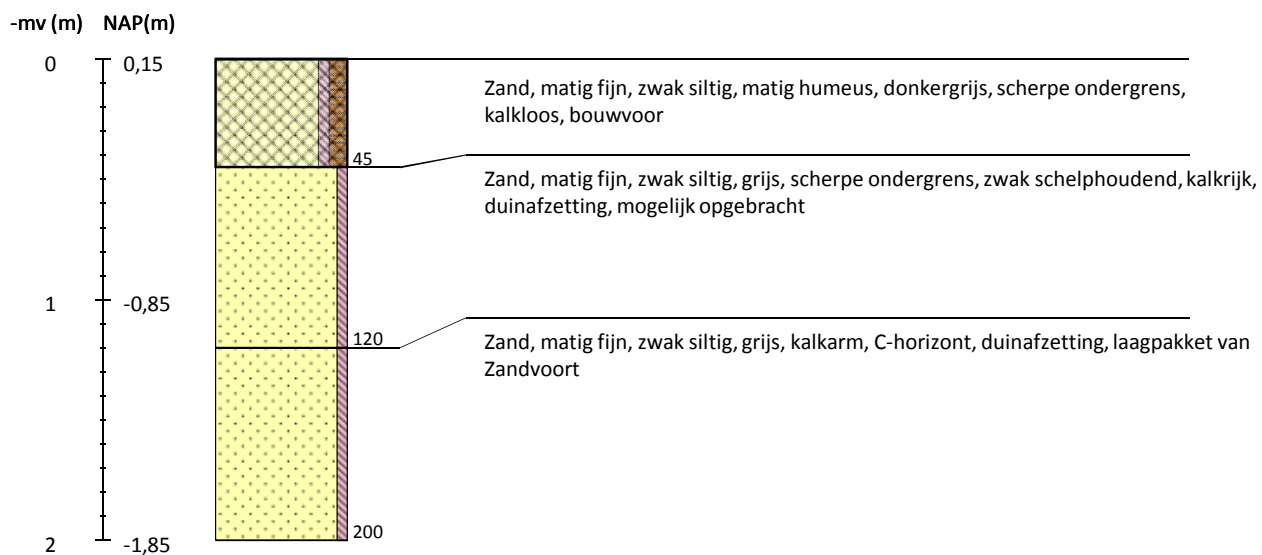
Bron: Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE)

Voetbalclubs Egmond

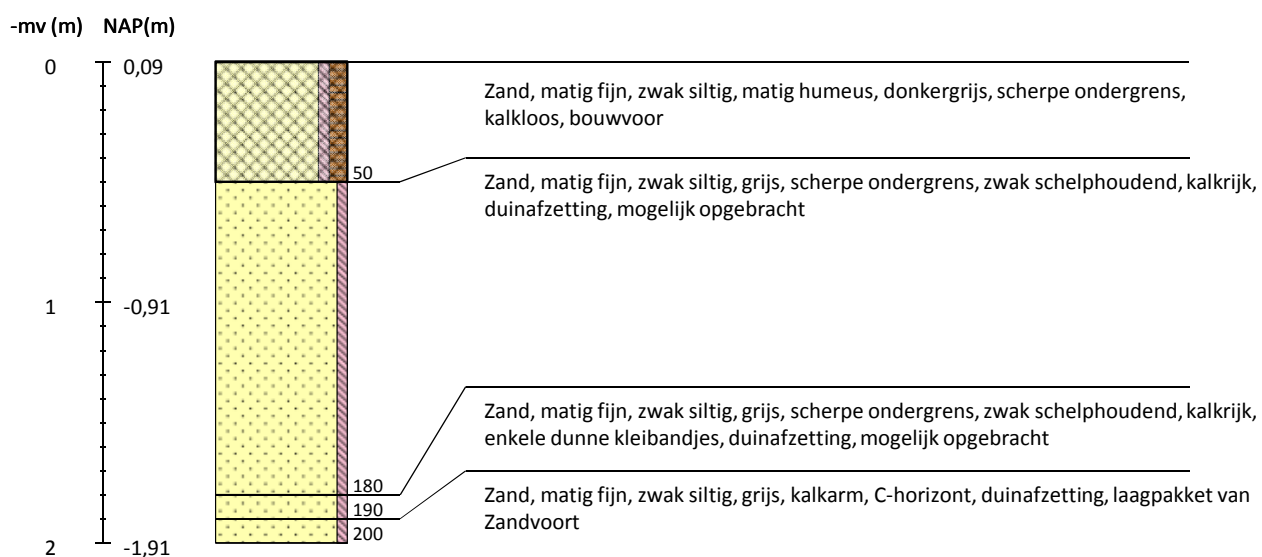

Voetbalclubs Egmond

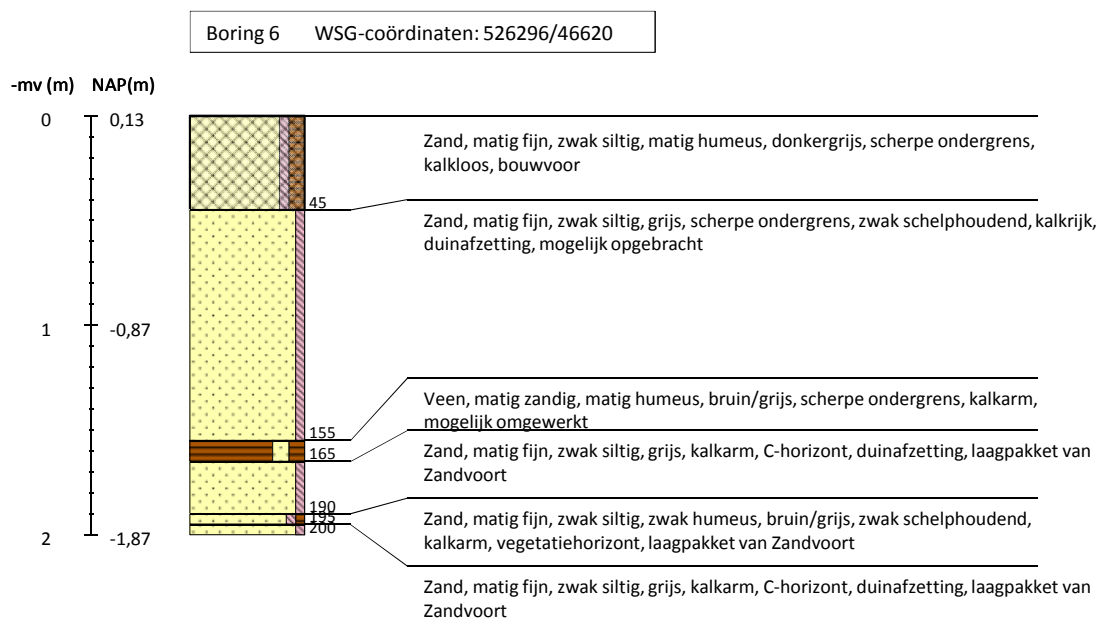
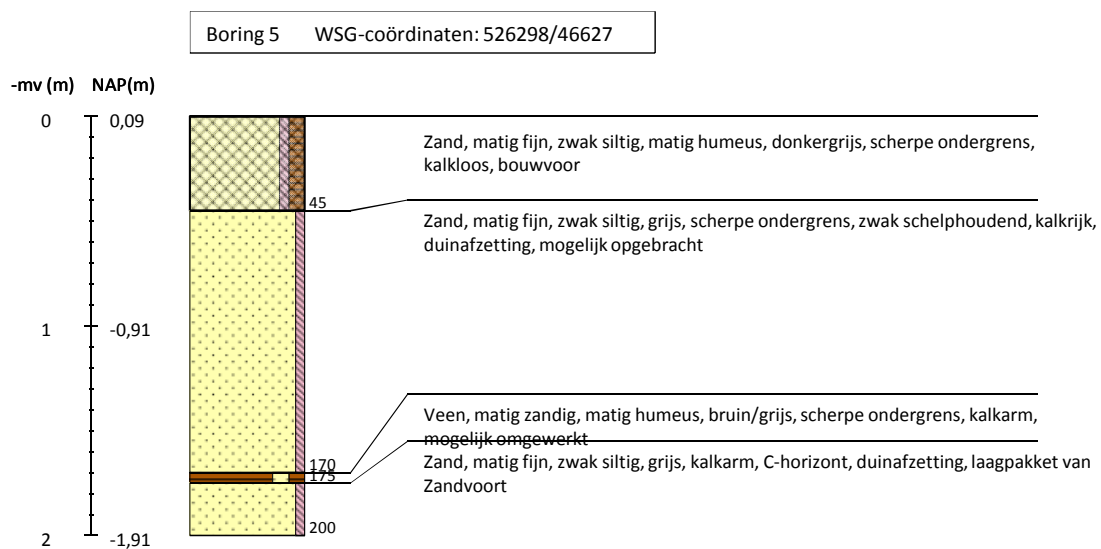
Boring 3 WSG-coördinaten: 526301/46621

Boring 4 WSG-coördinaten: 526302/46628

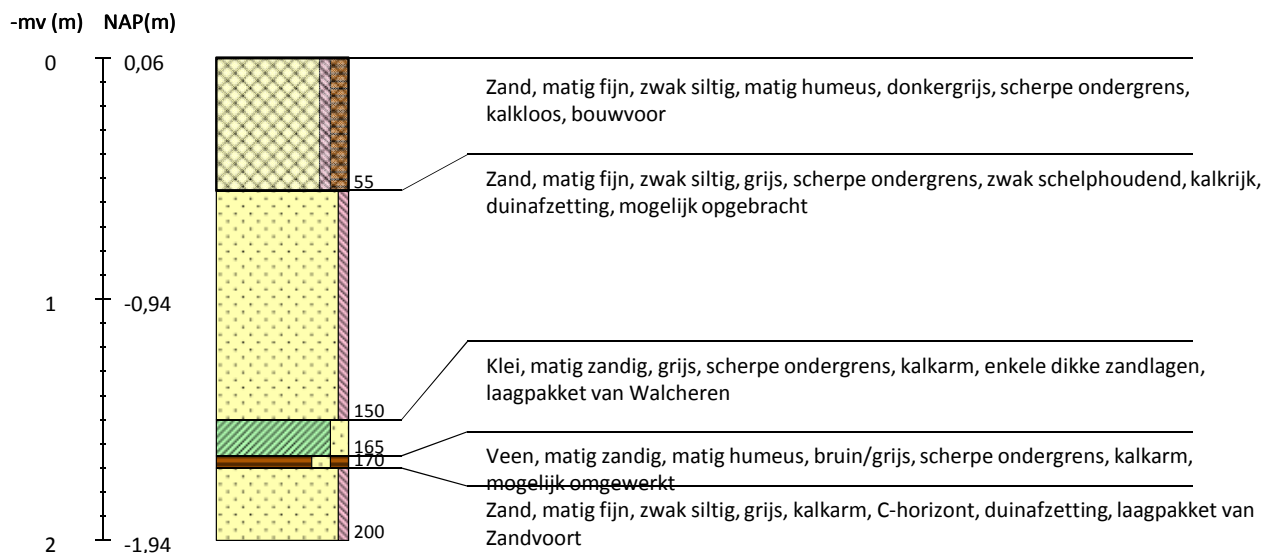

Voetbalclubs Egmond

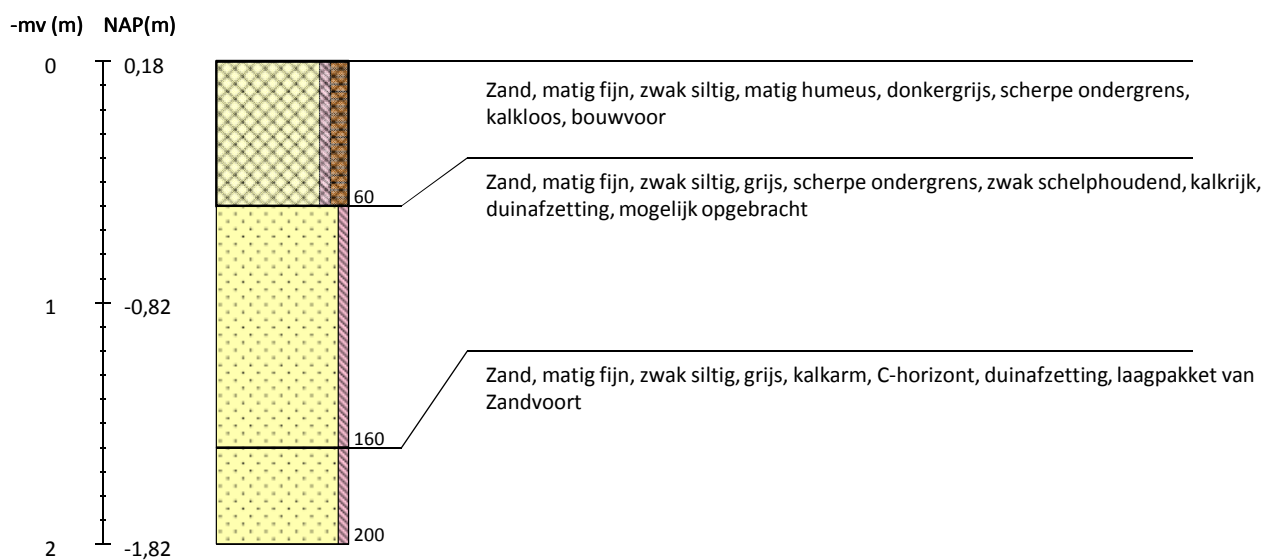

Voetbalclubs Egmond

Boring 7 WSG-coördinaten: 526295/46613

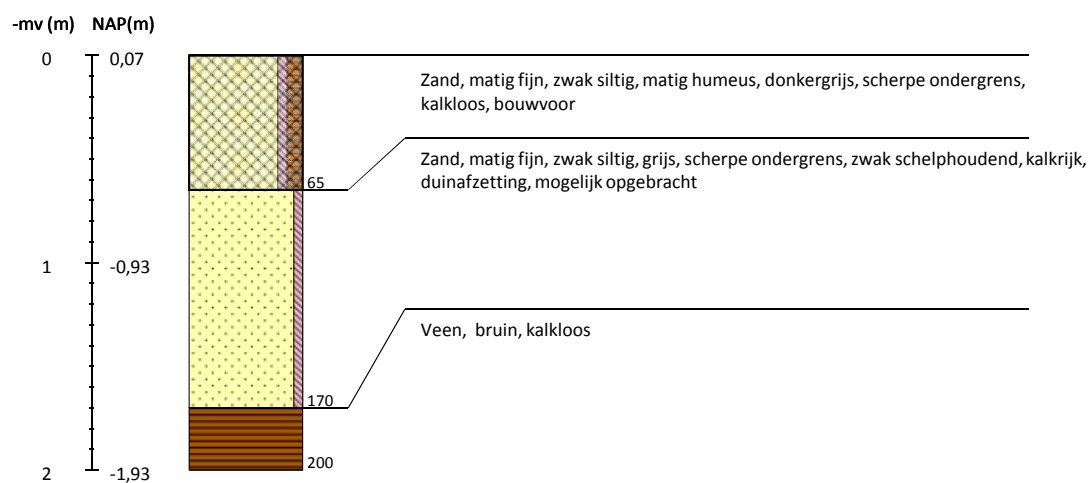

Boring 8 WSG-coördinaten: 526291/46611

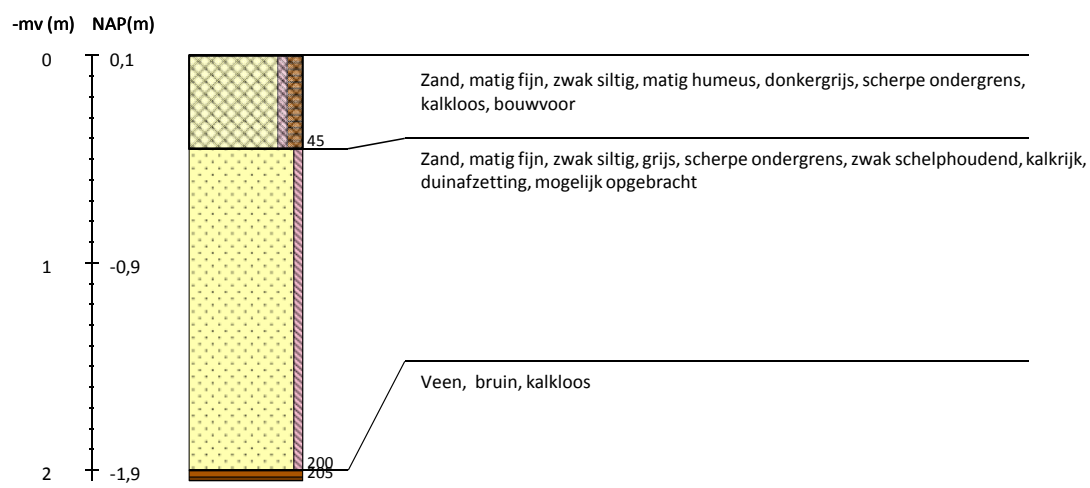

Voetbalclubs Egmond

Boring 9 WSG-coördinaten: 526292/46618

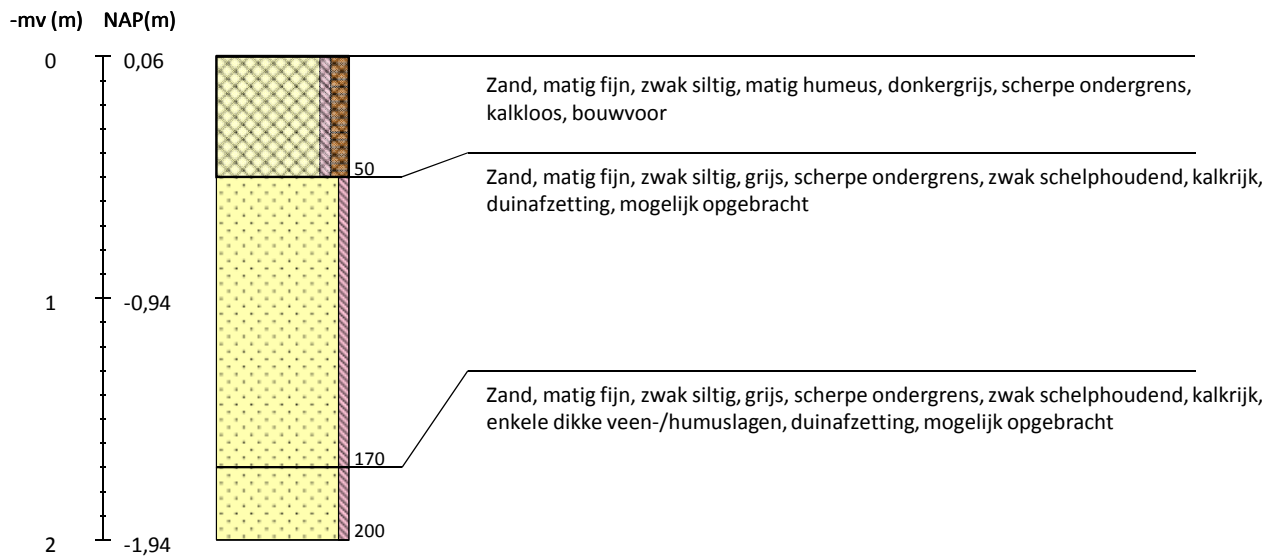

Boring 10 WSG-coördinaten: 526294/46625

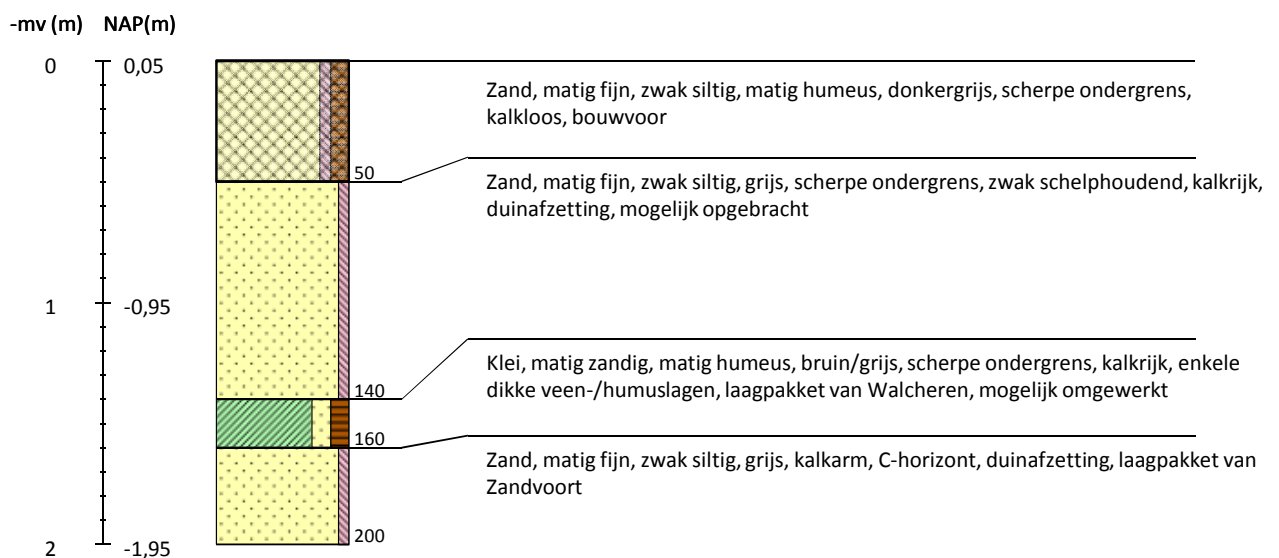

Voetbalclubs Egmond

Boring 11 WSG-coördinaten: 526295/46632

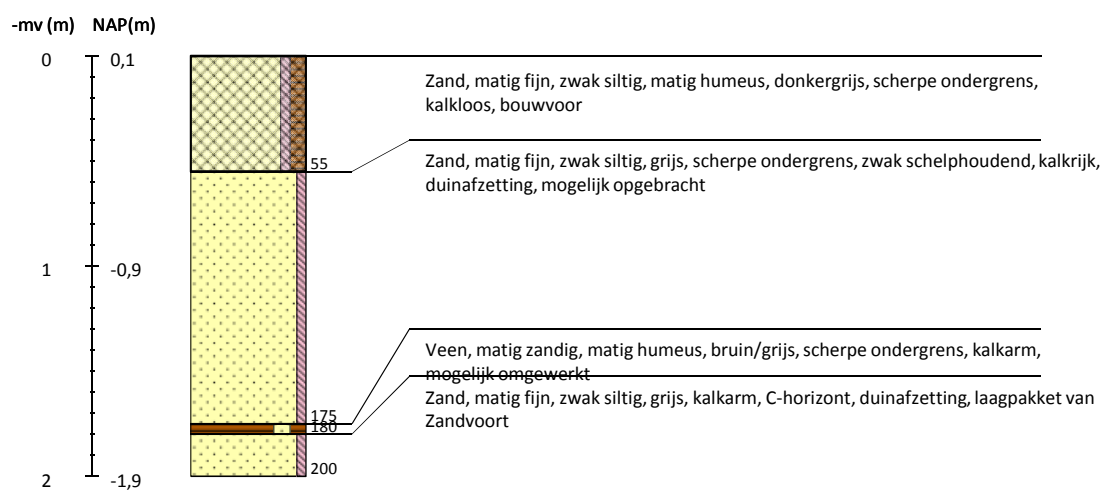

Boring 12 WSG-coördinaten: 526291/46631

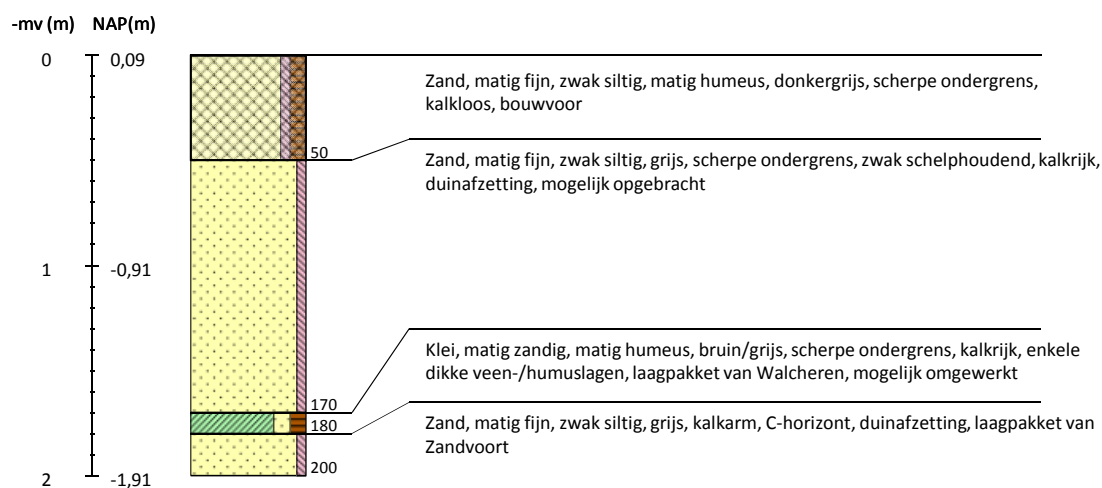

Voetbalclubs Egmond

Boring 13 WSG-coördinaten: 526290/46624

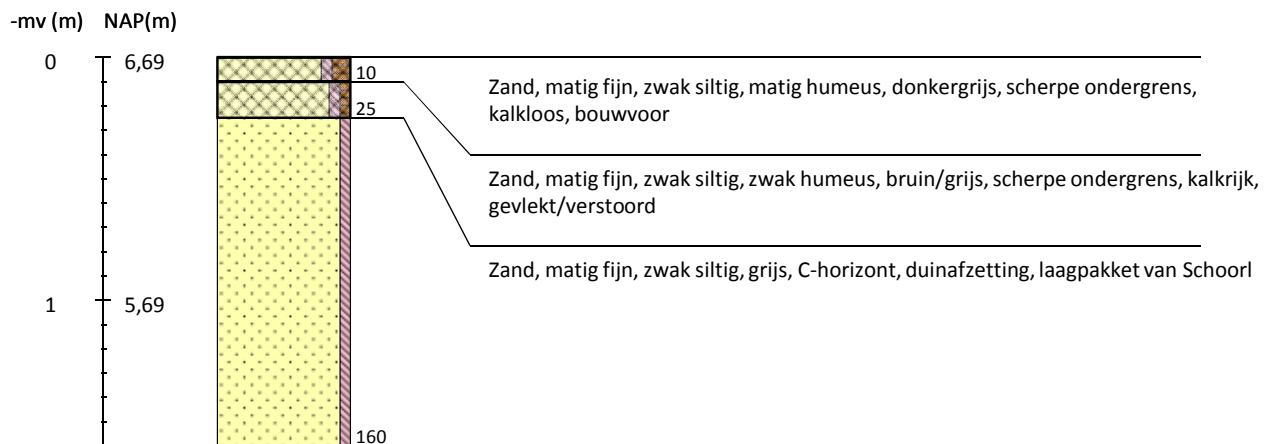

Boring 14 WSG-coördinaten: 526288/46617

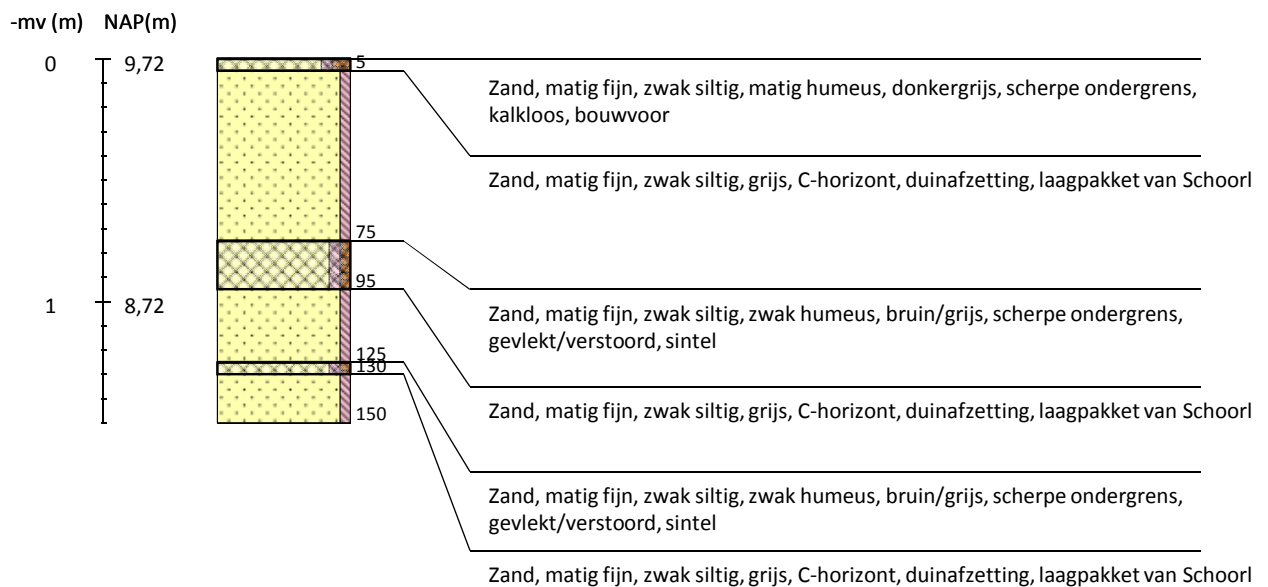

Voetbalclubs Egmond

Boring 15 WSG-coördinaten: 526212/46369

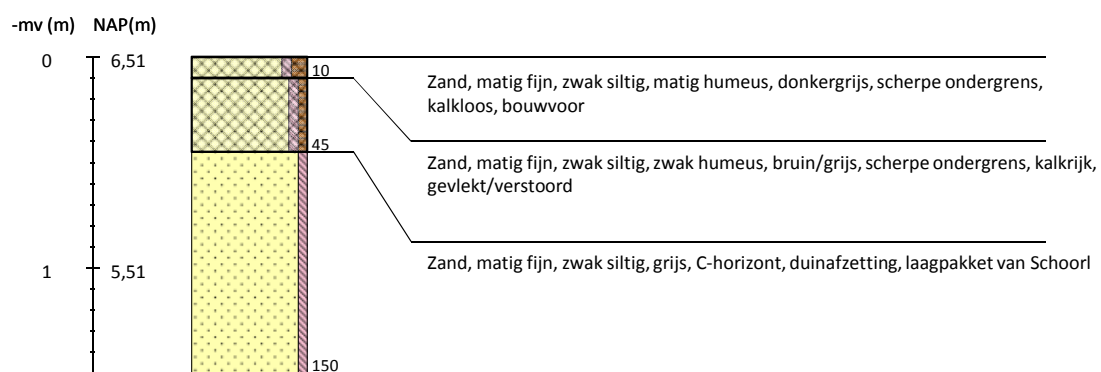

Boring 16 WSG-coördinaten: 526217/46369

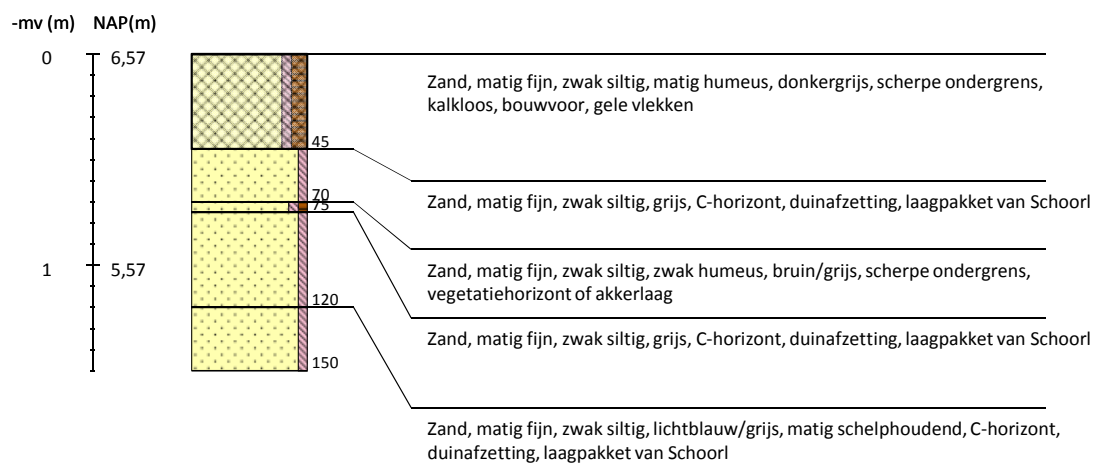

Voetbalclubs Egmond

Boring 17 WSG-coördinaten: 526221/46369

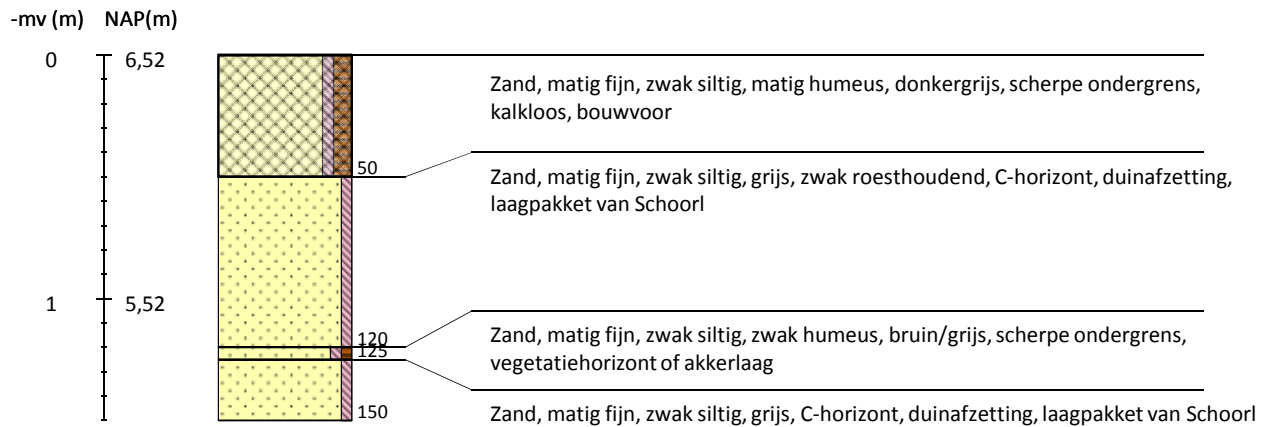

Boring 18 WSG-coördinaten: 526226/46369

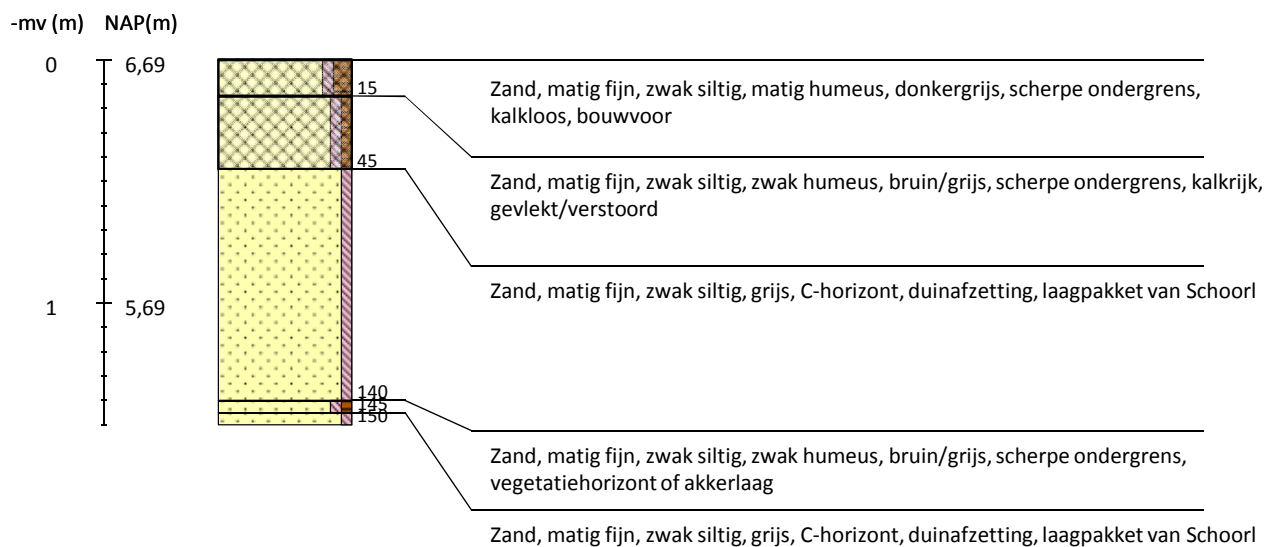

Voetbalclubs Egmond

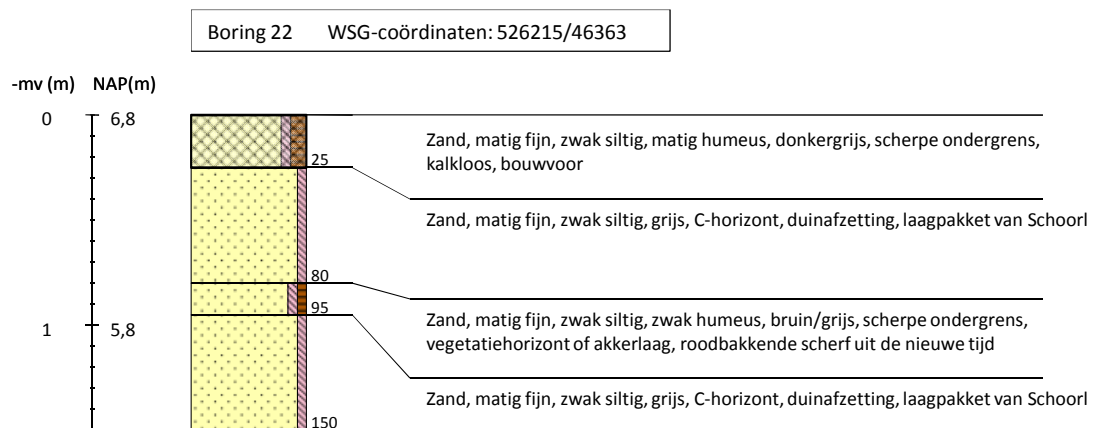
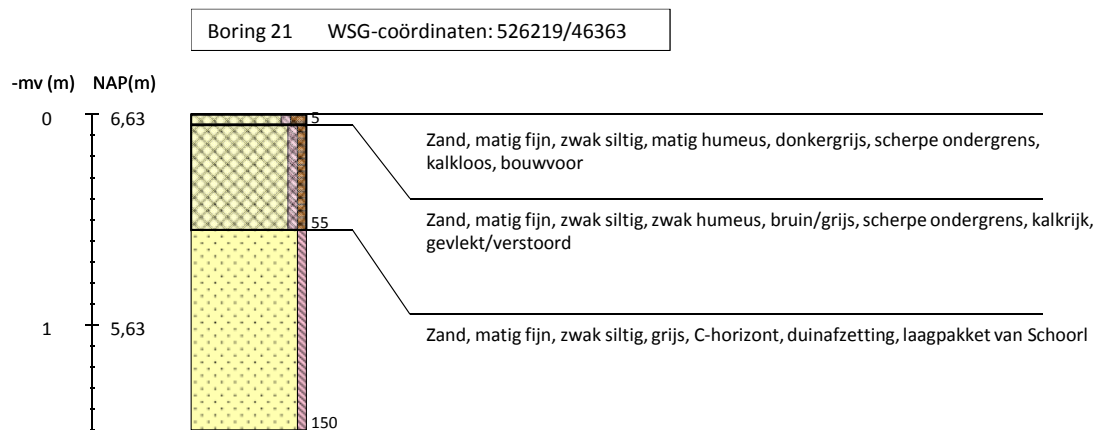
Boring 19 WSG-coördinaten: 526228/46363

Boring 20 WSG-coördinaten: 526224/46363

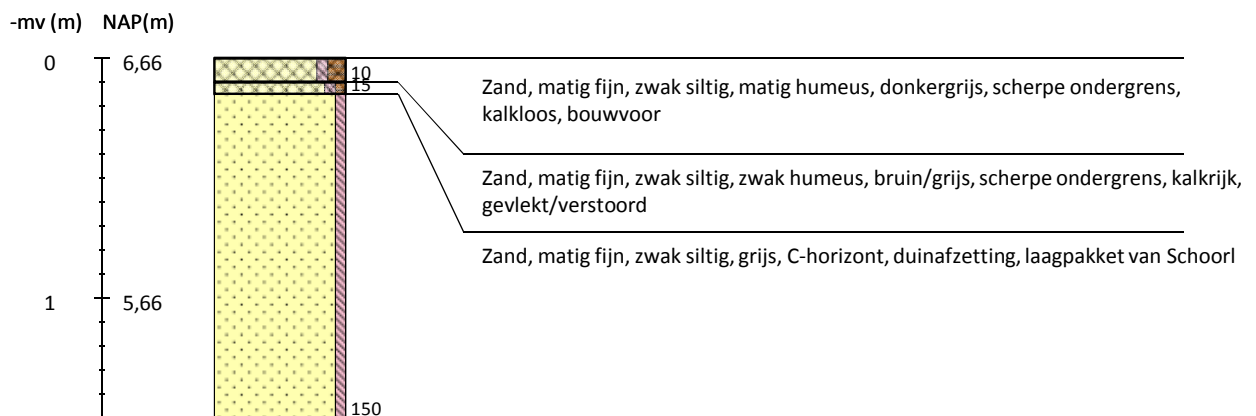

Voetbalclubs Egmond

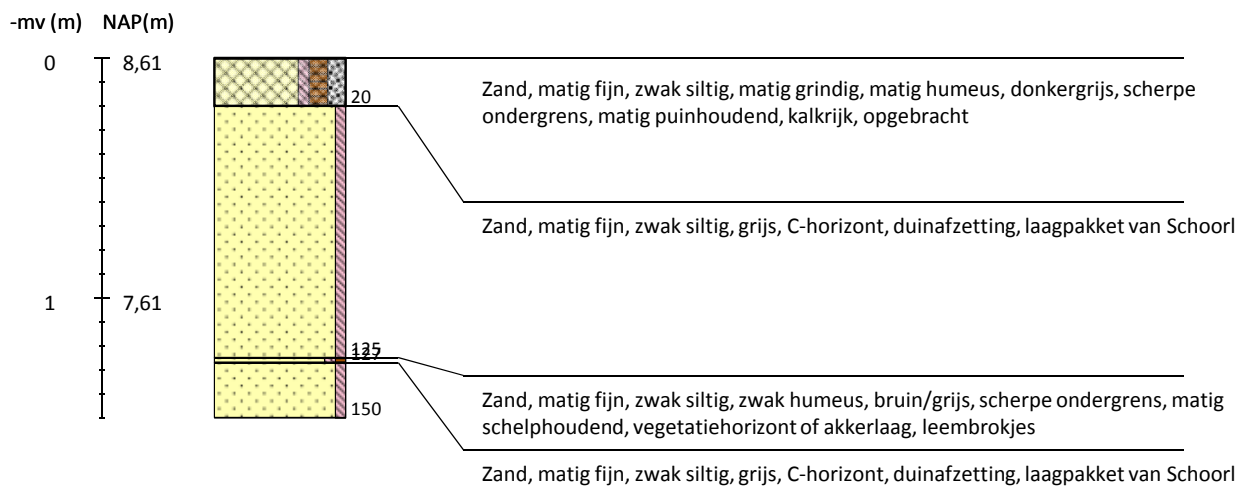

Voetbalclubs Egmond

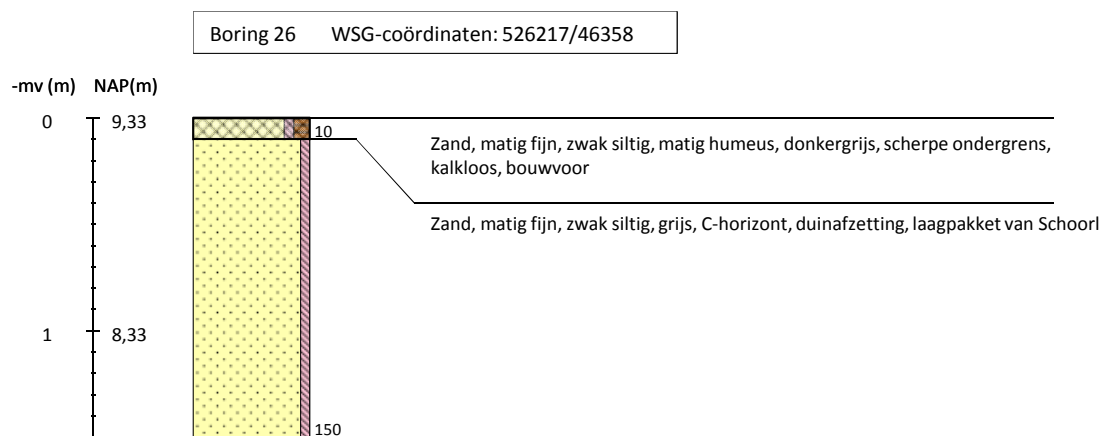
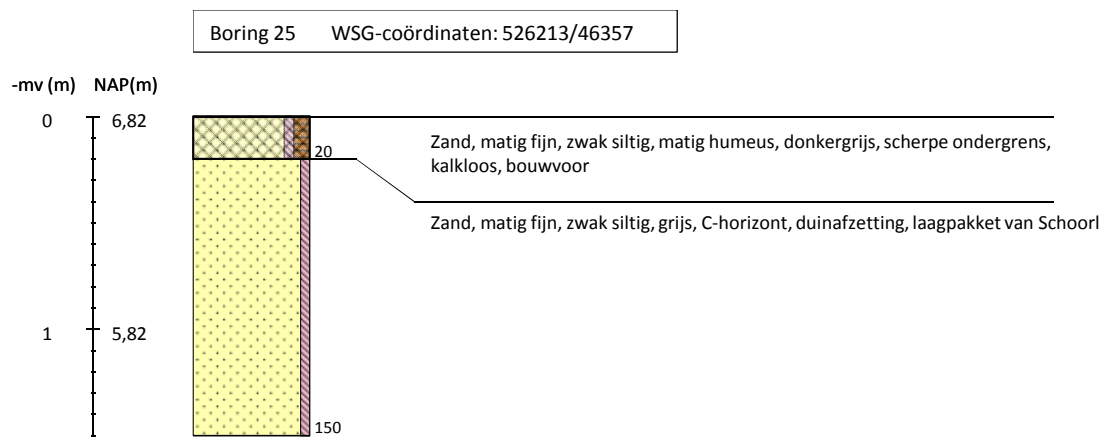
Boring 23 WSG-coördinaten: 526211/46363

Boring 24 WSG-coördinaten: 526208/46357

Voetbalclubs Egmond

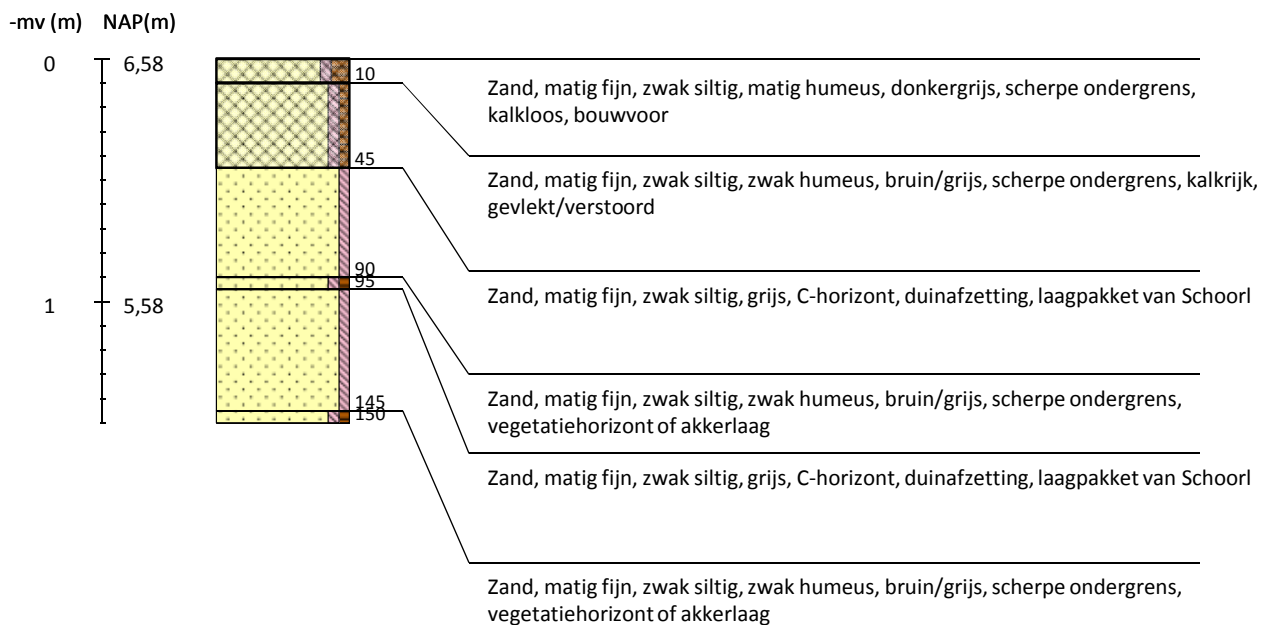

Voetbalclubs Egmond

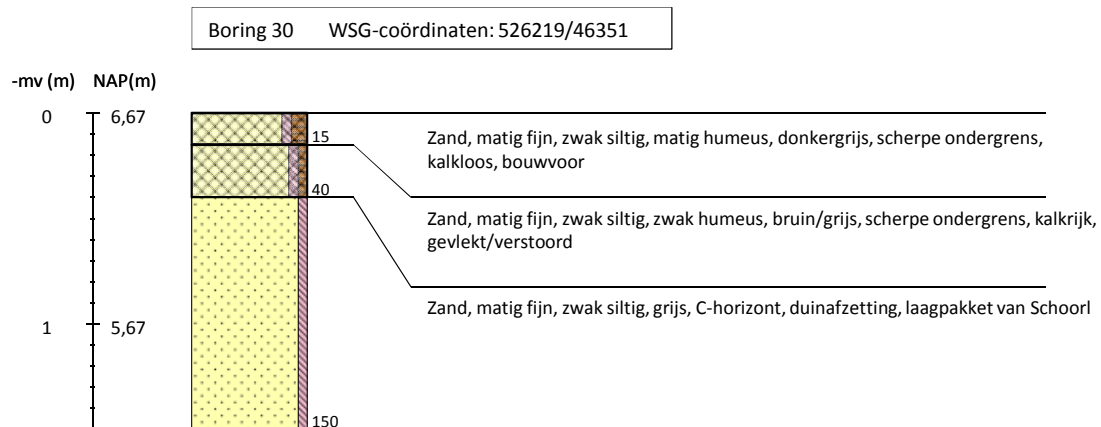
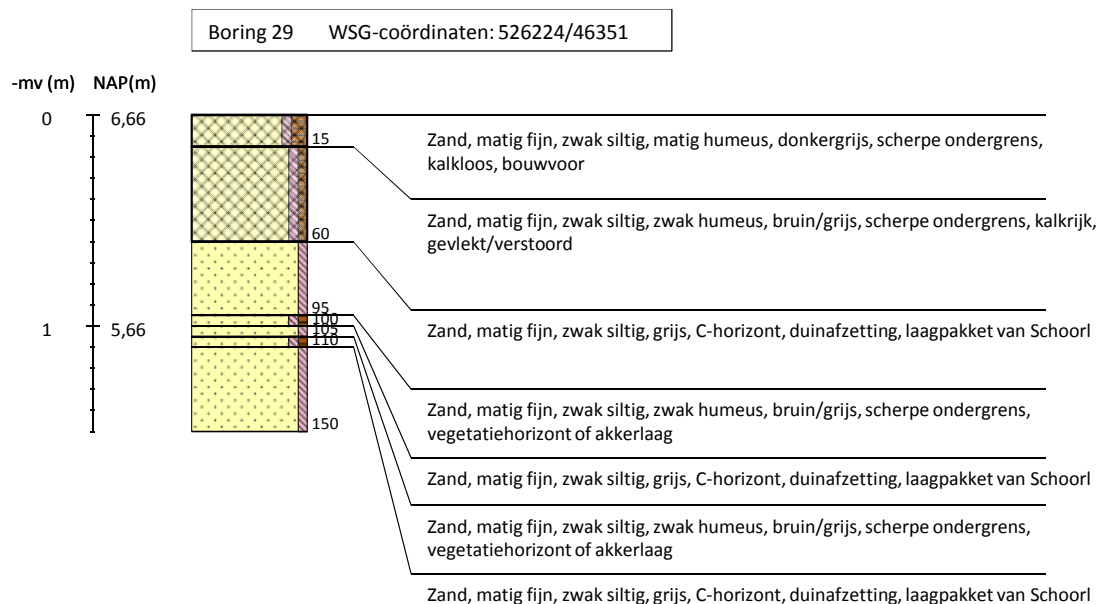
Boring 27 WSG-coördinaten: 526222/46357

Boring 28 WSG-coördinaten: 526226/46357

Voetbalclubs Egmond

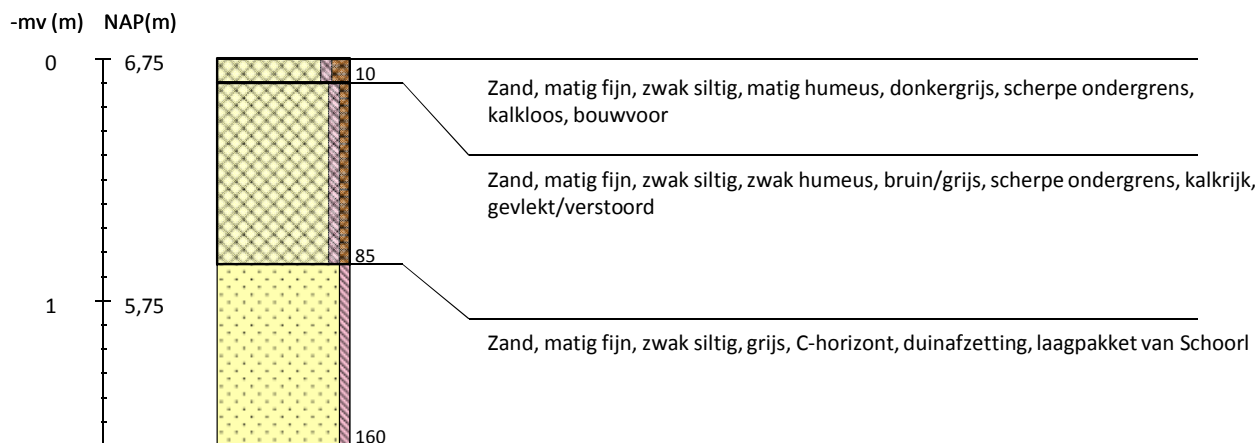

Voetbalclubs Egmond

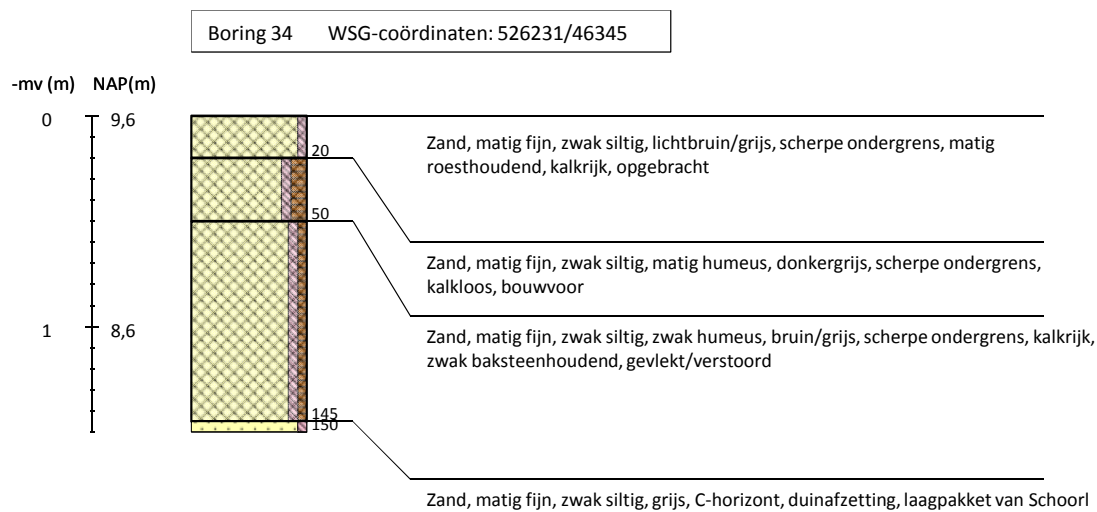
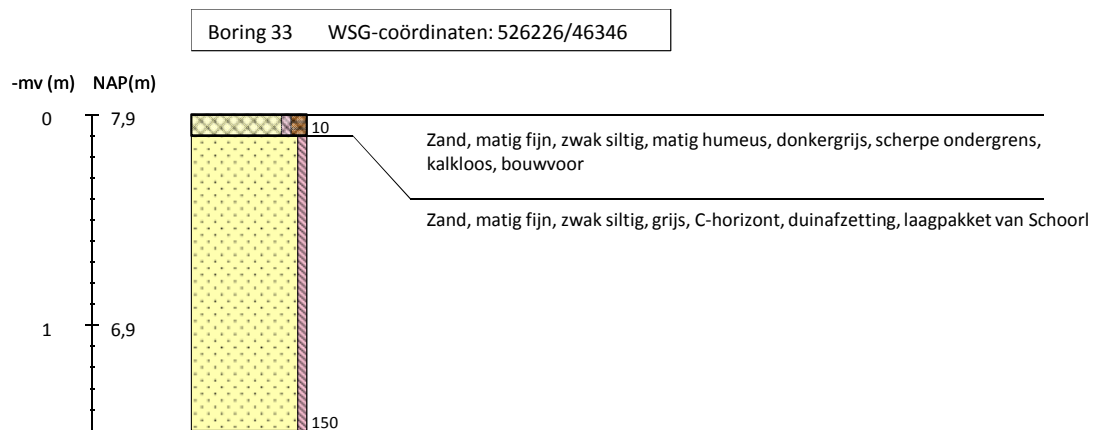
Boring 31 WSG-coördinaten: 526215/46351

Boring 32 WSG-coördinaten: 526210/46351

Voetbalclubs Egmond

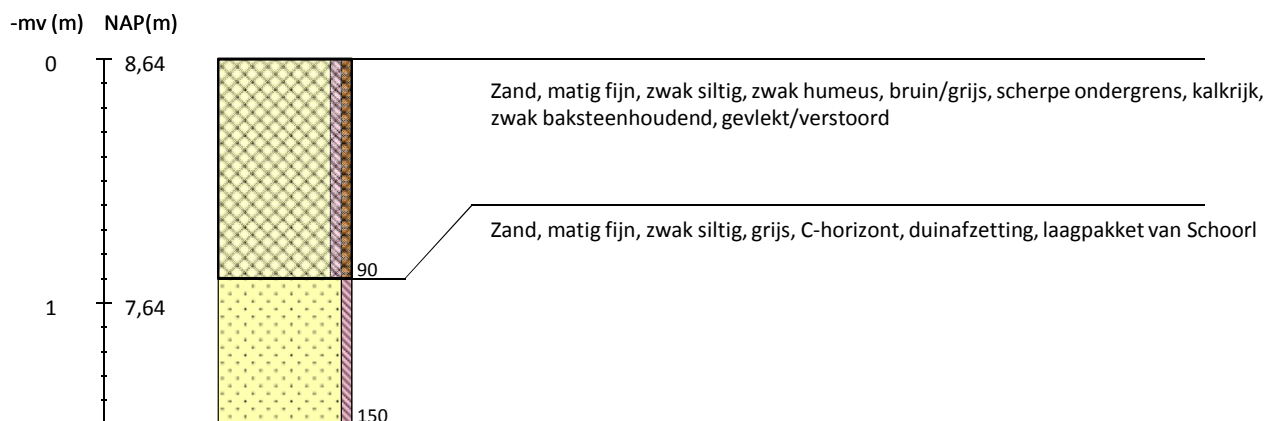

Voetbalclubs Egmond

Boring 35 WSG-coördinaten: 526235/46339

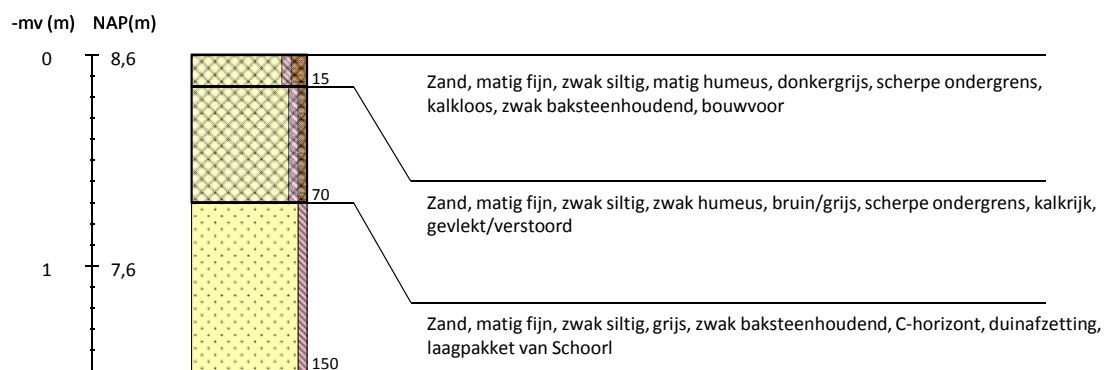

Boring 36 WSG-coördinaten: 526231/46339

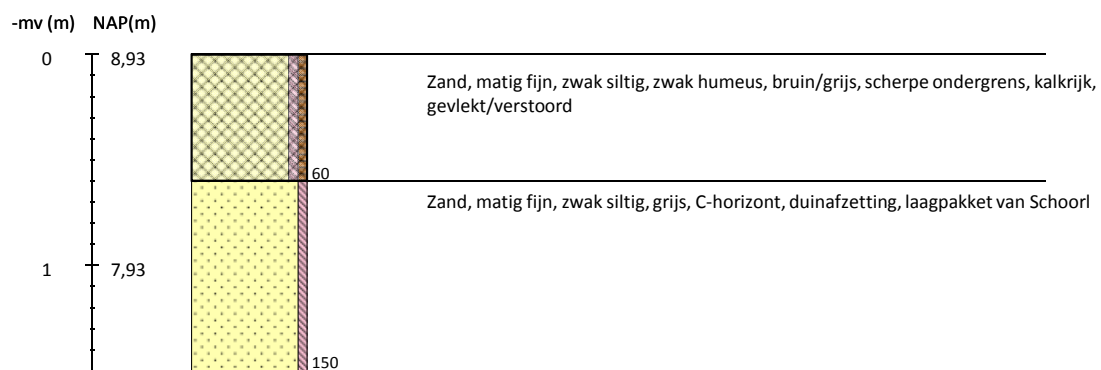

Voetbalclubs Egmond

Boring 37 WSG-coördinaten: 526226/46336

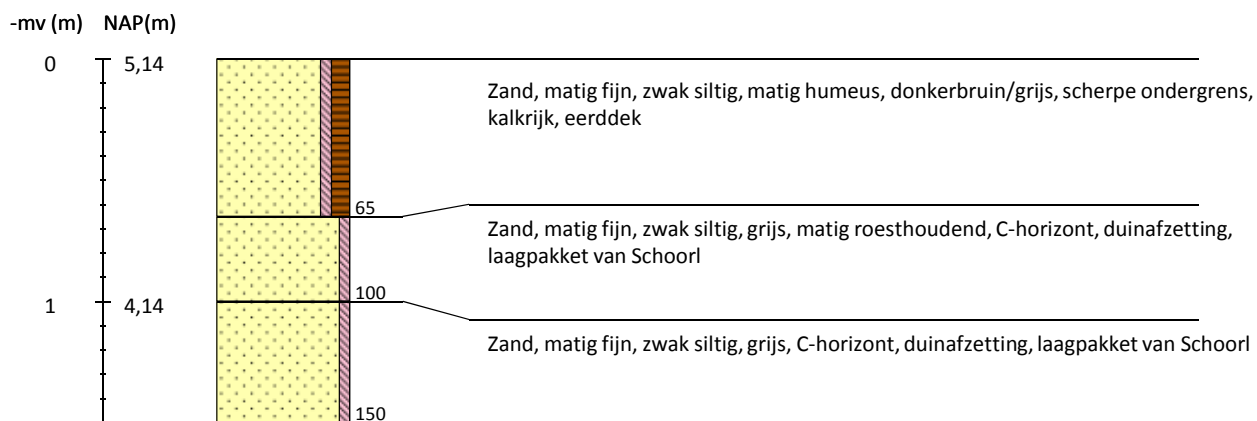

Boring 38 WSG-coördinaten: 526214/46346

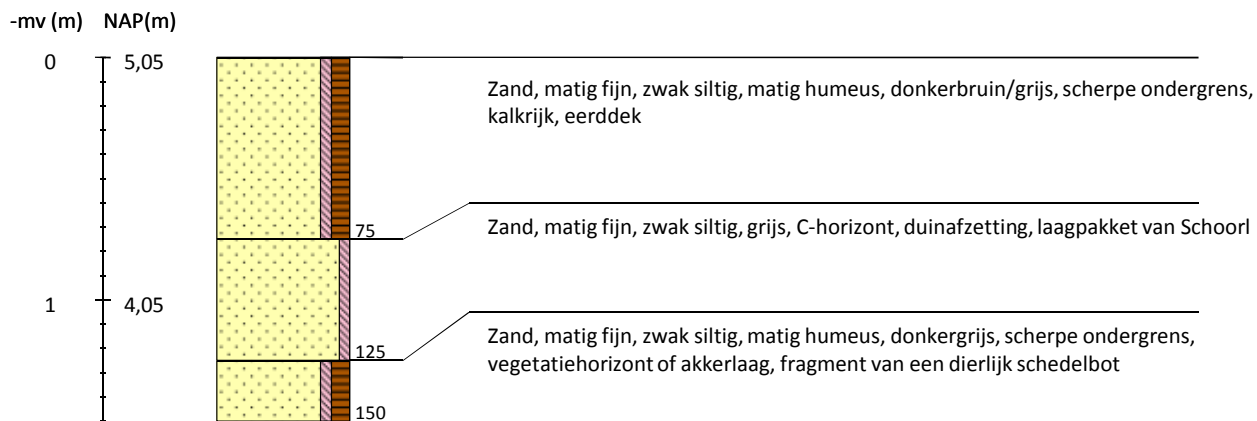

Voetbalclubs Egmond

Boring 39 WSG-coördinaten: 526163/46412

Boring 40 WSG-coördinaten: 526164/46419

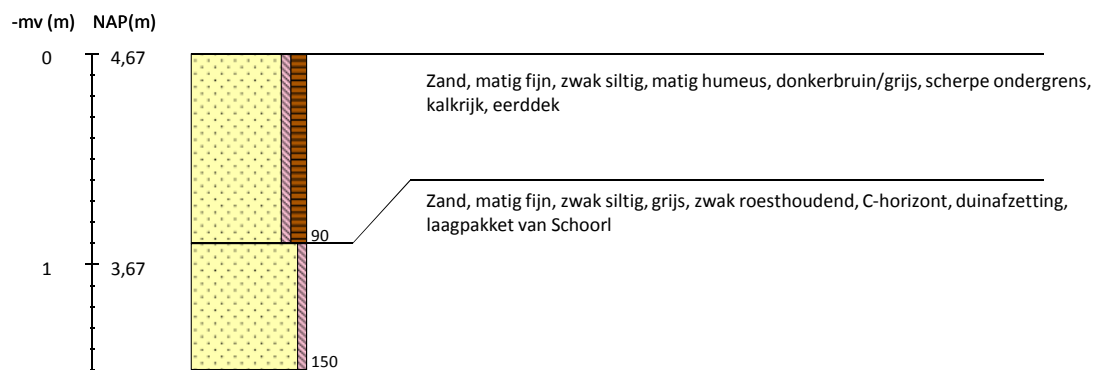

Voetbalclubs Egmond

Boring 41 WSG-coördinaten: 526165/46426

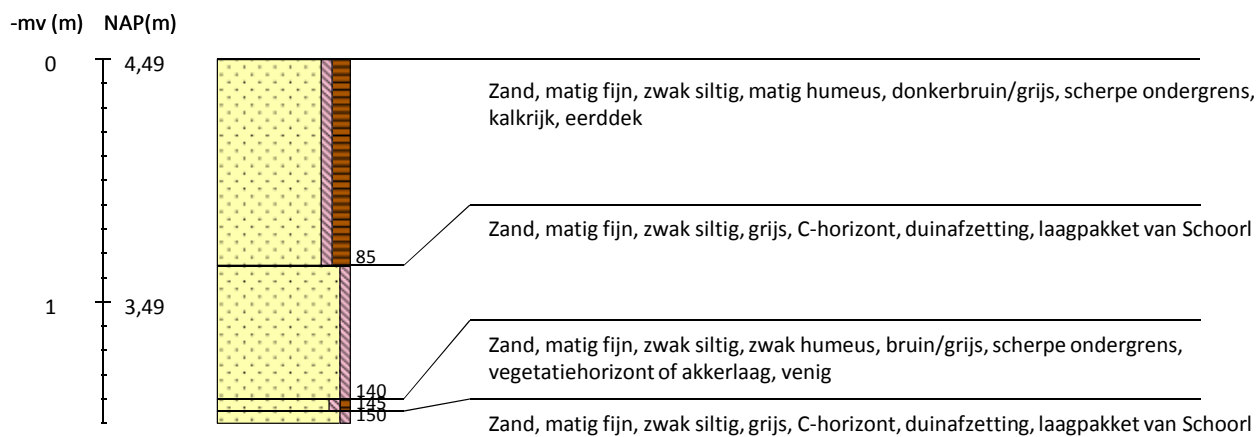

Boring 42 WSG-coördinaten: 526166/46433

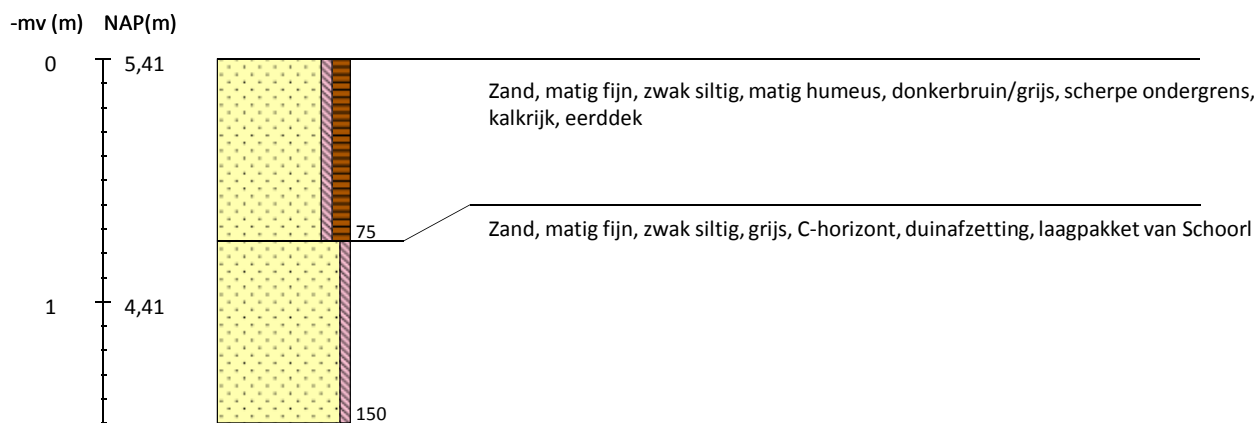

Voetbalclubs Egmond

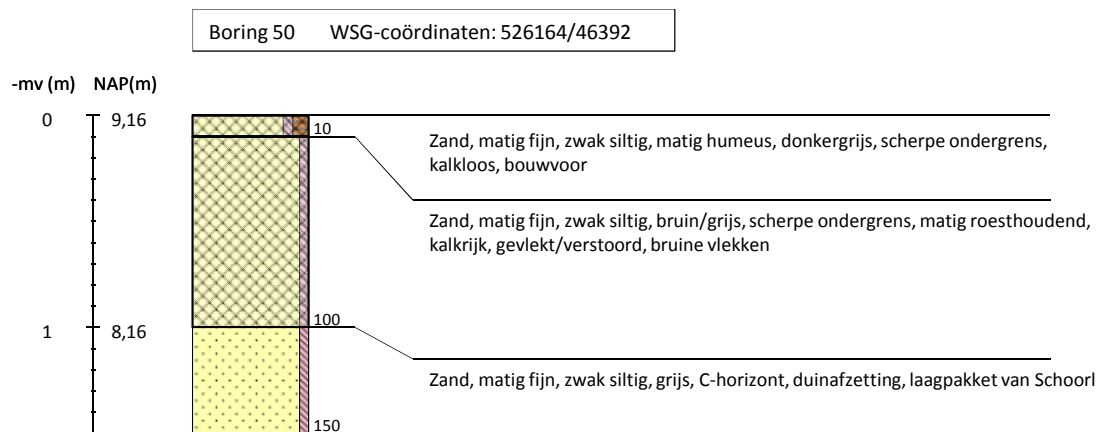
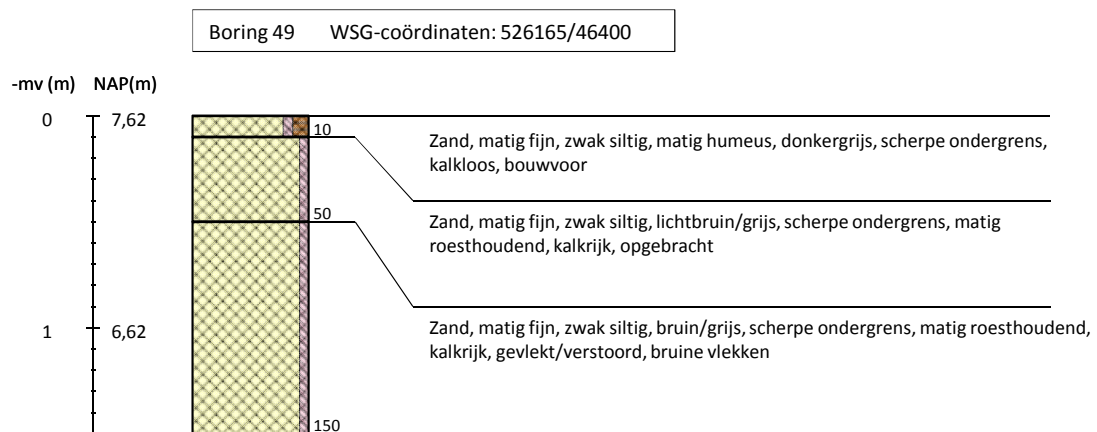
Boring 43 WSG-coördinaten: 526167/46441

Boring 48 WSG-coördinaten: 526166/46407

Voetbalclubs Egmond

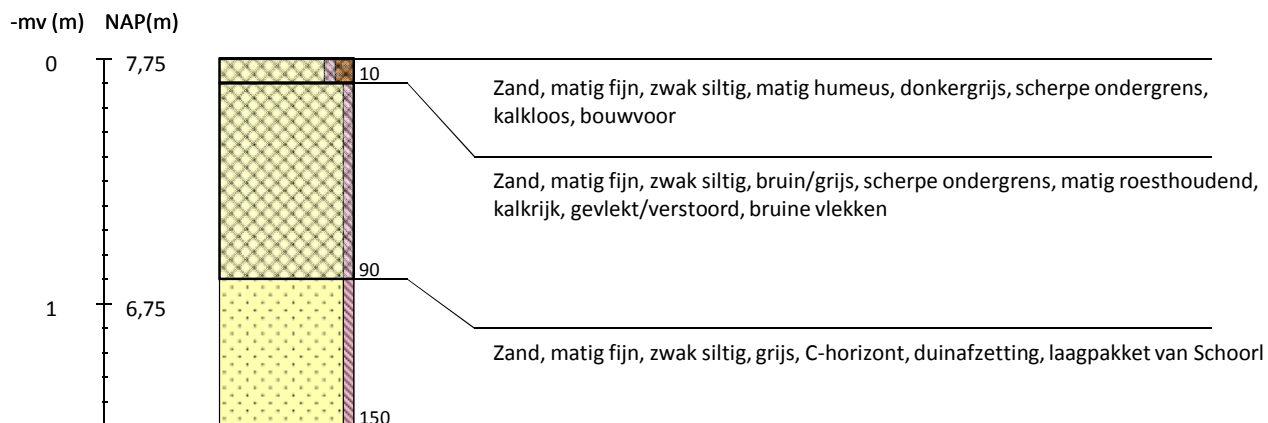

Voetbalclubs Egmond

Boring 51 WSG-coördinaten: 526168/46395

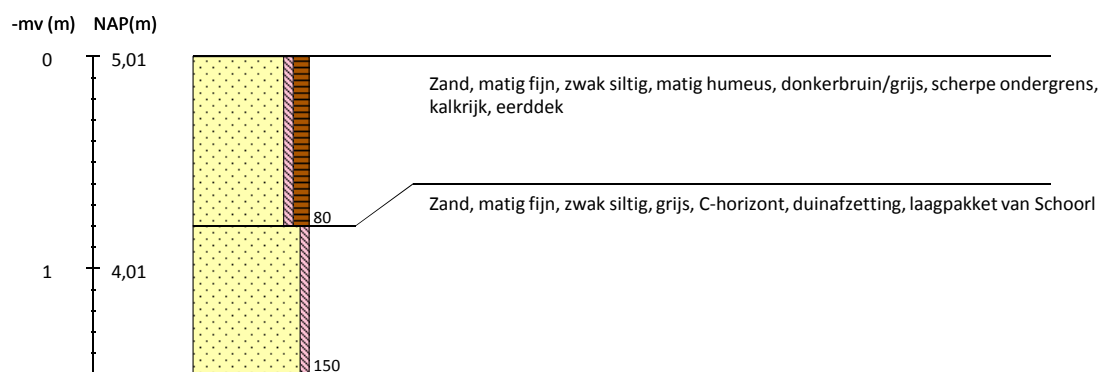

Boring 52 WSG-coördinaten: 526169/46402

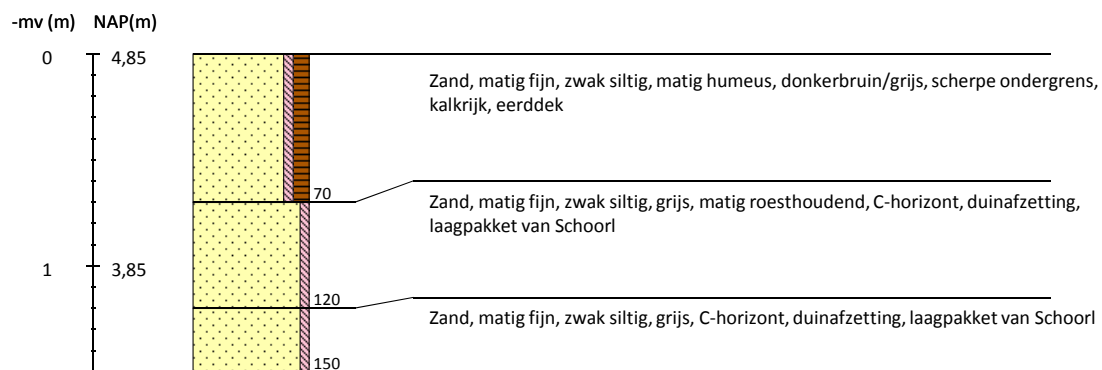

Voetbalclubs Egmond

Boring 56 WSG-coördinaten: 526174/46333

Boring 57 WSG-coördinaten: 526175/46438

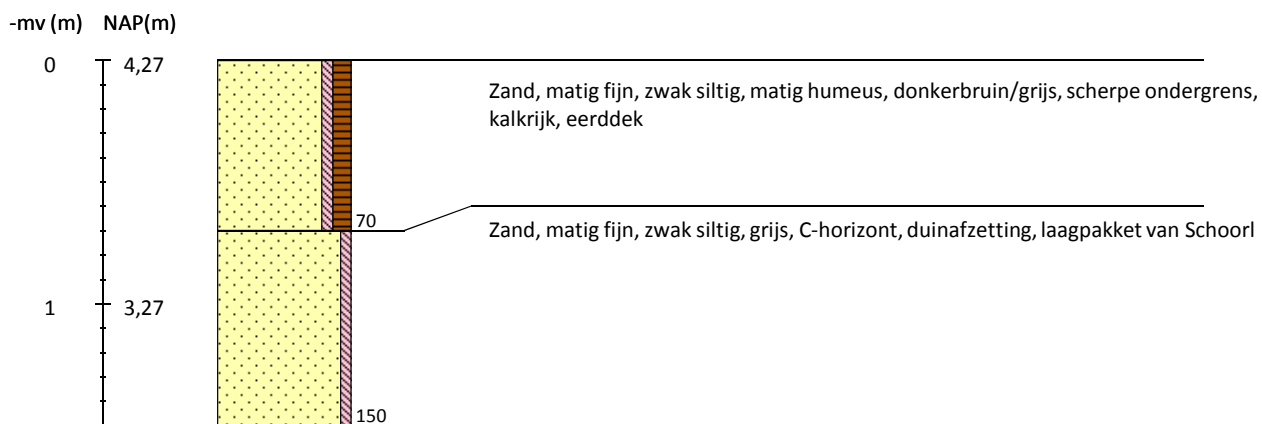

Voetbalclubs Egmond

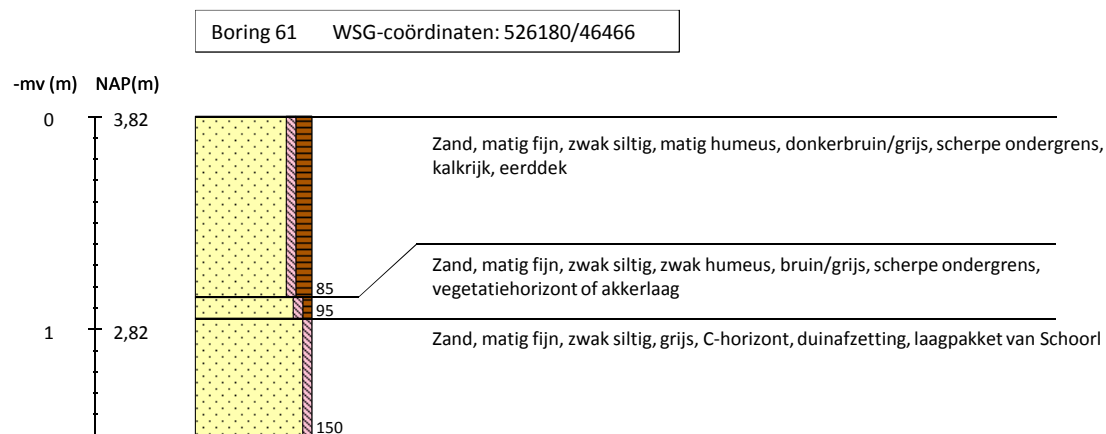
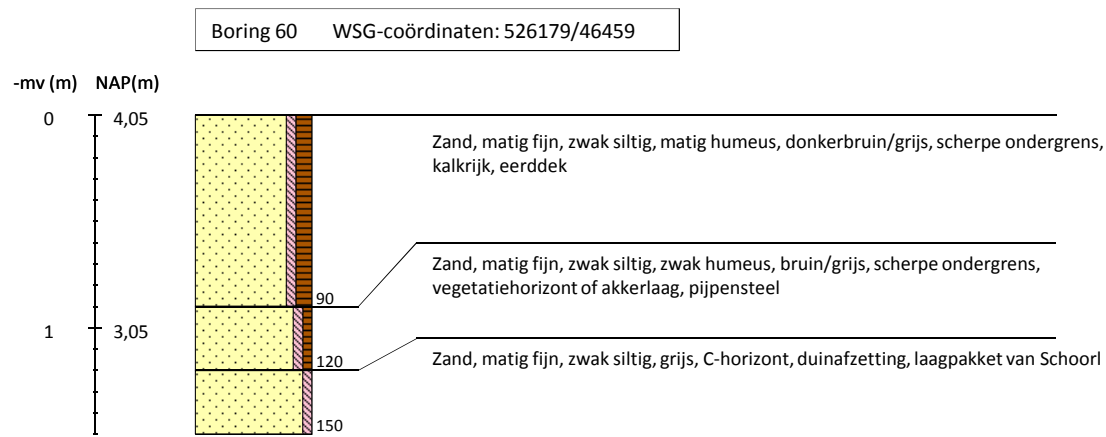
Boring 58 WSG-coördinaten: 526176/46445

Boring 59 WSG-coördinaten: 526177/46452

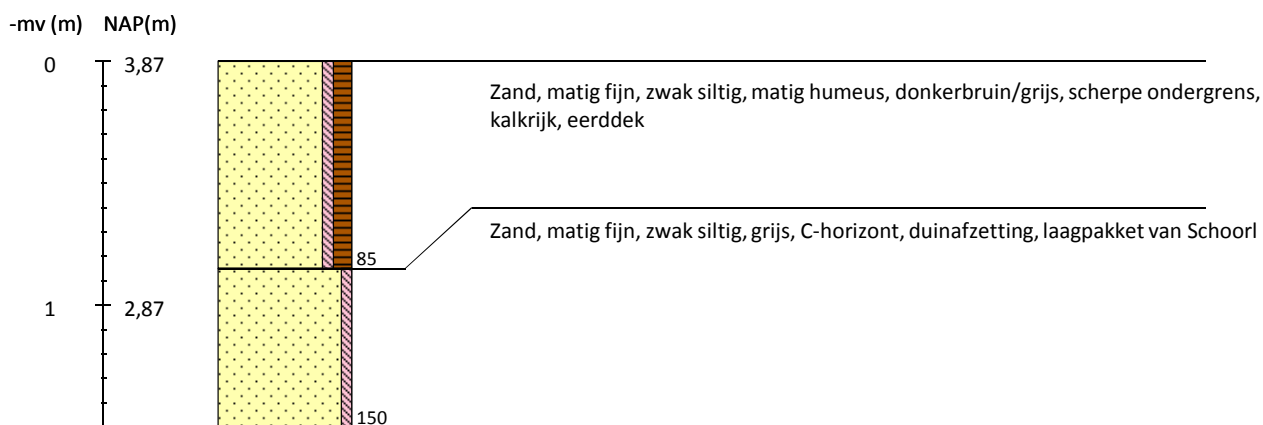

Voetbalclubs Egmond

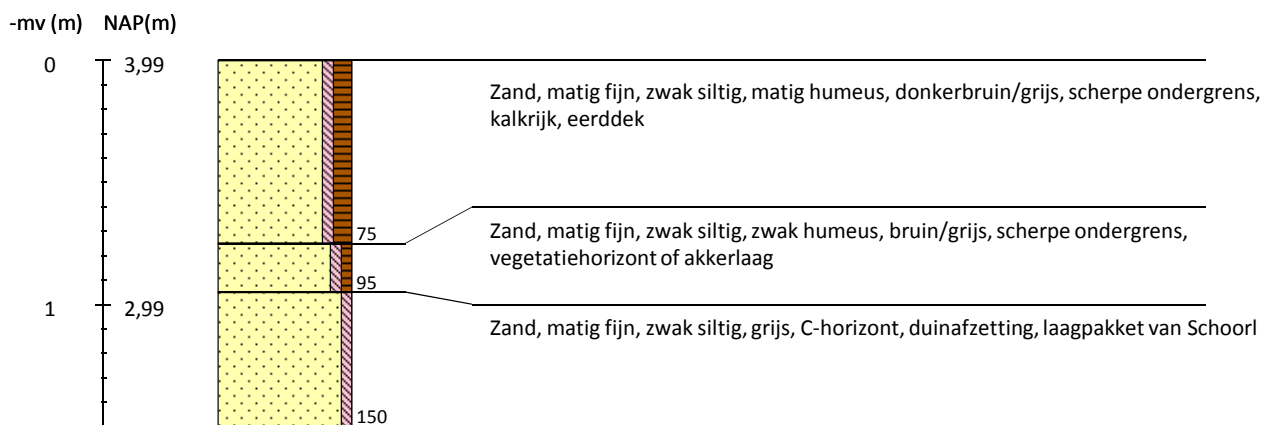

Voetbalclubs Egmond

Boring 62 WSG-coördinaten: 526184/46468

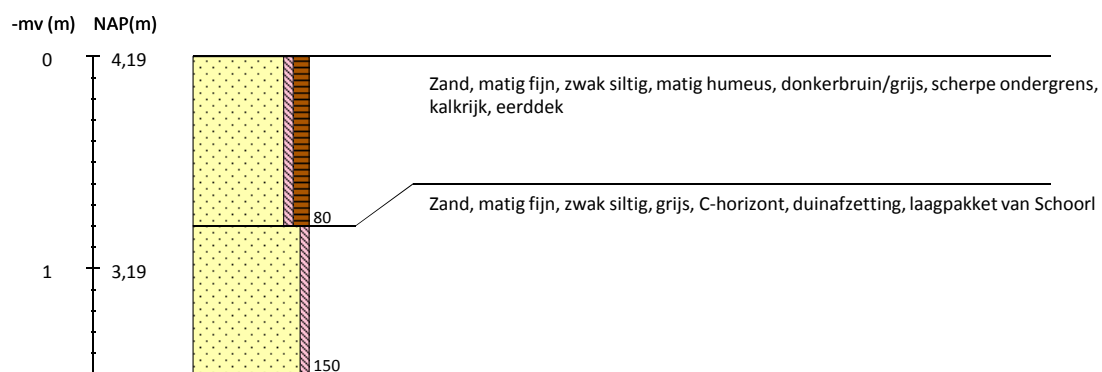

Boring 63 WSG-coördinaten: 526183/46461

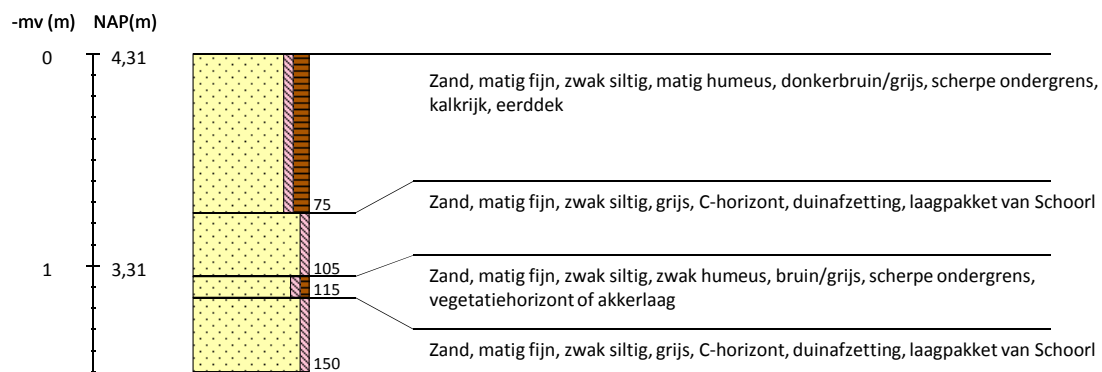

Voetbalclubs Egmond

Boring 64 WSG-coördinaten: 526181/46454

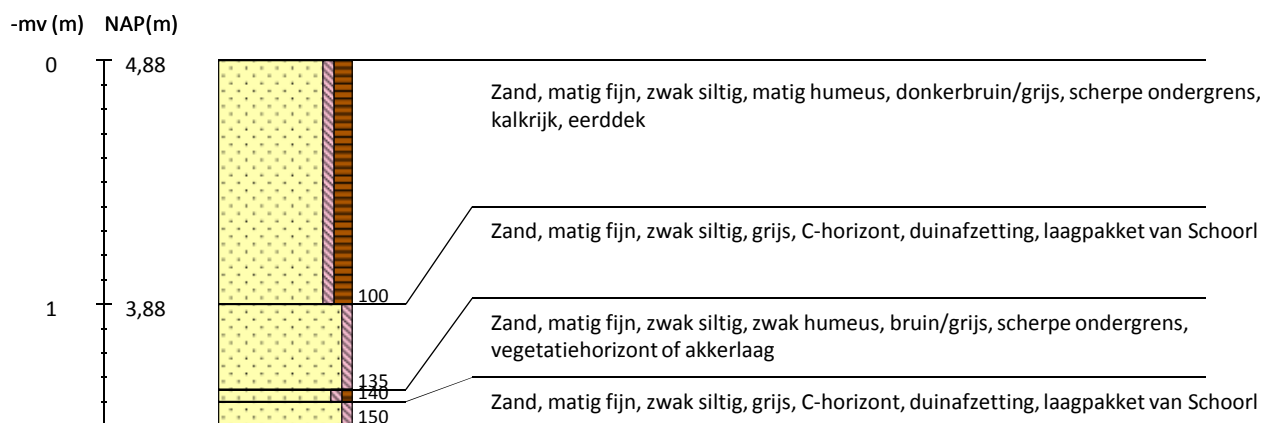

Boring 65 WSG-coördinaten: 526180/46447

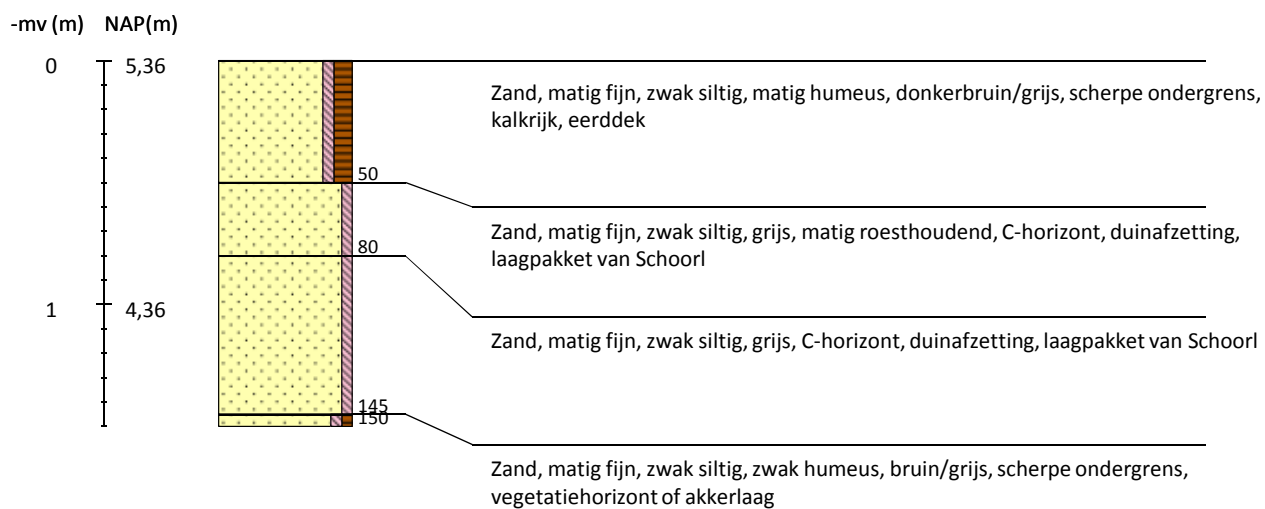

Voetbalclubs Egmond

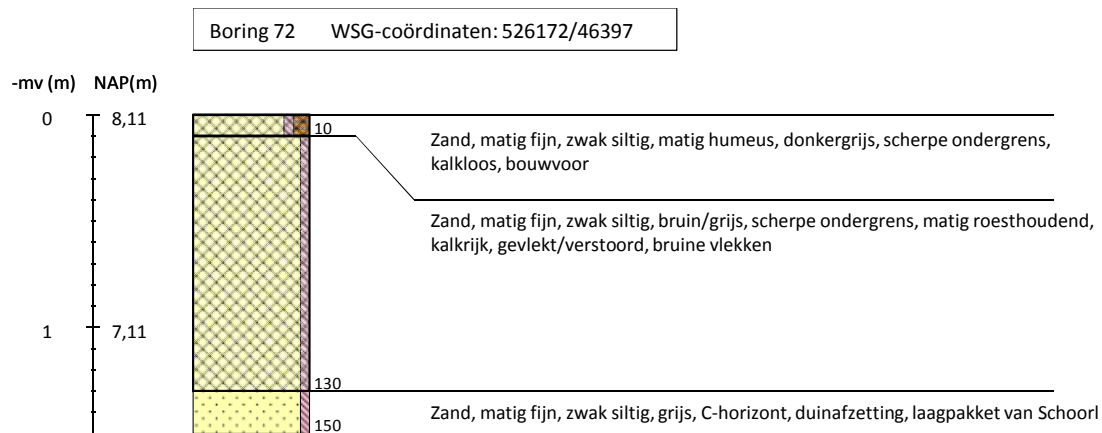
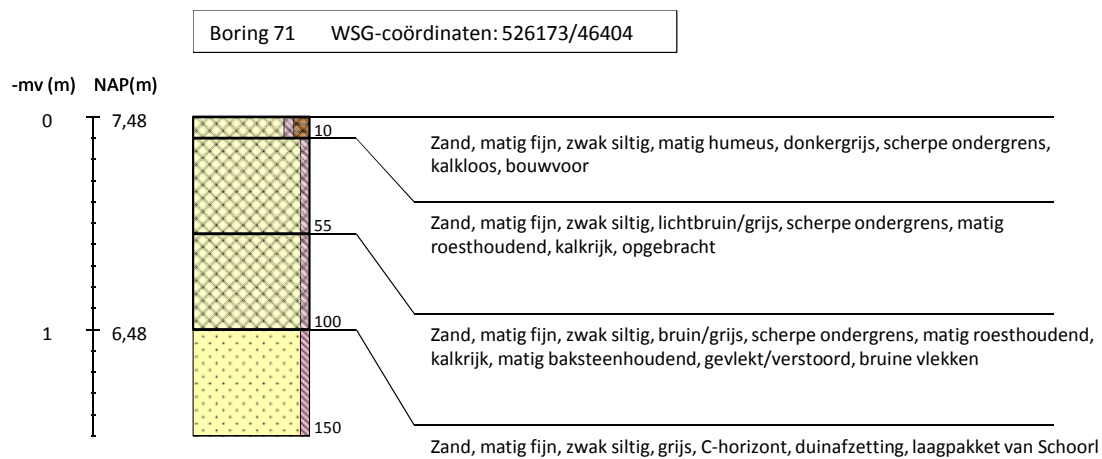
Boring 67 WSG-coördinaten: 526178/46433

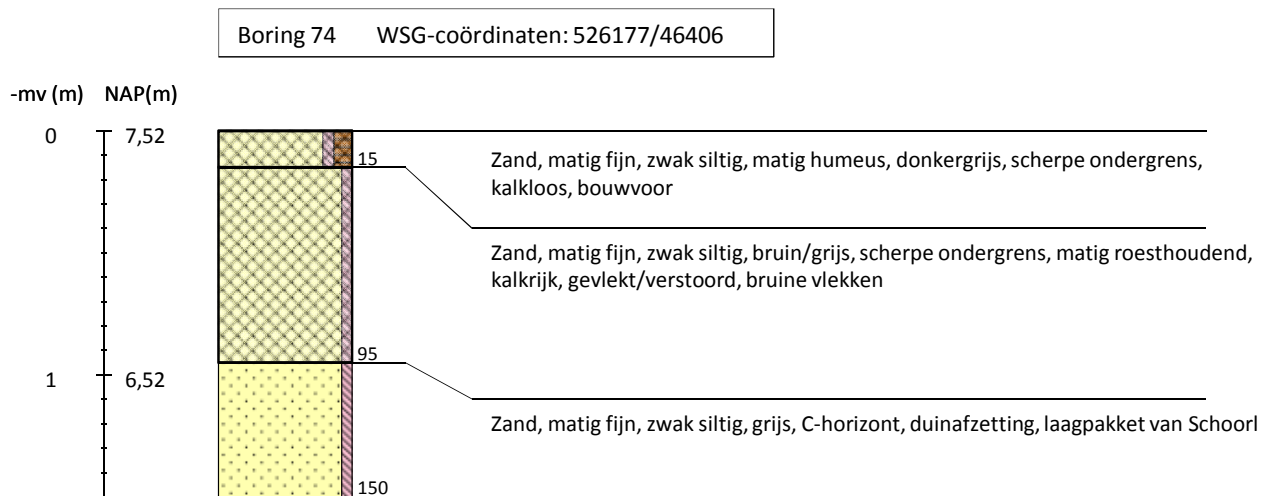
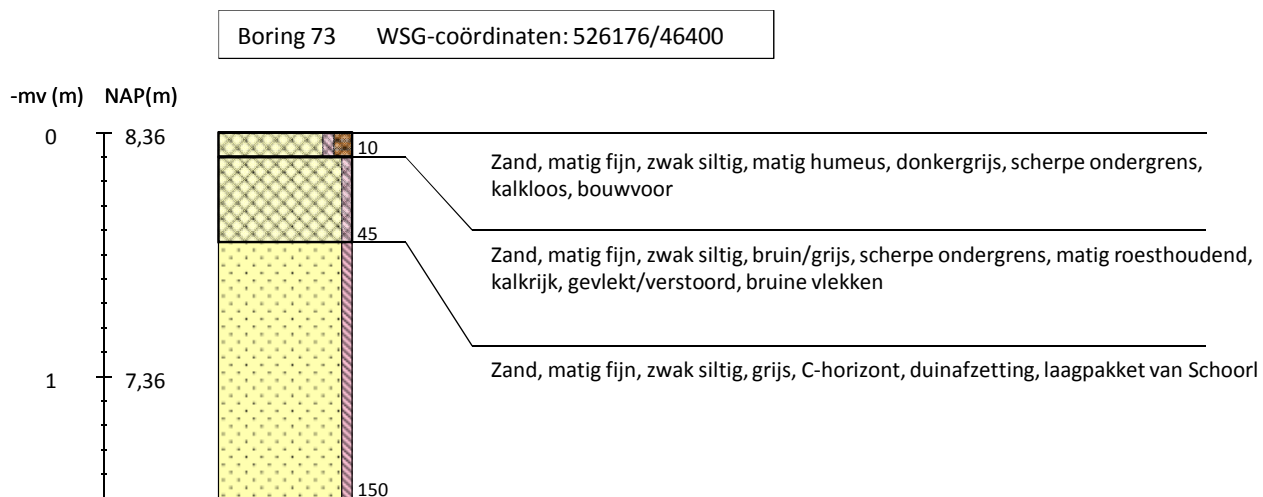
Boring 70 WSG-coördinaten: 526175/46411

Voetbalclubs Egmond

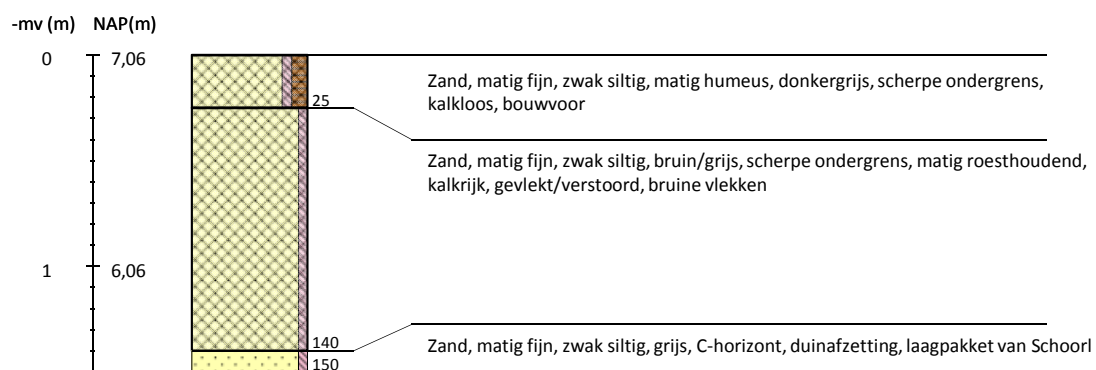

Voetbalclubs Egmond

Voetbalclubs Egmond

Boring 75 WSG-coördinaten: 526178/46413

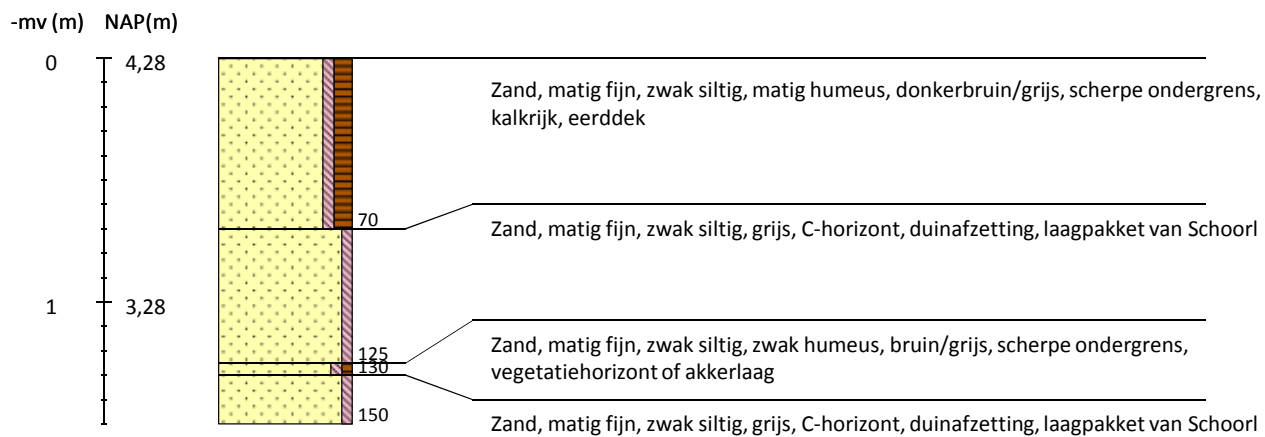

Boring 76 WSG-coördinaten: 526179/46421

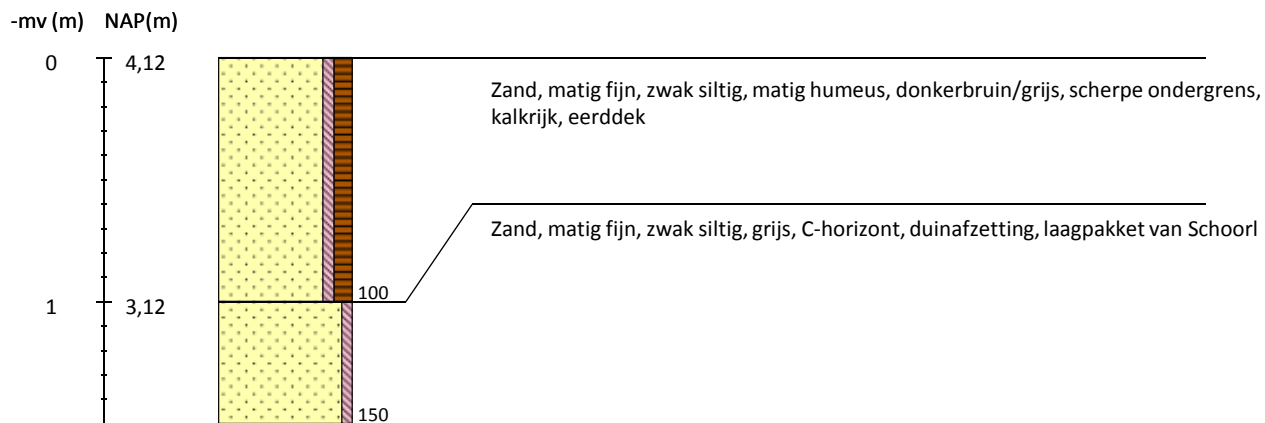

Voetbalclubs Egmond

Boring 80 WSG-coördinaten: 526184/46449

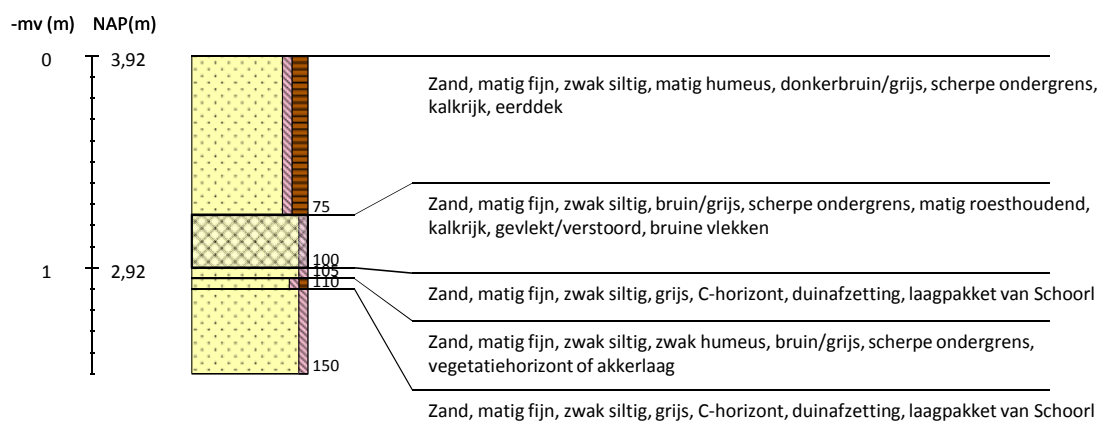

Boring 81 WSG-coördinaten: 526185/46456

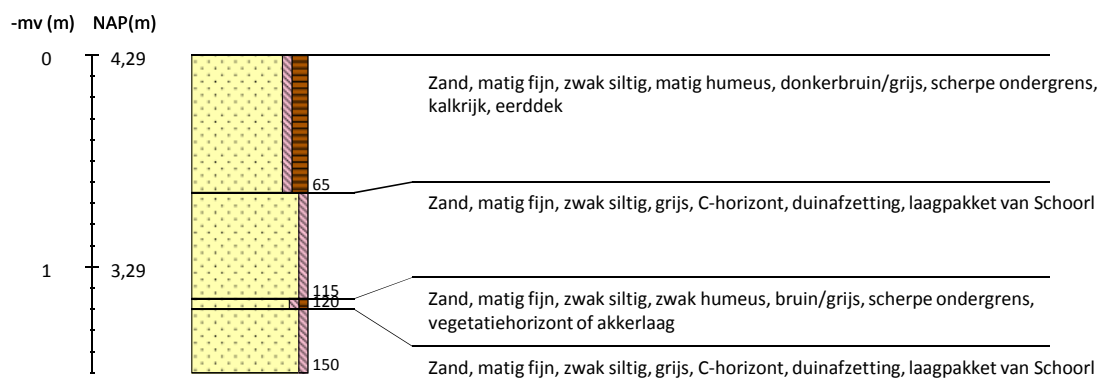

Voetbalclubs Egmond

Boring 82 WSG-coördinaten: 526186/46463

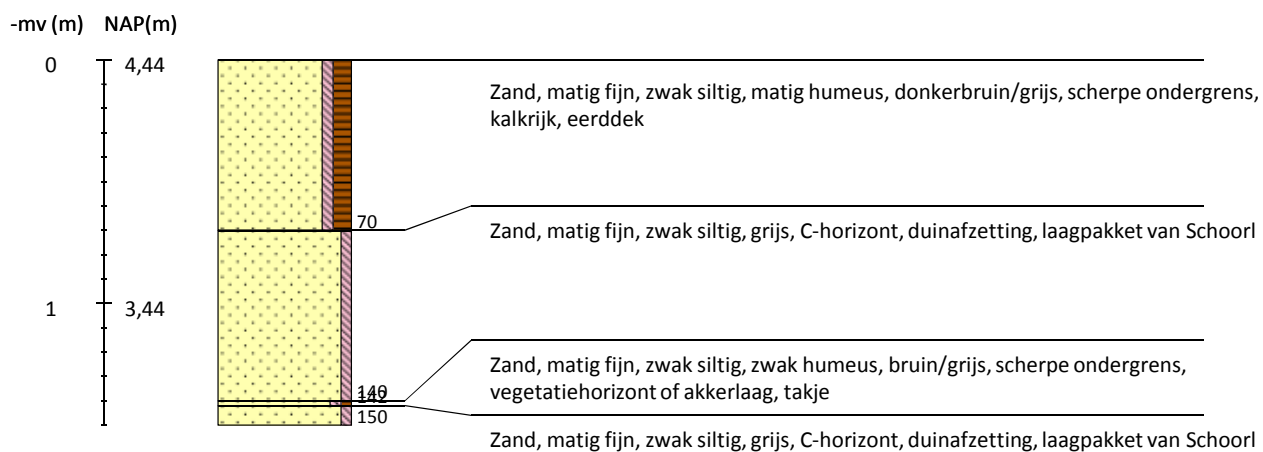

Boring 83 WSG-coördinaten: 526188/46451

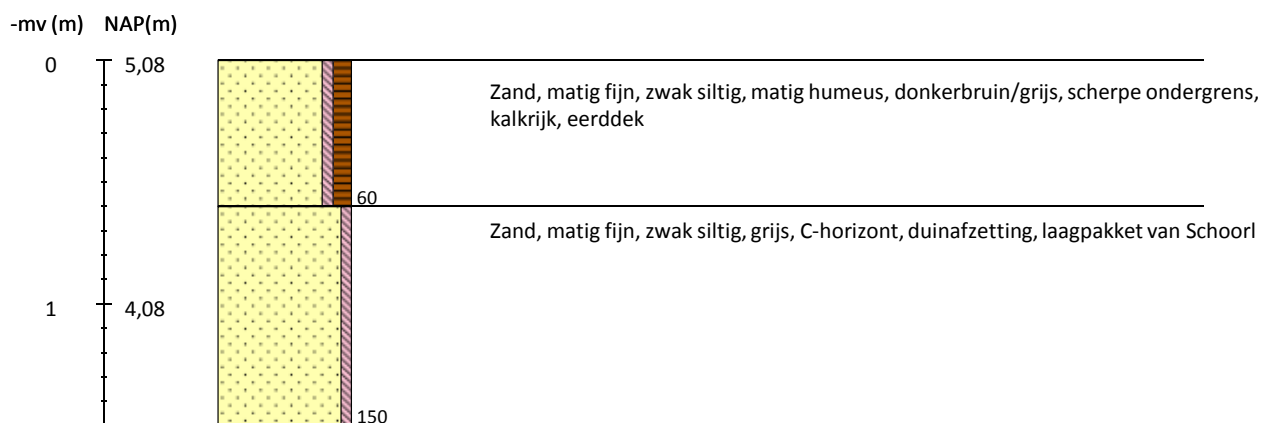

Voetbalclubs Egmond

Boring 84 WSG-coördinaten: 526187/46443

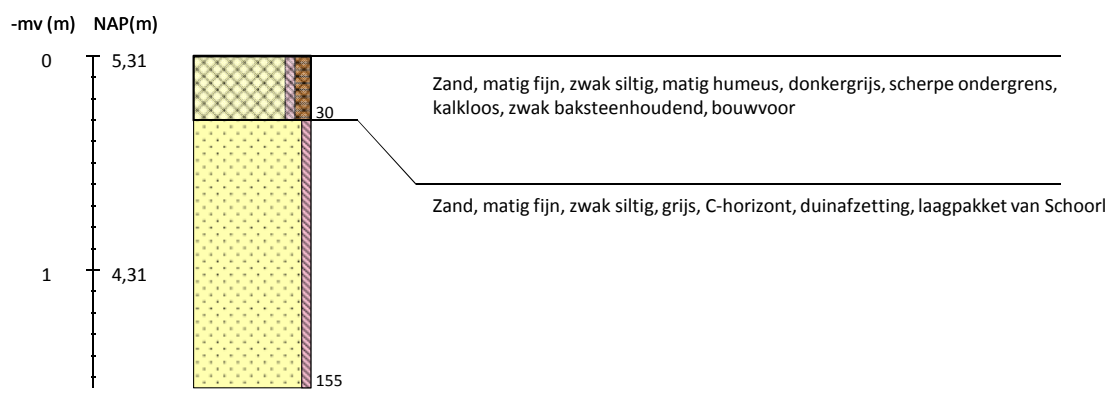

Boring 86 WSG-coördinaten: 526184/46429

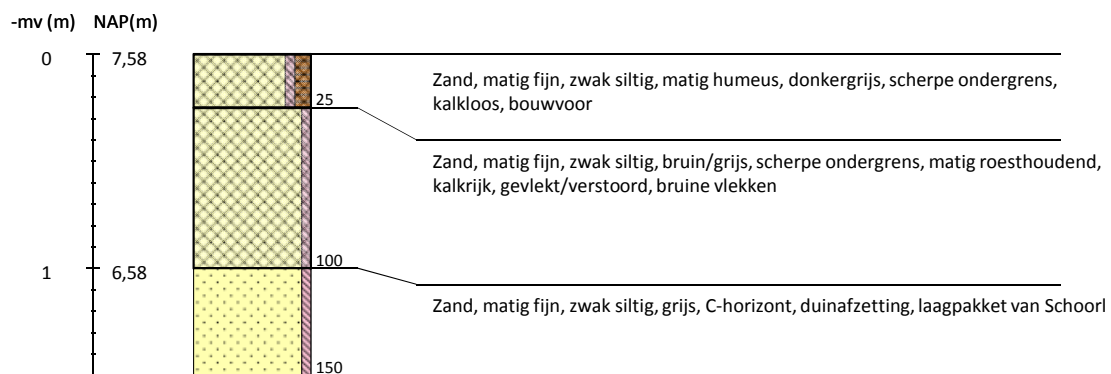

Voetbalclubs Egmond

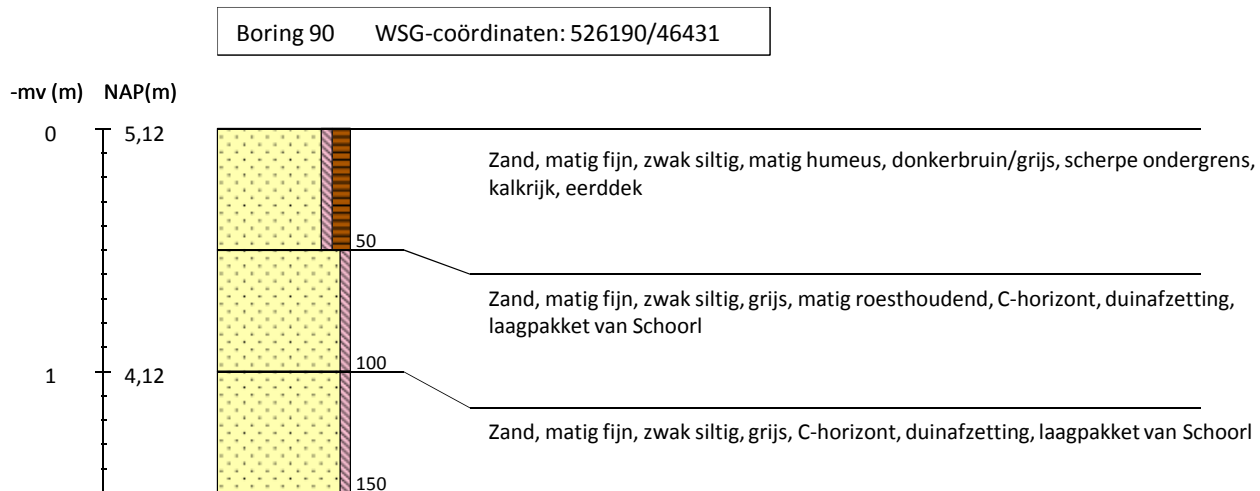
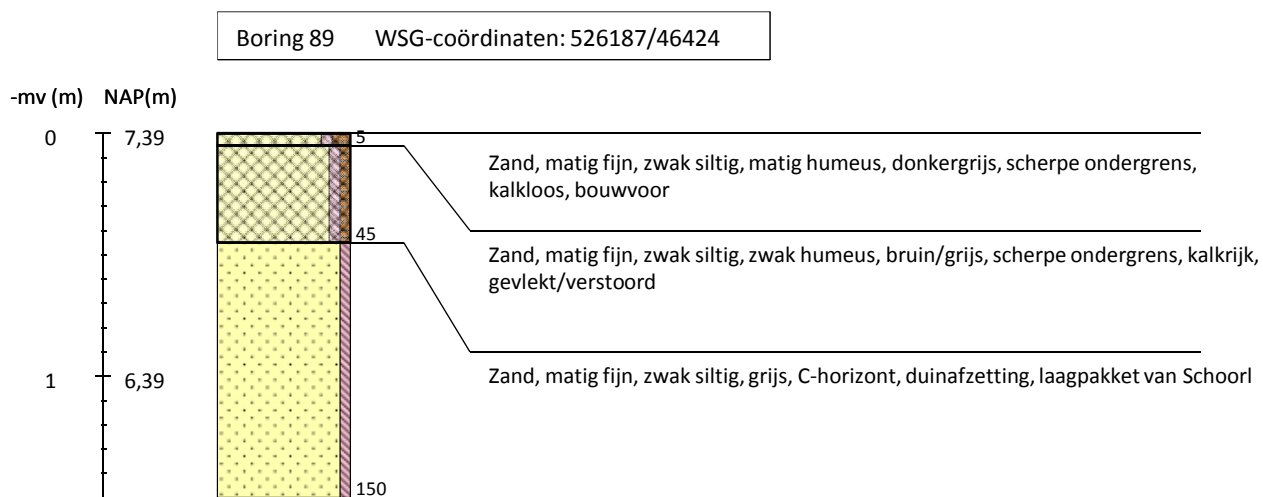
Boring 87 WSG-coördinaten: 526183/46422

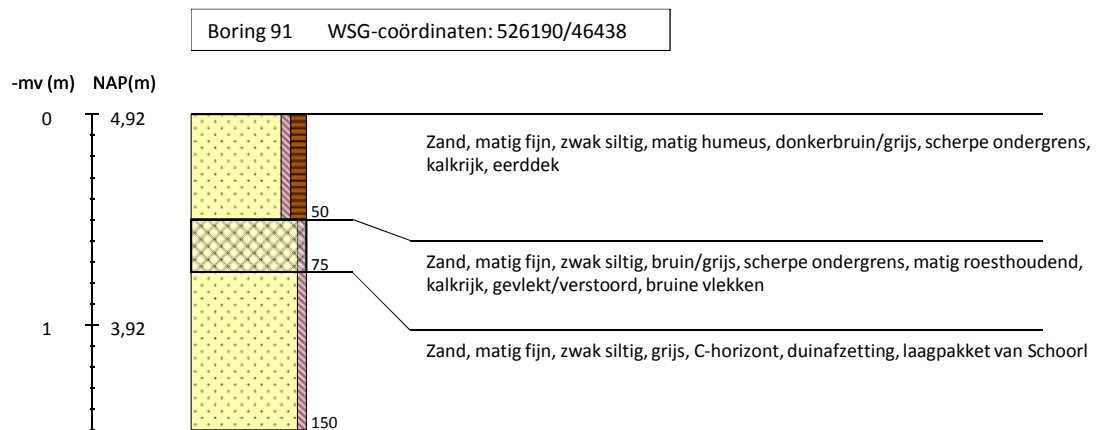
Boring 88 WSG-coördinaten: 526182/46415

Voetbalclubs Egmond

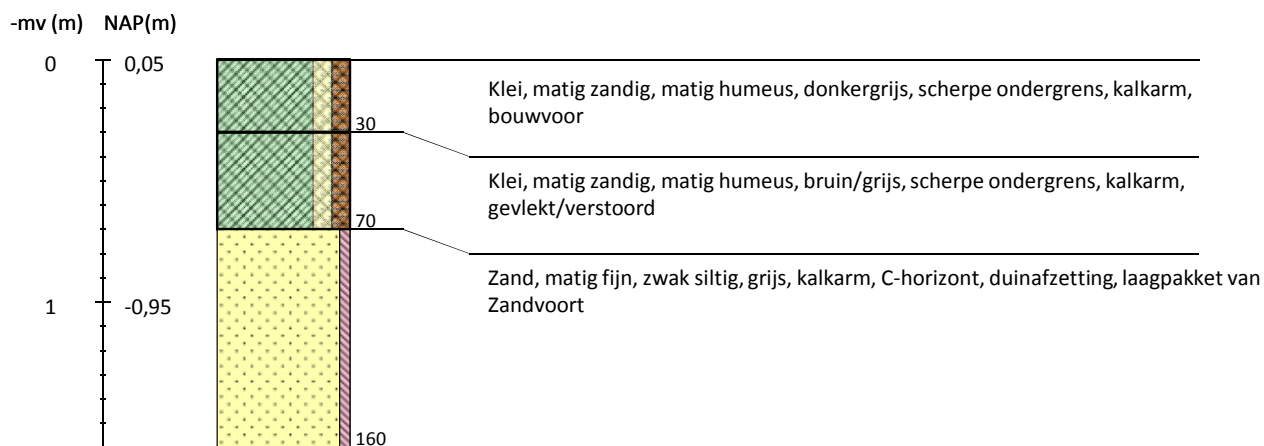

Voetbalclubs Egmond

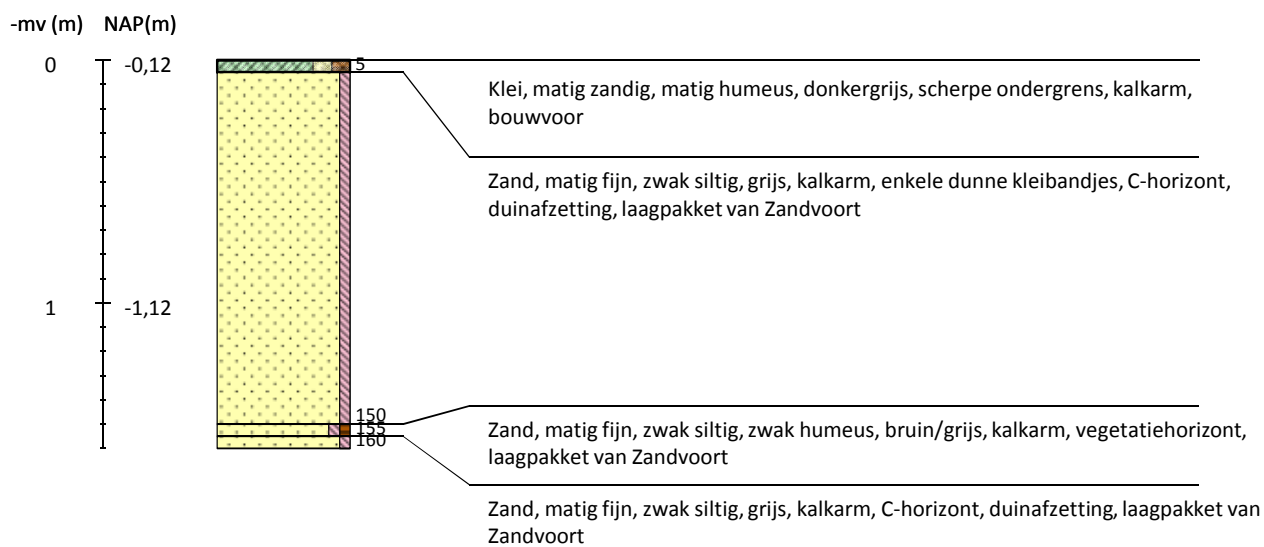

Voetbalclubs Egmond

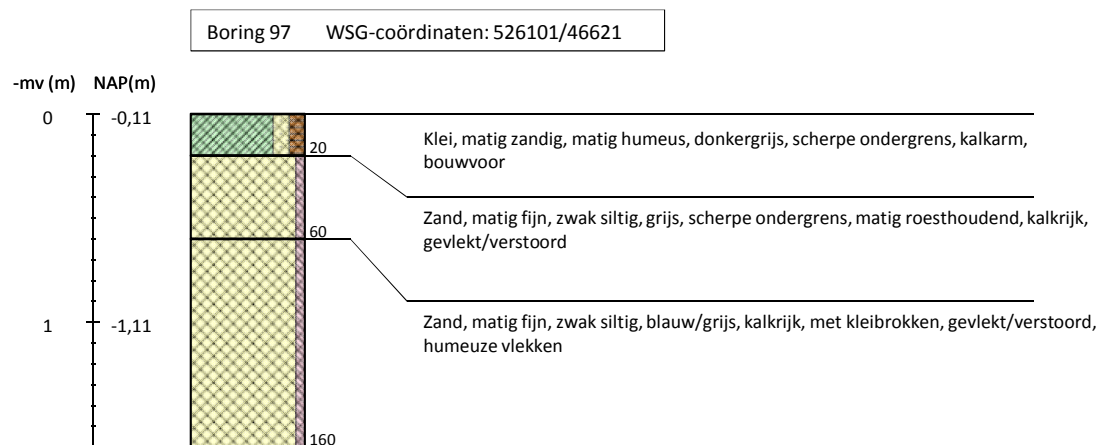
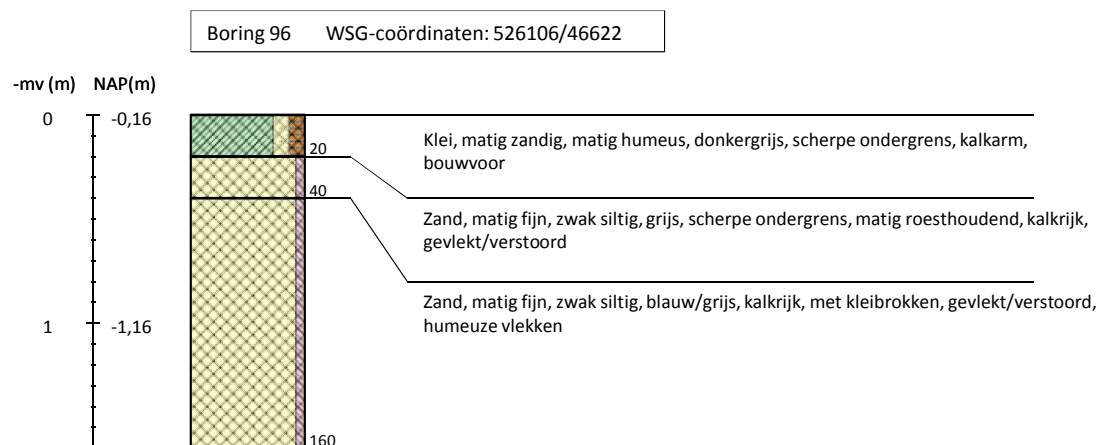
Boring 93 WSG-coördinaten: 526108/46617

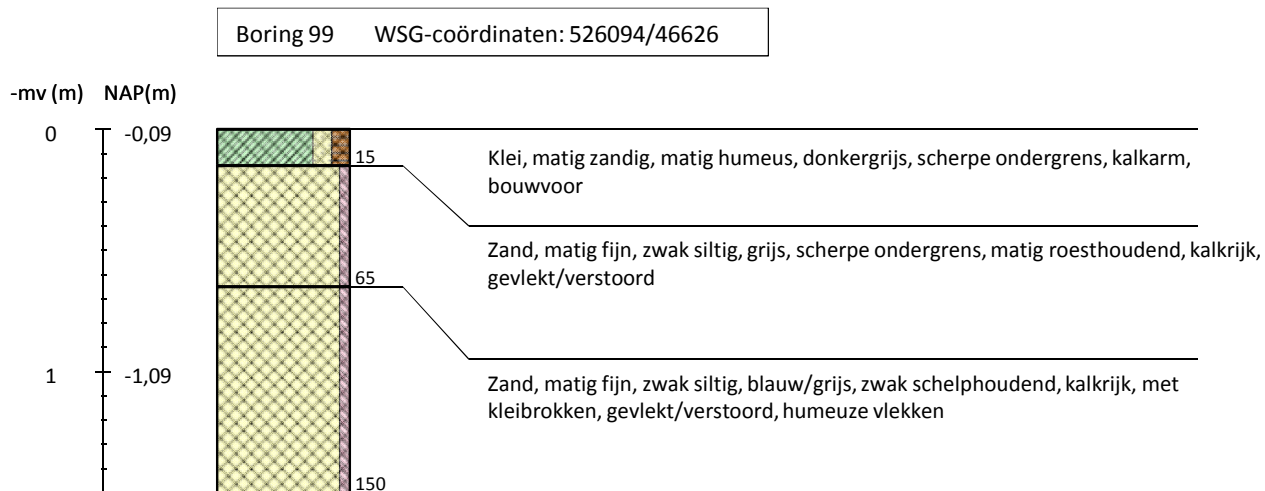
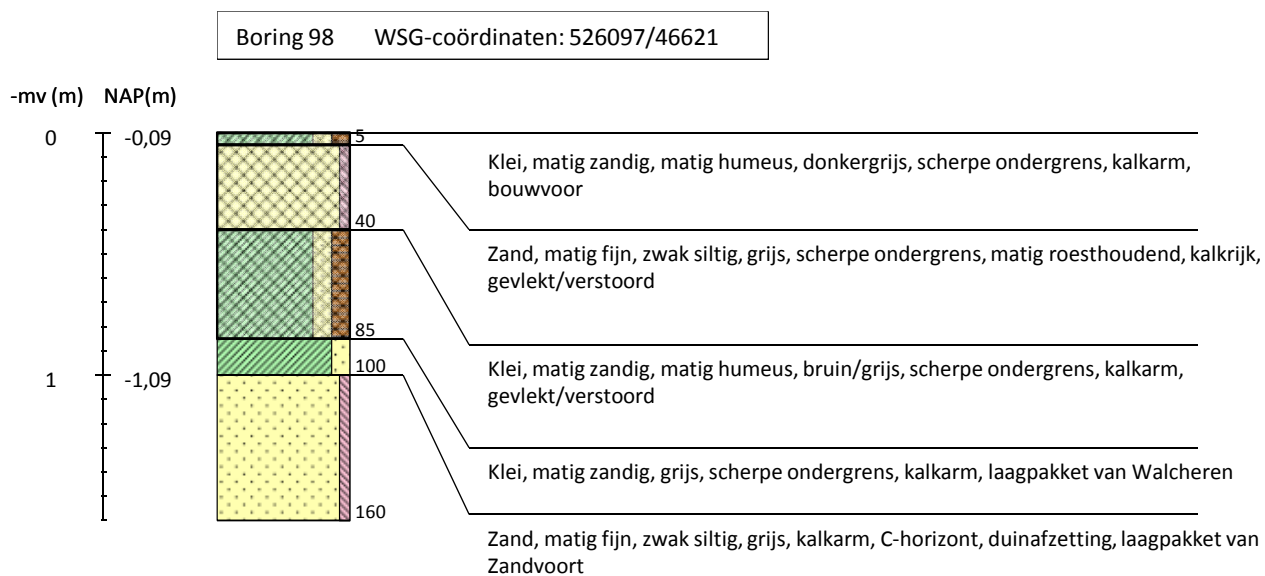
Boring 95 WSG-coördinaten: 526110/46623

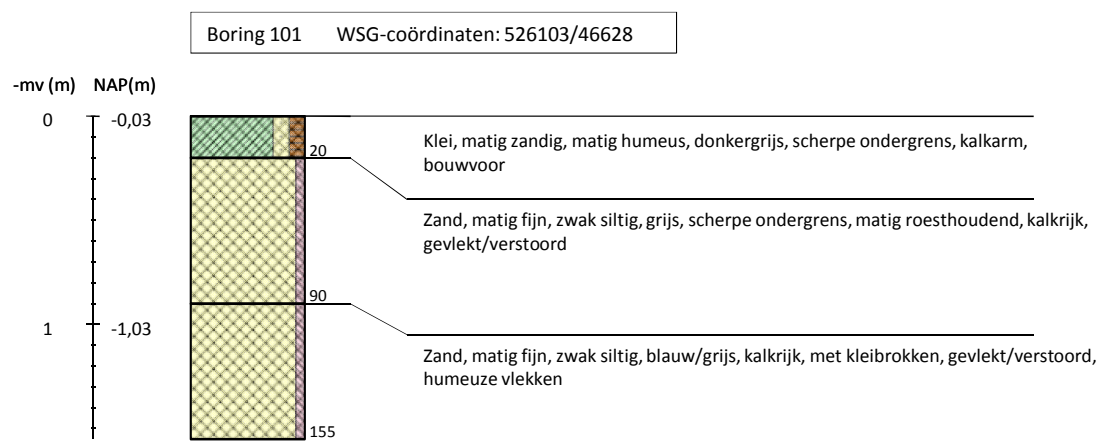
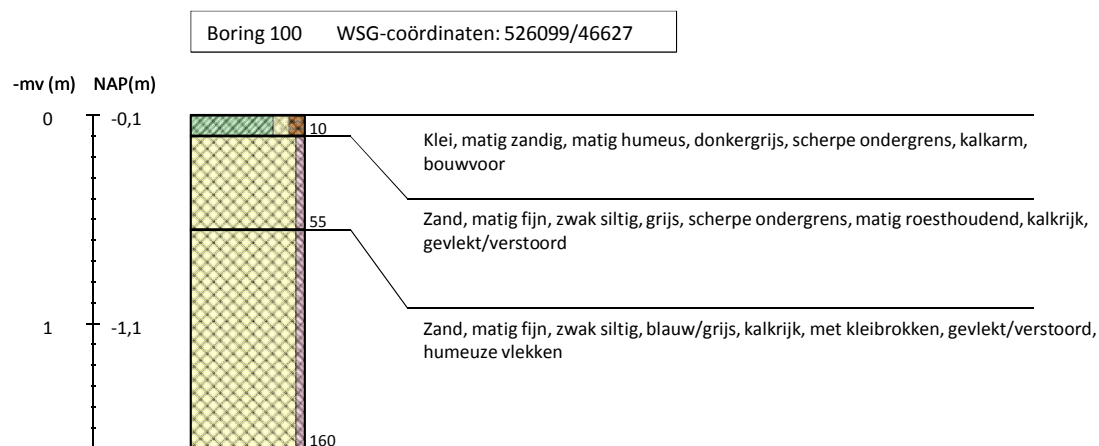
Voetbalclubs Egmond

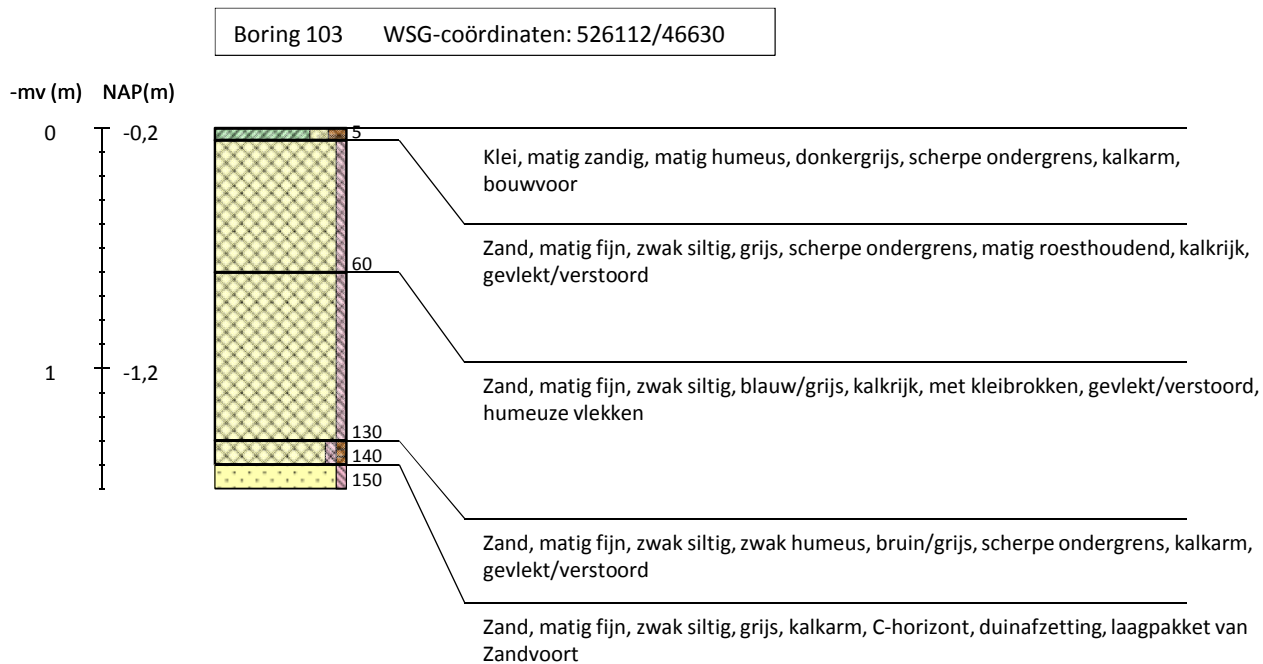
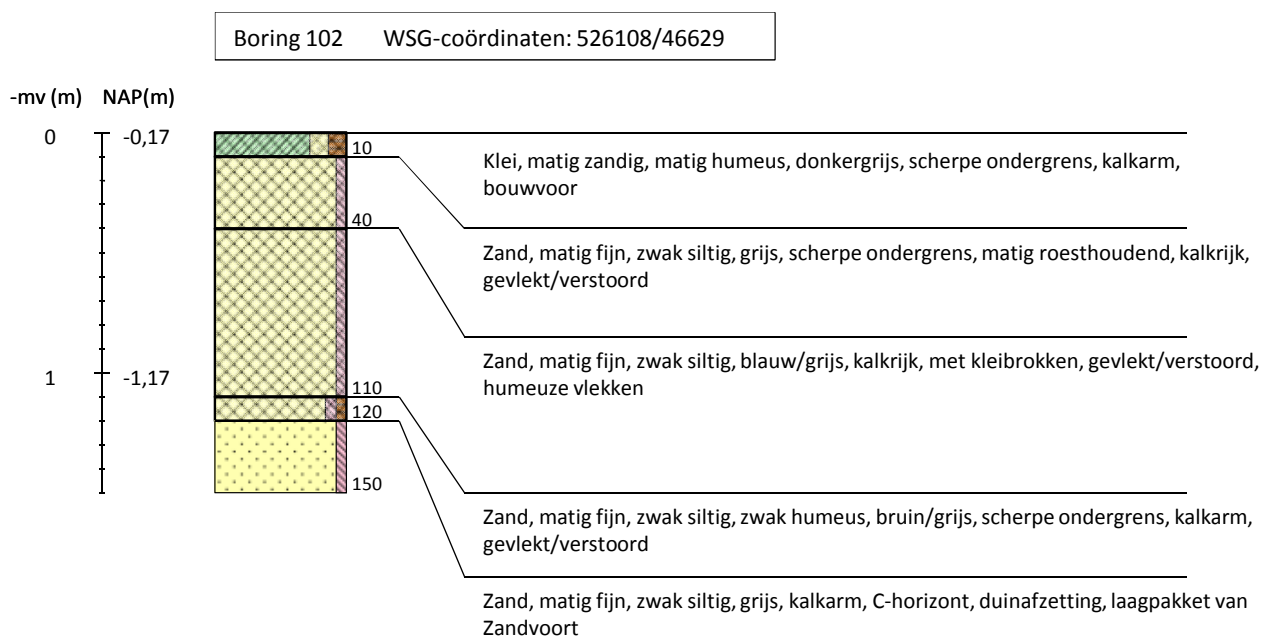
Voetbalclubs Egmond

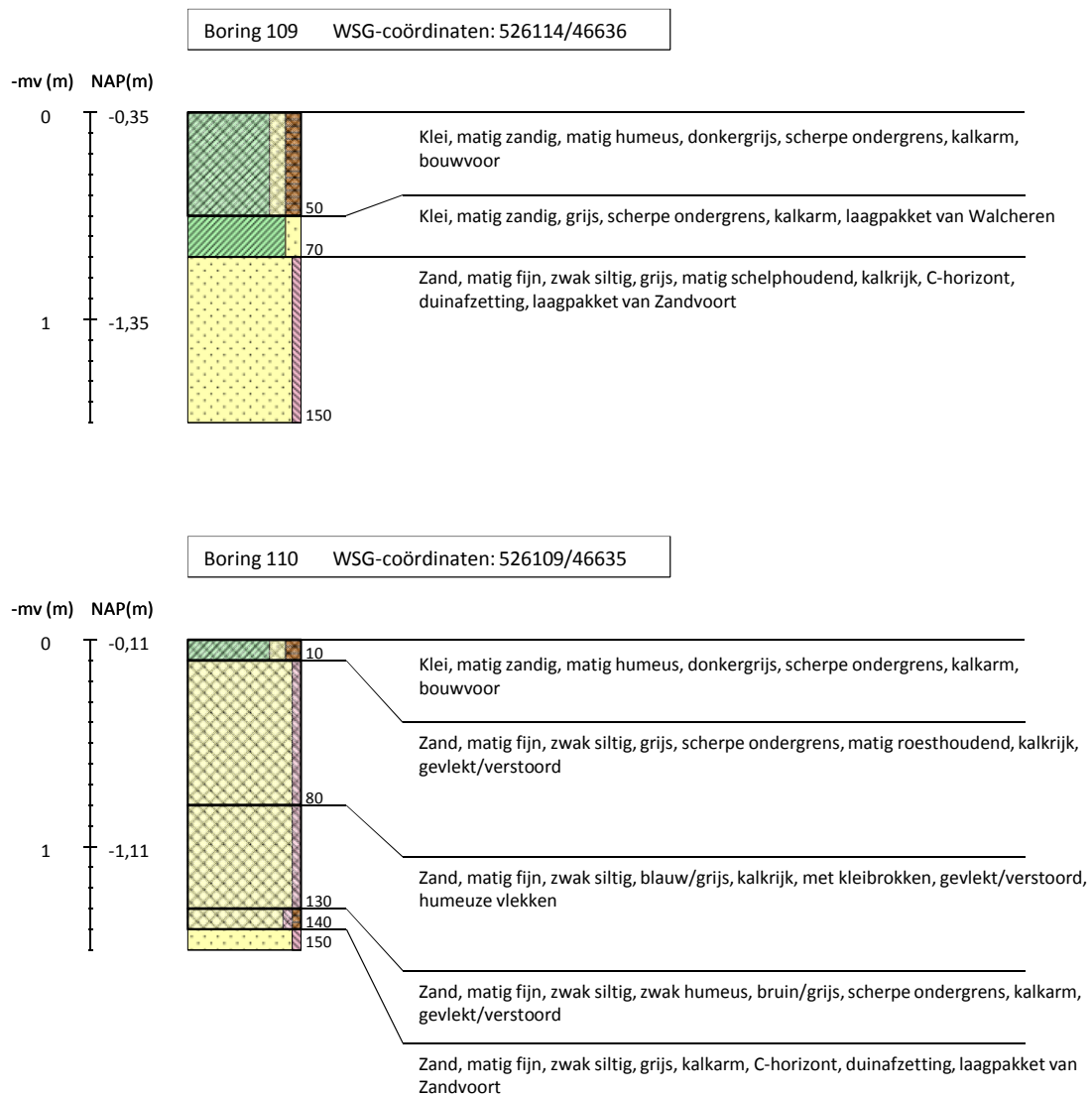
Voetbalclubs Egmond

Voetbalclubs Egmond

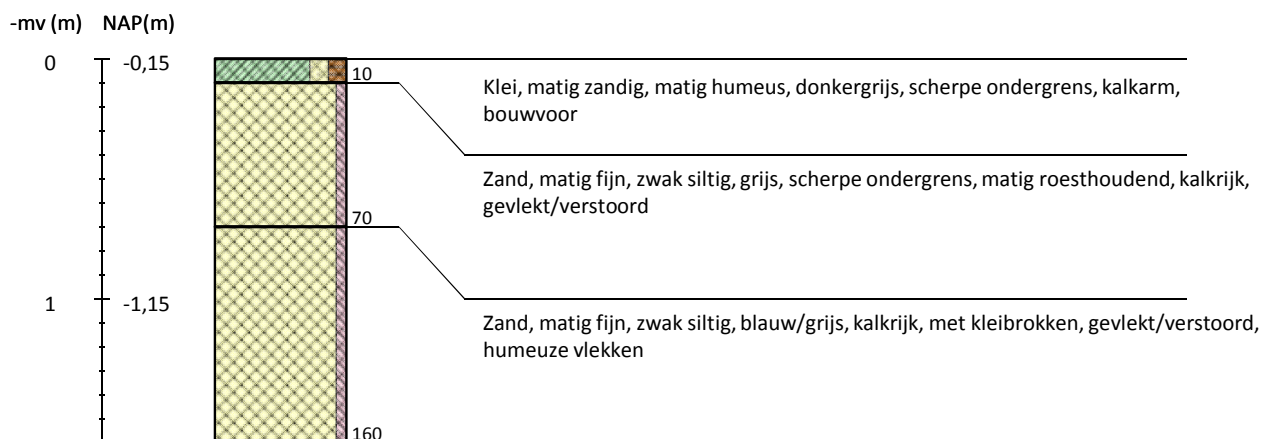

Voetbalclubs Egmond

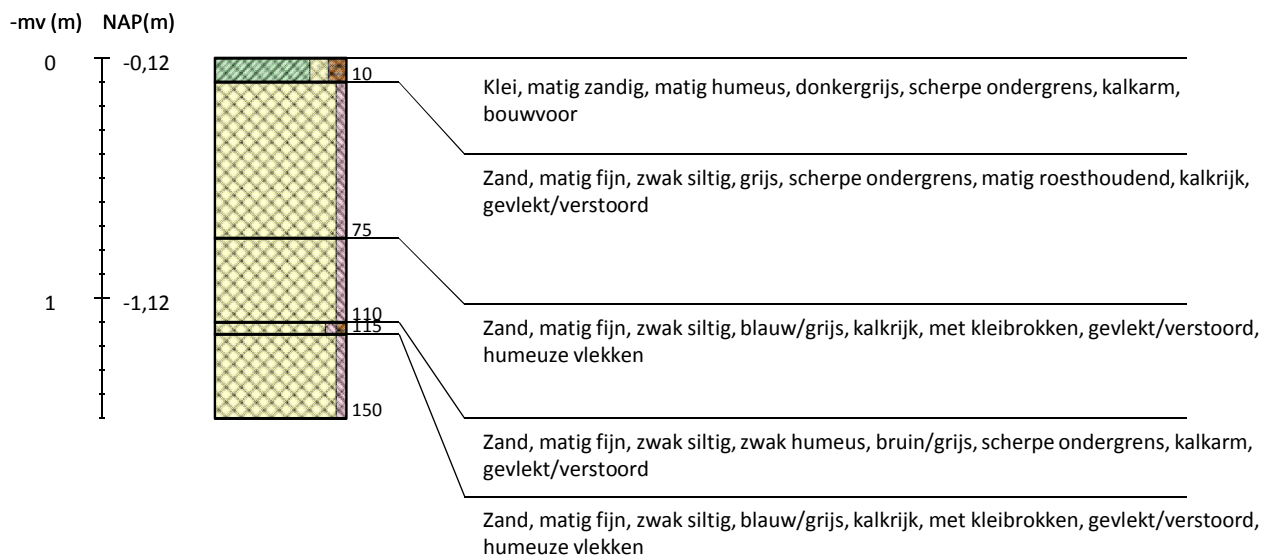

Voetbalclubs Egmond

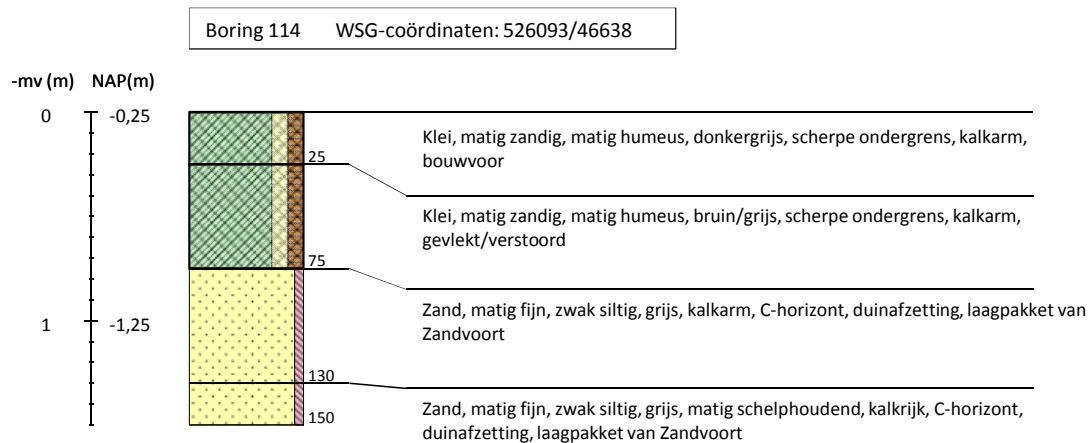
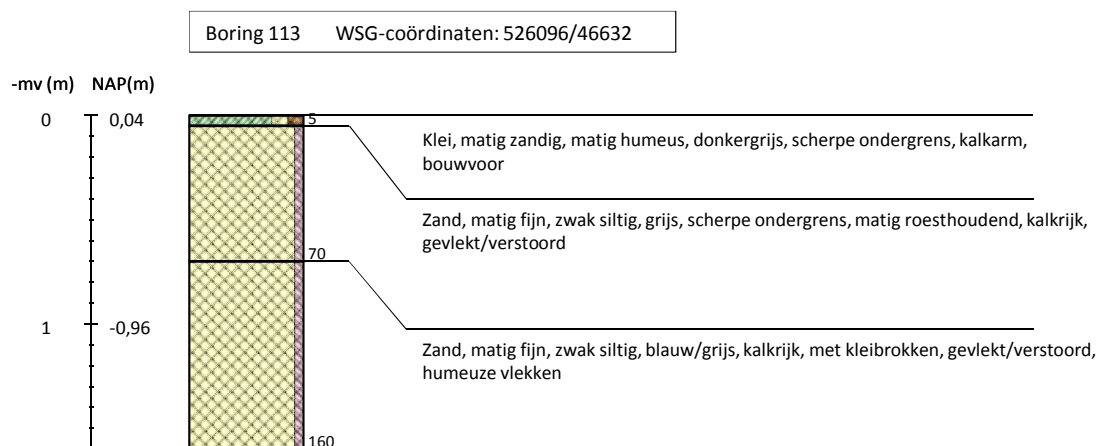
Boring 111 WSG-coördinaten: 526105/46634

Boring 112 WSG-coördinaten: 526100/46633

Voetbalclubs Egmond

Voetbalclubs Egmond

Boring 115 WSG-coördinaten: 526098/46639

Boring 116 WSG-coördinaten: 526103/46639

Voetbalclubs Egmond

Boring 119 WSG-coördinaten: 526104/46646

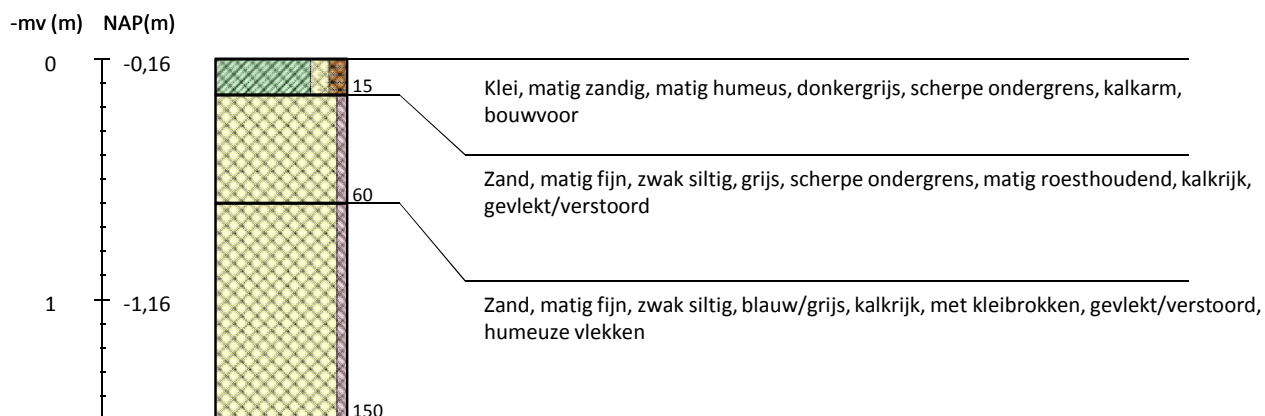

Boring 120 WSG-coördinaten: 526100/46645

Voetbalclubs Egmond

Boring 121 WSG-coördinaten: 526095/46644

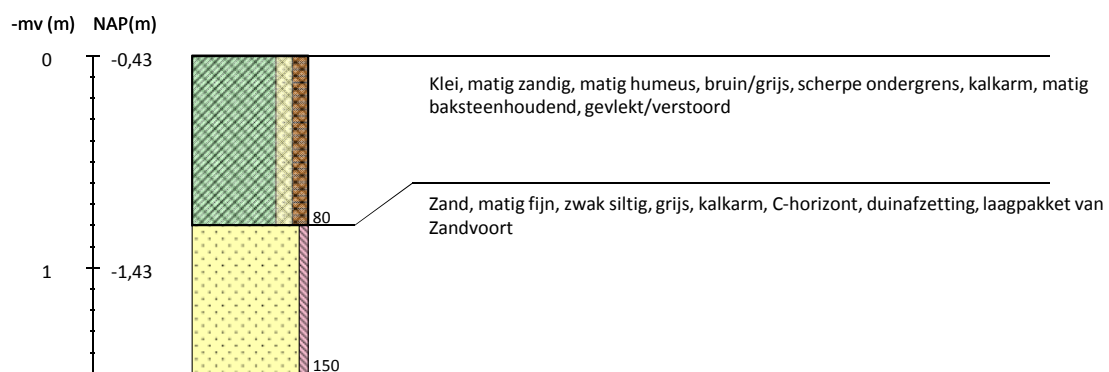

Boring 122 WSG-coördinaten: 526093/46649

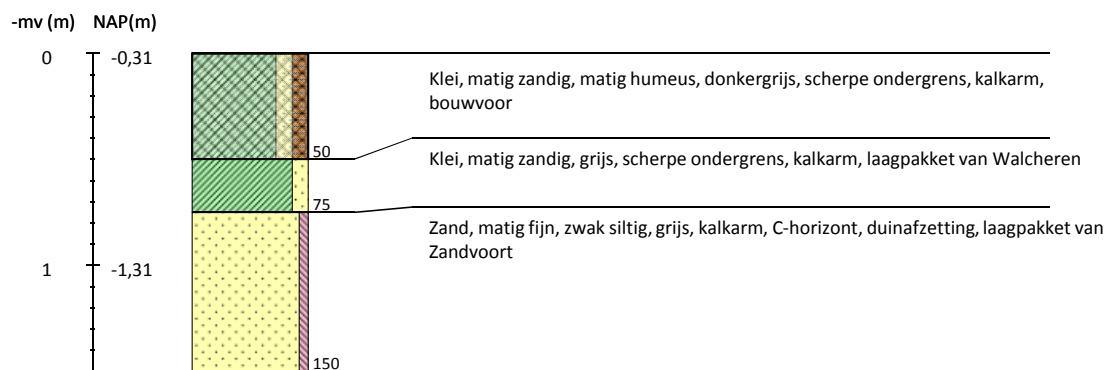

Voetbalclubs Egmond

Boring 123 WSG-coördinaten: 526097/46650

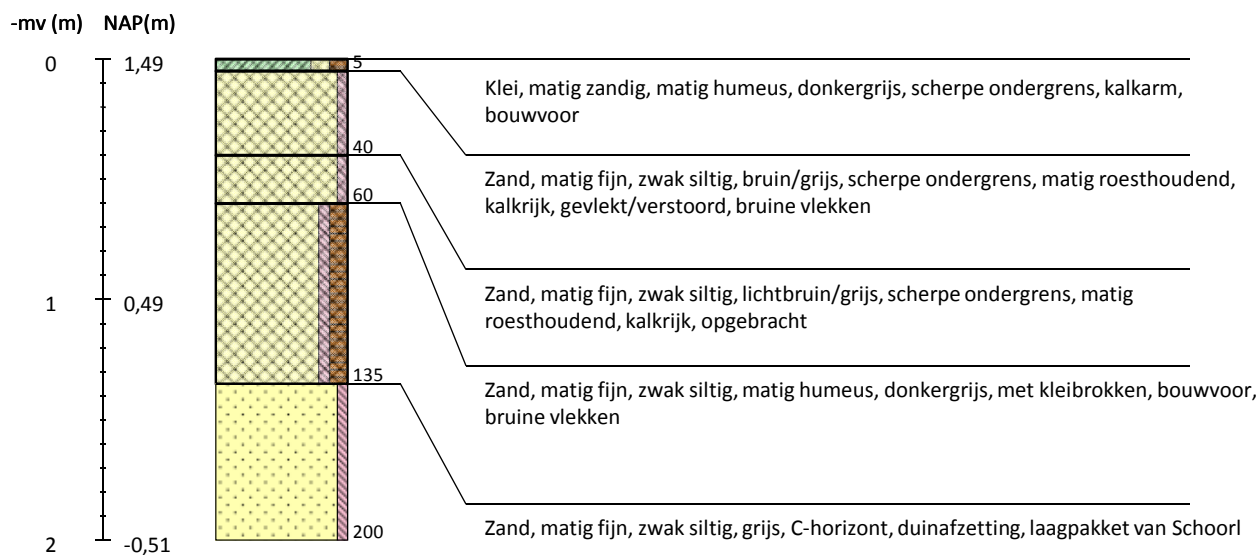

Boring 124 WSG-coördinaten: 526102/46652

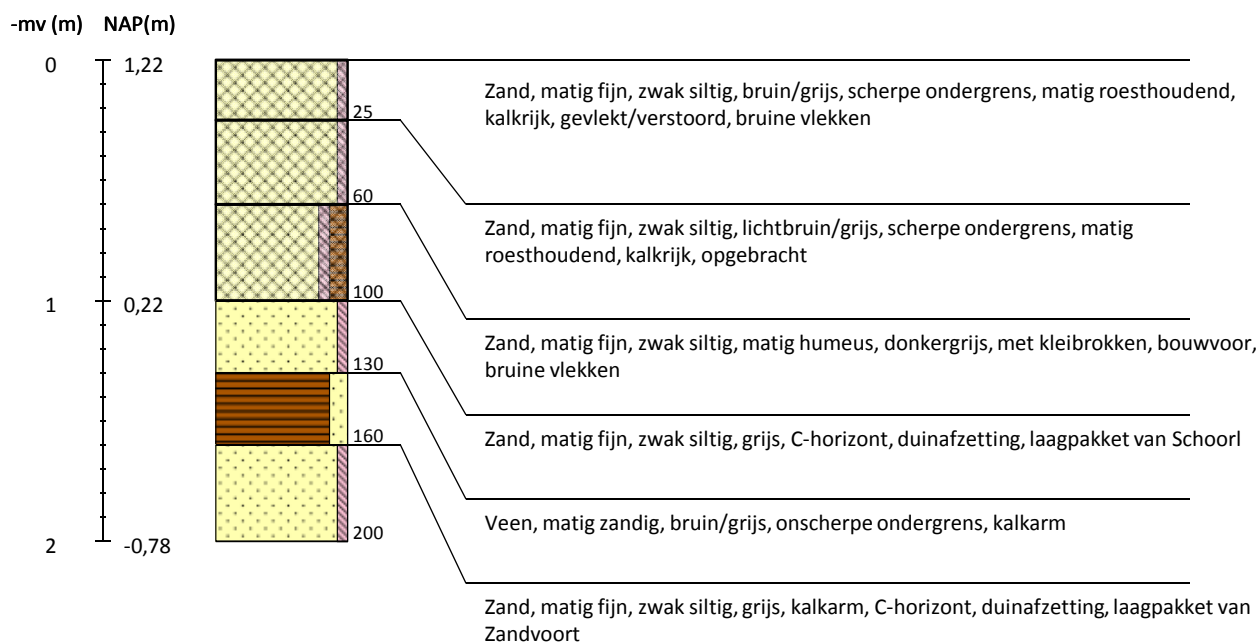

Voetbalclubs Egmond

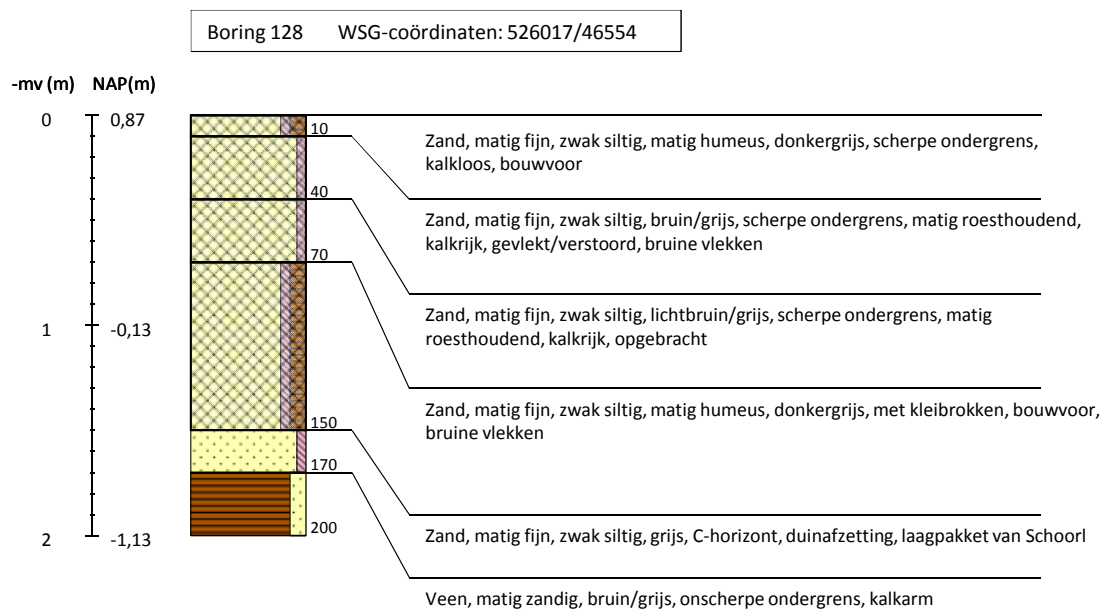
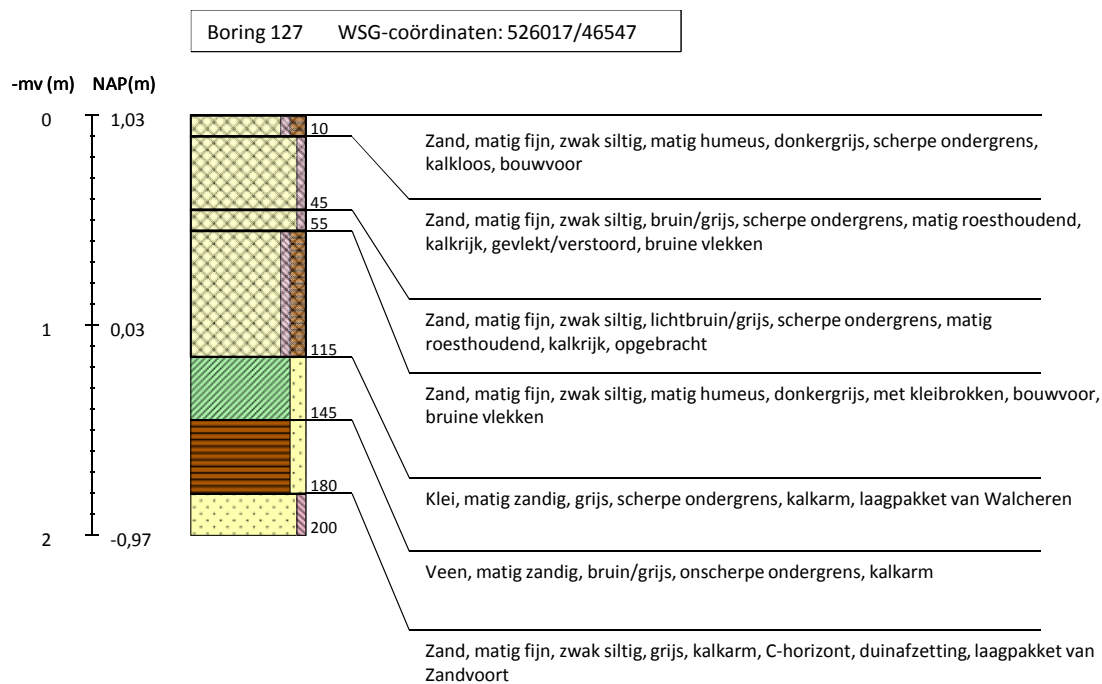
Boring 125 WSG-coördinaten: 526016/46532

Boring 126 WSG-coördinaten: 526016/46539

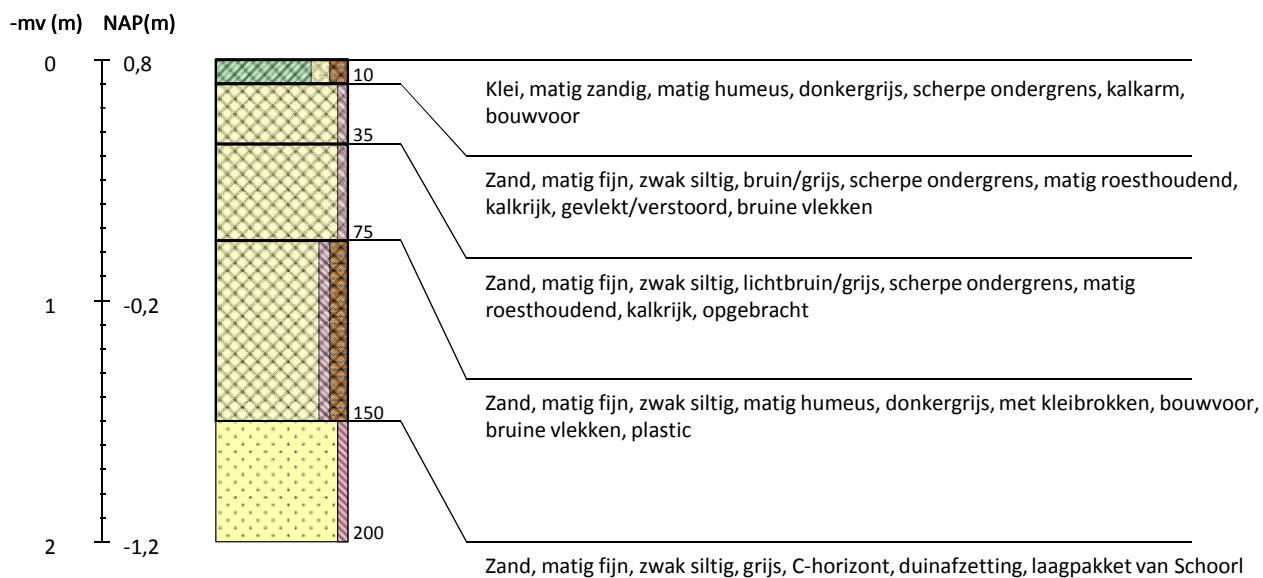

Voetbalclubs Egmond

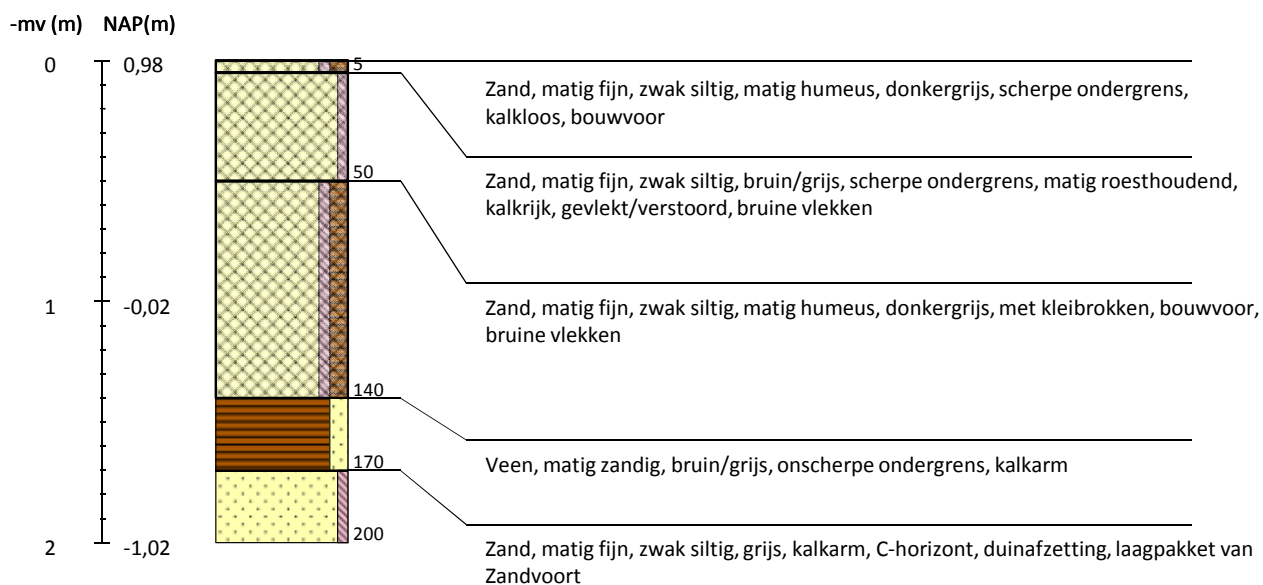

Voetbalclubs Egmond

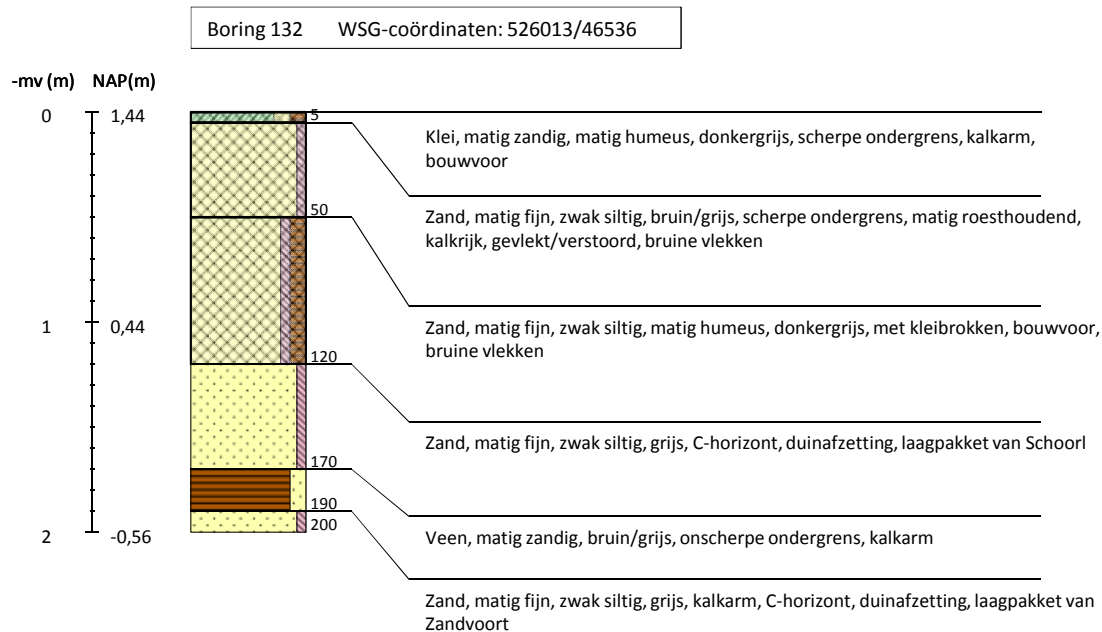
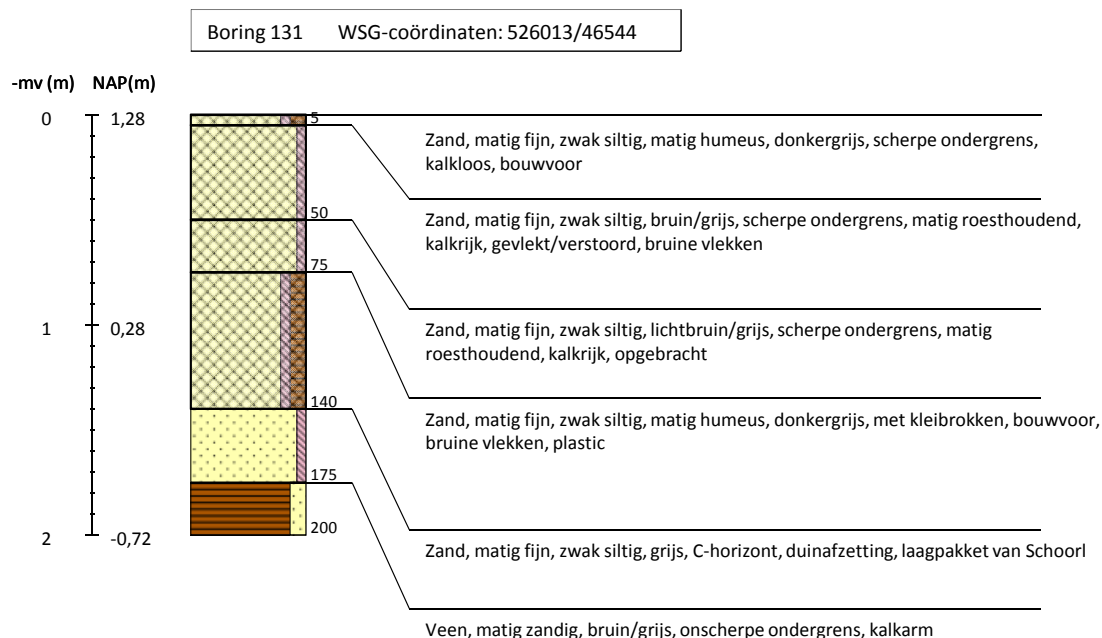
Boring 129 WSG-coördinaten: 526014/46559

Boring 130 WSG-coördinaten: 526013/46551

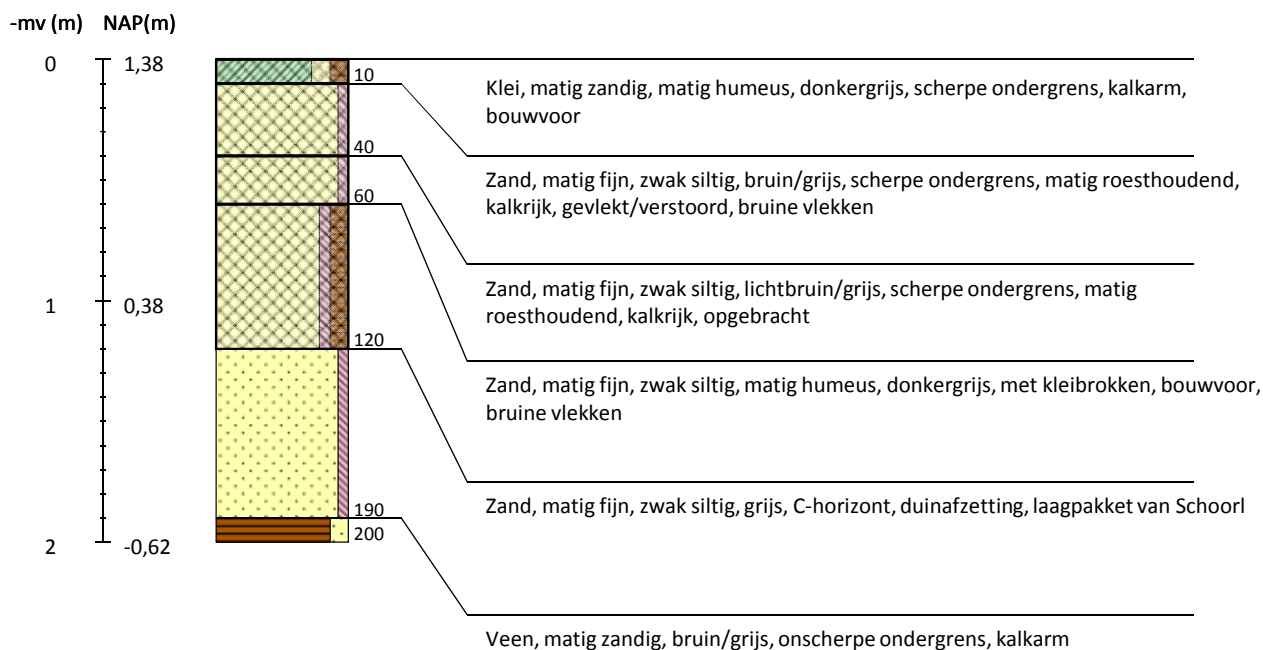

Voetbalclubs Egmond

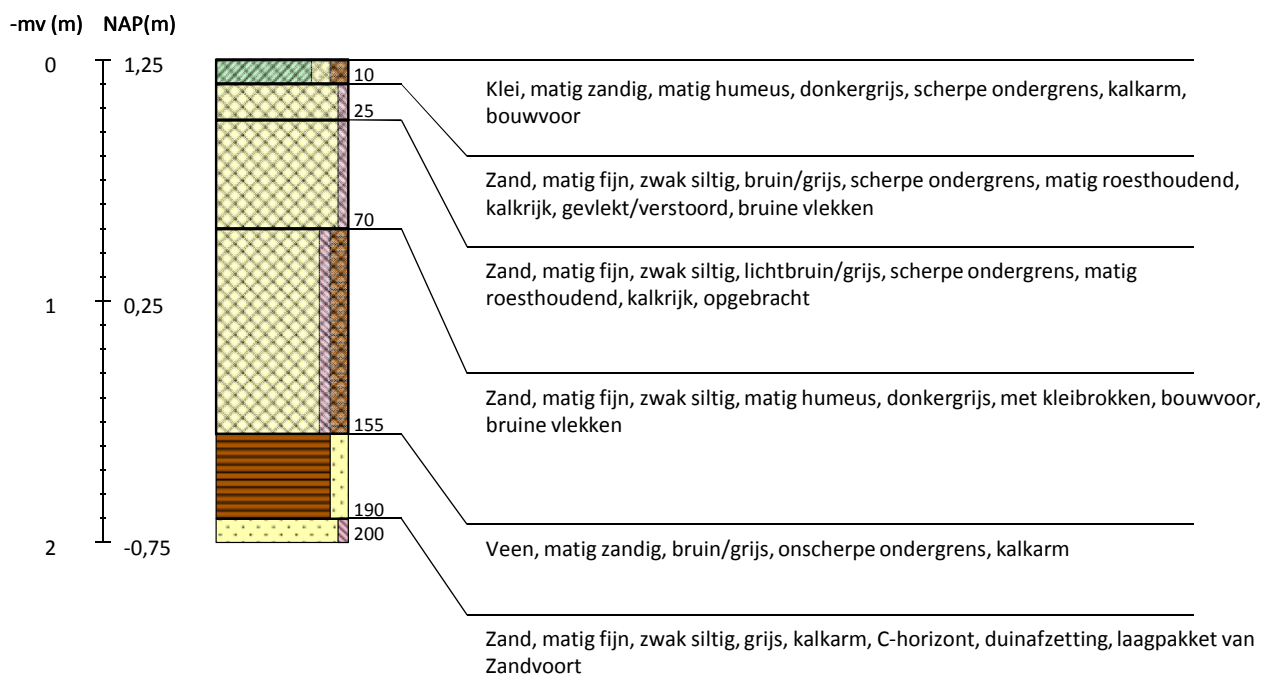

Voetbalclubs Egmond

Boring 133 WSG-coördinaten: 526009/46541

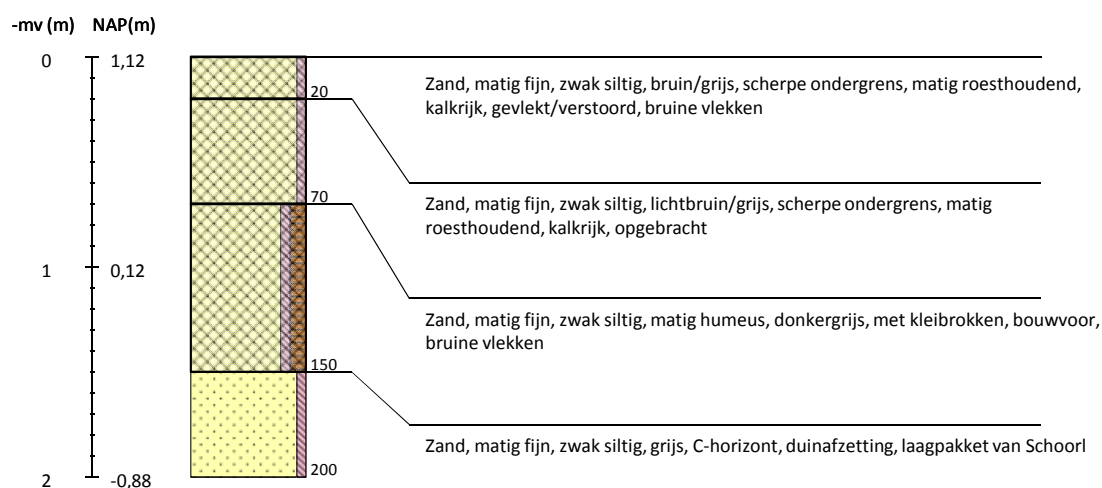

Boring 134 WSG-coördinaten: 526010/46548

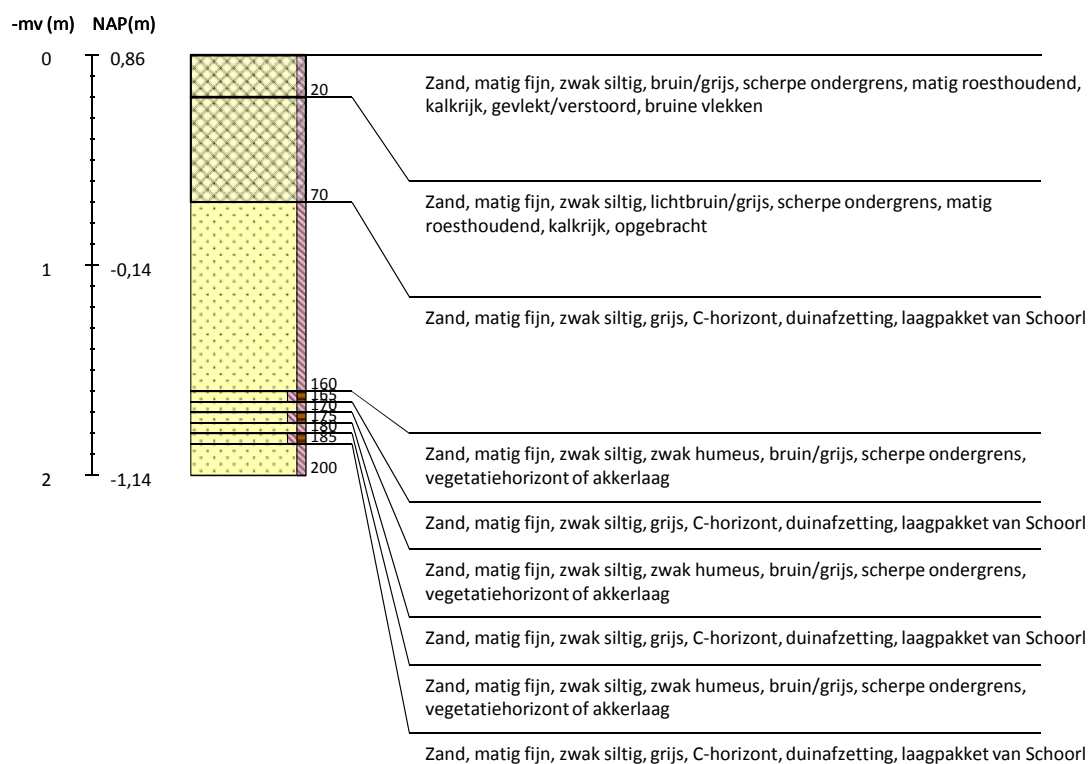

Voetbalclubs Egmond

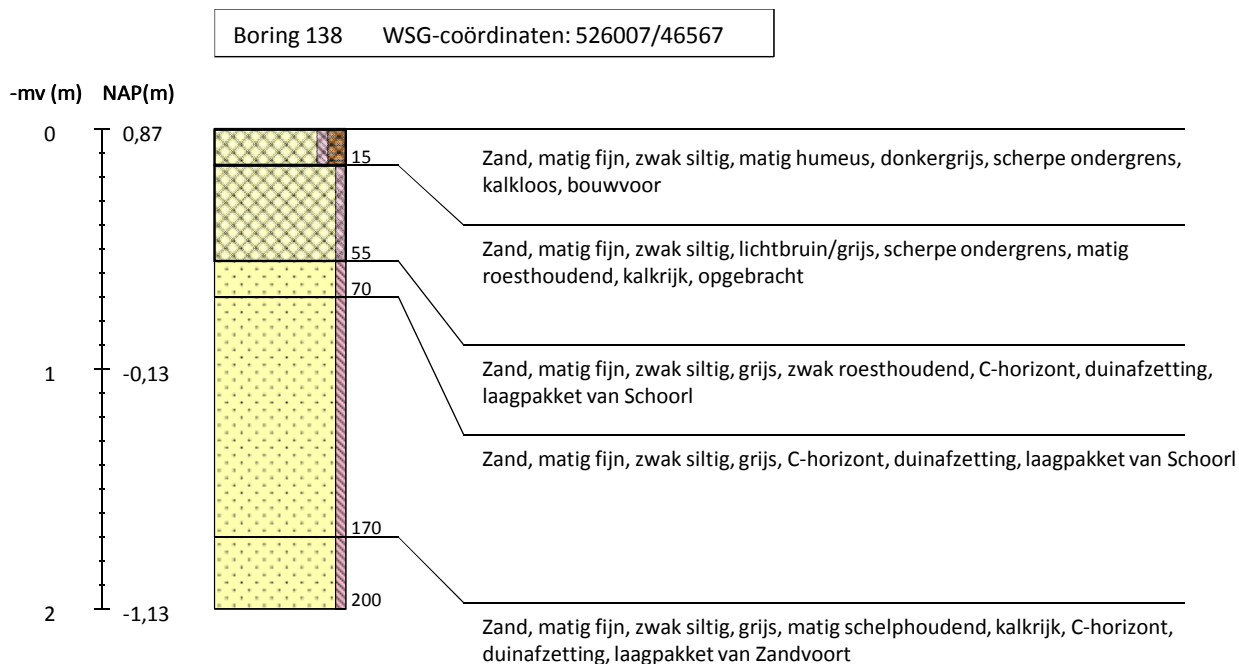
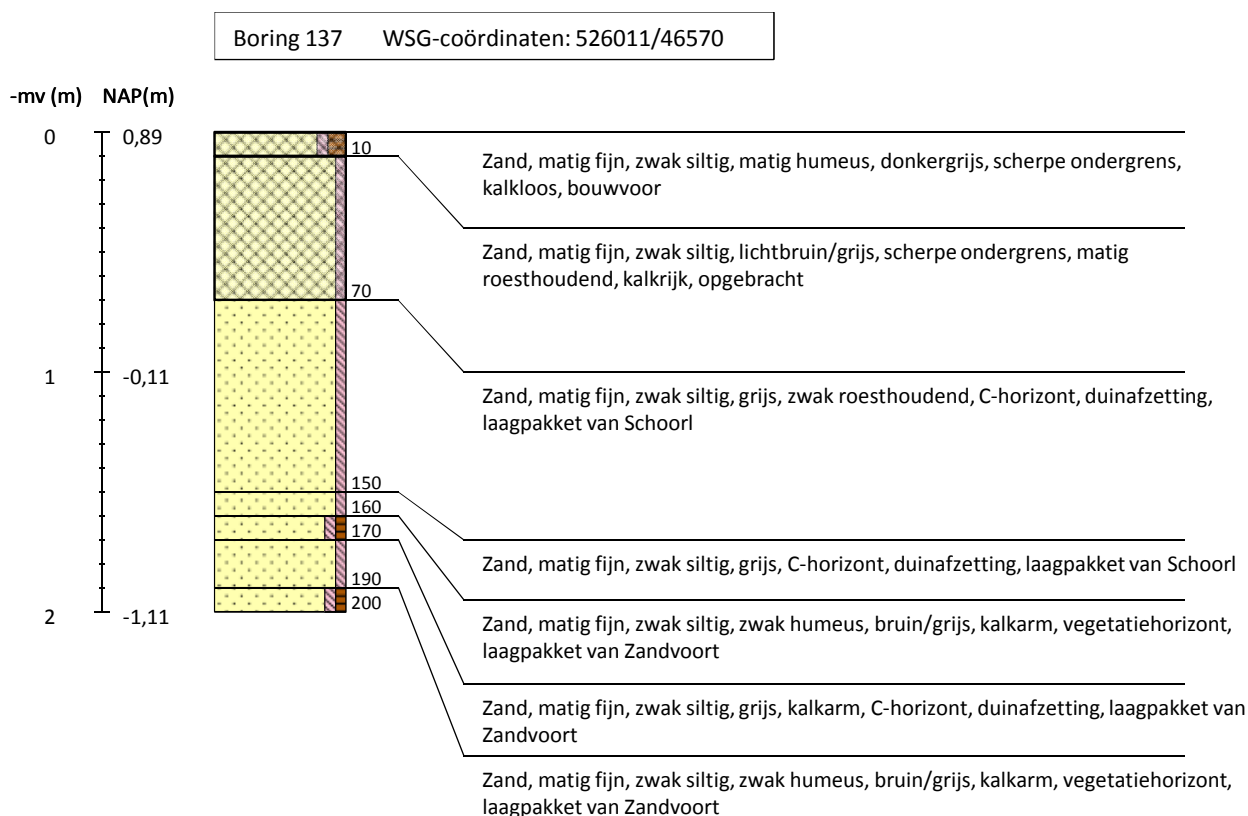
Boring 135 WSG-coördinaten: 526010/46555

Boring 136 WSG-coördinaten: 526011/46563

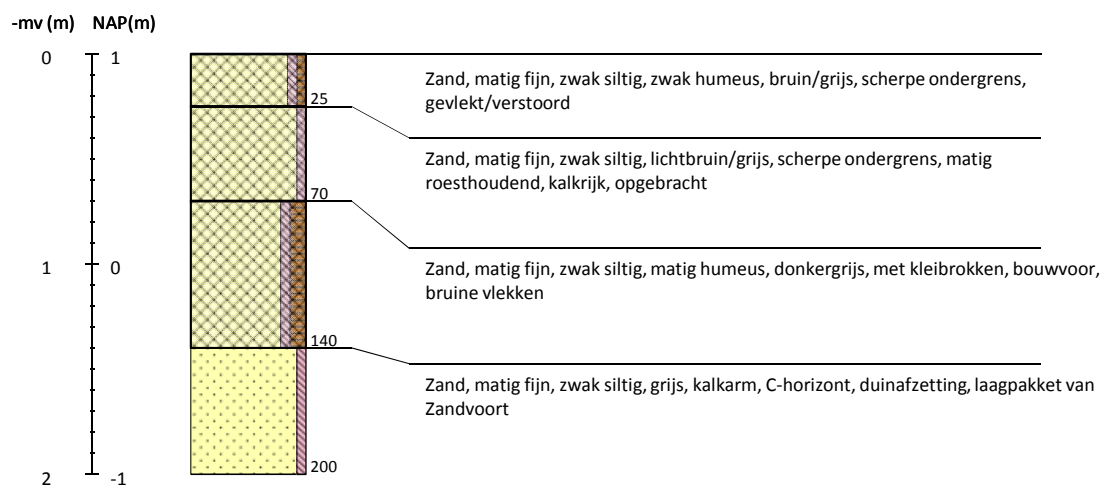

Voetbalclubs Egmond

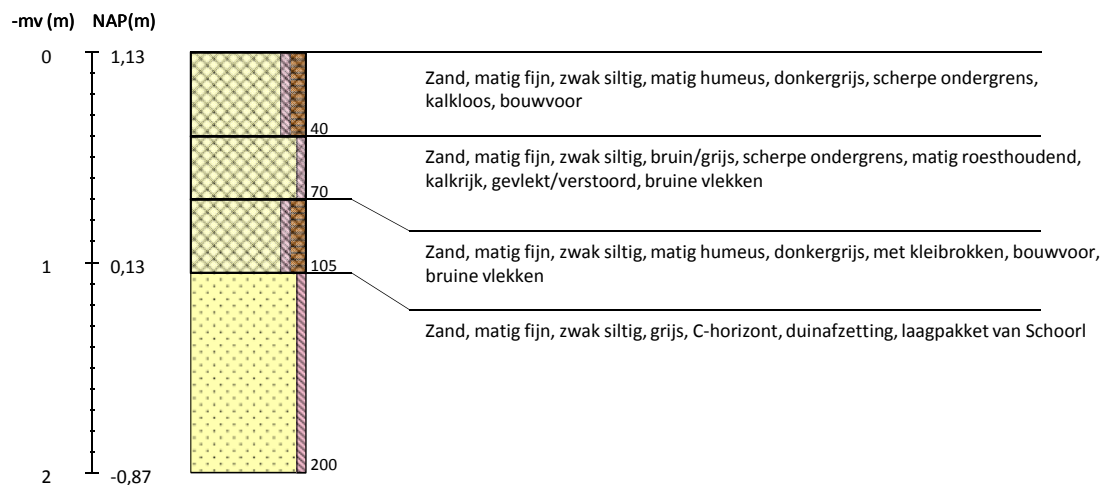

Voetbalclubs Egmond

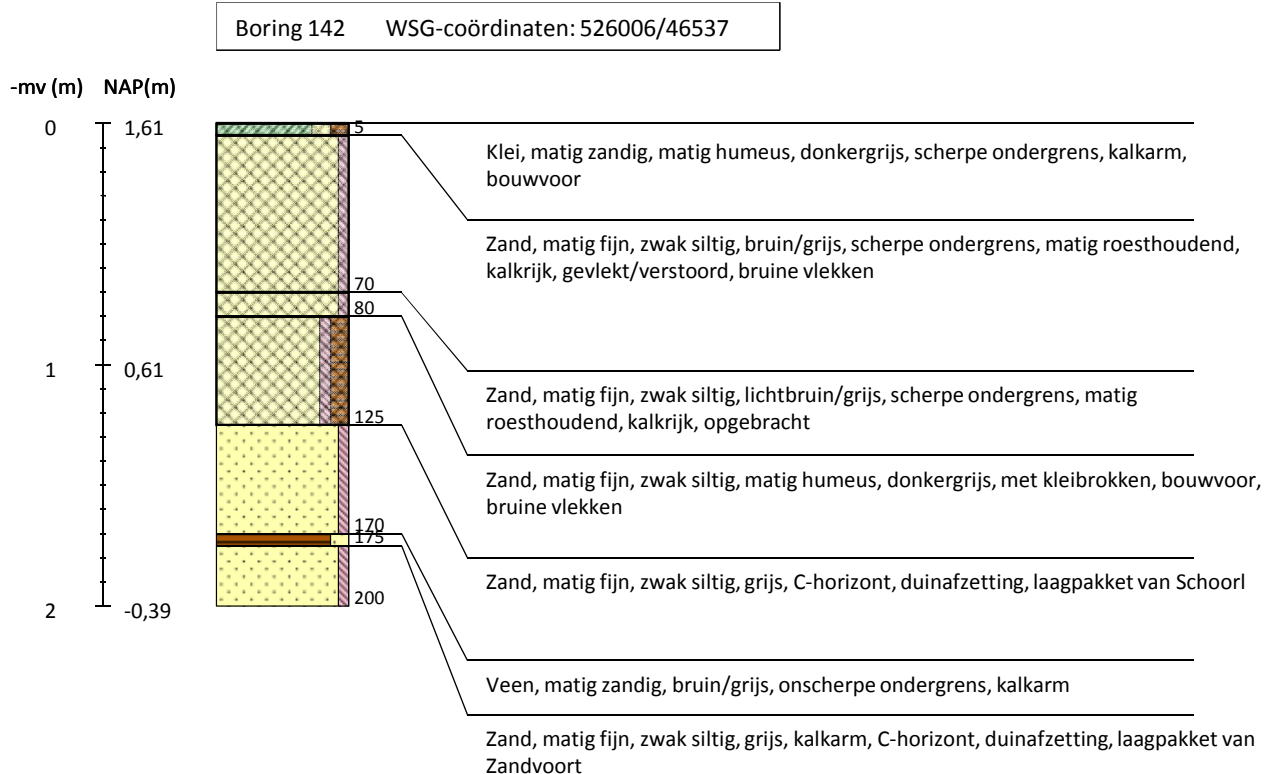
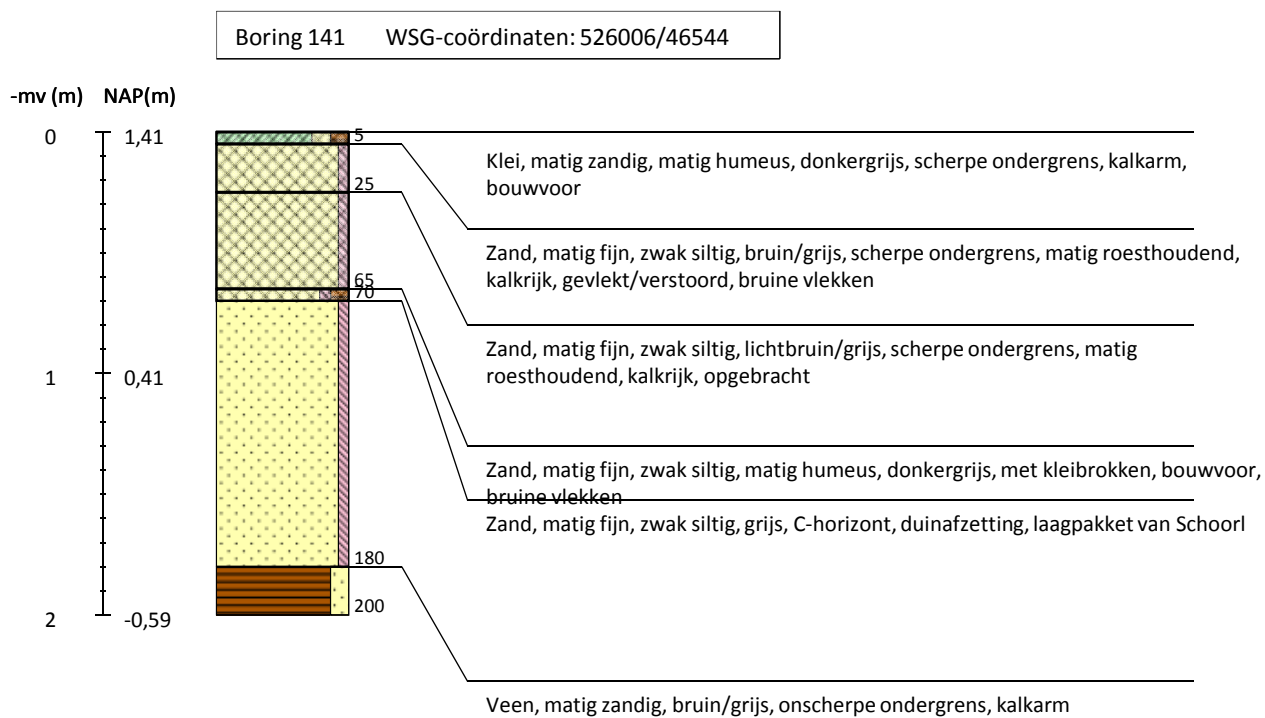
Boring 139 WSG-coördinaten: 526007/46560

Boring 140 WSG-coördinaten: 526006/46552

Voetbalclubs Egmond

Voetbalclubs Egmond

